

แนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาจะ พบว่าเทศบาลและสุขาภิบาลมีโครงสร้าง
ในด้านต่าง ๆ อยู่ในขั้นที่ดี ที่พร้อมจะพัฒนาไปสู่ความเจริญได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งความพร้อมนี้
ถ้าได้มีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา การแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมี
ประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้ชุมชนโดยส่วนรวมมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งจะช่วยเพิ่มบทบาท
ความสำคัญของชุมชน ในการเป็นชุมชนที่ทำหน้าที่เป็น เมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ โดยทำหน้าที่เป็นเมืองศูนย์กลางทางด้าน การเงิน การธนาคาร การค้า และการบริการ

ซึ่งข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในบทนี้จะ เป็นลักษณะข้อเสนอแนะและแนวทางการ
แก้ไขปัญหา หรือแนวนโยบายและแนวทางดำเนินการพัฒนาที่กำหนดในด้านมาตรการ และพื้นที่
เป้าหมายการพัฒนาในด้านสาขาการพัฒนา เมืองประชากร การใช้ที่ดิน การคมนาคมขนส่ง
สาธารณสุข สาธารณูปโภค การบริหารการปกครอง การคลังสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม โดย
การพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านสภาพทั่วไปและสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่พบในแต่ละ
สาขา เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแผนหรือโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
ซึ่งข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนามีดังนี้

๔.๑ แนวทางการพัฒนาเมืองในภาพรวม

จากการศึกษาด้านประชากรและชุมชนเมืองของจังหวัดชลบุรีที่ผ่านมาจะ พบว่า บริเวณ
พื้นที่ราบชายฝั่งทะเลตามแนวถนนสุขุมวิท (หมายเลข ๓ บางนา-ตราด) จะเป็นเขตที่มีประชากร
รวมตัวกันเป็นชุมชนเมืองมาก โดยเฉพาะในเขต อ.เมืองชลบุรี จะมีประชากรรวมตัวกันเป็น
ชุมชนเมืองมากกว่าบริเวณอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ สุขาภิบาลบางทรายที่อยู่ทางทิศเหนือ เทศบาลเมือง
ชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวนและสุขาภิบาลแสนสุข ที่อยู่ทางทิศใต้ ซึ่งความสัมพันธ์และความสำคัญของ
ชุมชนเมืองในเขตอำเภอเมืองนี้ เทศบาลเมืองชลบุรี จะมีความสำคัญที่สุดที่ถูกกำหนดบทบาทให้
เป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ และ ๕ ซึ่ง

จะเป็นเขตที่มีความเจริญสูงสุดทางการค้า การบริการ และสถาบันทางการเงินที่จะให้บริการแก่ชุมชนเมืองต่าง ๆ ทั่วไป จึงทำให้มีอิทธิพลต่อการขยายตัวในด้านประชากรและความเจริญต่าง ๆ ไปสู่พื้นที่ข้างเคียง ได้แก่ สุขาภิบาลบางทราย สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลแสนสุข โดยเฉพาะแนวโน้มในอนาคตการขยายตัวจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เขตพื้นที่พัฒนา เมืองบริ เวณชายฝั่ง เขตอำเภอมืองชลบุรีต่อเนื่องซึ่งกันและกัน และอยู่ภายใต้อิทธิพลของ เขตการพัฒนา เมืองของเทศบาลเมืองชลบุรีด้วย

สำหรับสุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย ซึ่งเป็นชุมชนเมืองที่มีอาณาเขตต่อเนื่องกับเทศบาลทางด้านใต้และด้านเหนือตามลำดับ เป็นเขตที่กำลังขยายตัวทางด้านประชากรที่อยู่อาศัย การค้าบริการและอื่น ๆ ซึ่งแนวโน้มในอนาคตจะเป็นเขตที่มีความเจริญและมีบทบาทความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นเขตรองรับการขยายตัวจากเทศบาลเมืองชลบุรี และอยู่ภายใต้เขตพื้นที่การพัฒนา เมืองที่ต่อเนื่องตามแนวถนนสุขุมวิท

ทั้งนี้เนื่องจากความพร้อมของโครงสร้างทาง เศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐานและมีอาณาเขตกว้างขวาง โดยเฉพาะสุขาภิบาลบ้านสวนซึ่งมีพื้นที่ว่างอีกมากที่มีศักยภาพสูง เหมาะสำหรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้เมื่อพิจารณา ในด้านที่ตั้งก็อยู่บริเวณที่เหมาะสมที่สามารถเป็นตัวกลางการ เชื่อมโยงระหว่าง เทศบาลเมืองชลบุรีซึ่งเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและบริการกับสุขาภิบาลแสนสุขซึ่งเป็นชุมชนเมืองที่มีบทบาทด้านการท่องเที่ยวและเทศบาลตำบลศรีราชาที่จะเป็นเขตอุตสาหกรรมส่งออกและเขตการคมนาคมขนส่งท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังในอนาคต

แต่สภาพปัจจุบัน เทศบาลและสุขาภิบาลยังขาดการกำหนดแนวทางการพัฒนาในโครงสร้างด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการขยายตัวของชุมชน และยังไม่ได้กำหนดบทบาทของชุมชนเพื่อให้เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาด้านสาขาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับโครงสร้างต่าง ๆ ที่มีอยู่ จึงทำให้เทศบาลและสุขาภิบาลมีการขยายตัวทุกทิศทางตามยถากรรม ซึ่งเป็นความเจริญขึ้นอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน สร้างปัญหาความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาพื้นที่ภายใน เช่น ความเจริญและเขตการขยายตัวจะอยู่ในเขต เทศบาลและตามแนวถนนสุขุมวิทจากสุขาภิบาลบางทรายไปจนถึงสุขาภิบาลบ้านสวน ซึ่งไม่สามารถแยกได้ว่าบริเวณไหนเป็นเขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาล ส่วนพื้นที่ตอนกลางเขตสุขาภิบาลบ้านสวนเป็นเขตที่ว่างขาดการพัฒนาใช้ทำประโยชน์ในกิจกรรมอื่น ๆ บริเวณพื้นที่แนวชายฝั่งทะเลของเทศบาลและสุขาภิบาลขาด

การปรับปรุงพัฒนาปล่อยให้ เกิดสภาพ เสื่อมโทรมต่าง ๆ ซึ่งกำลังเป็นผลกระทบต่อทาง เศรษฐกิจ สังคม อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ในด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ก็มีการพัฒนาปรับปรุงให้อยู่กับ ที่ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ซึ่งถ้าสภาพการต่าง ๆ ยังเป็นเช่นนี้แล้ว แนวโน้มในอนาคต เทศบาล เมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน สุขาภิบาลบางทราย จะเป็นชุมชนเมืองที่มีความเจริญอย่างไม่มี ประสิทธิภาพ และมีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ยากจะดำเนินการพัฒนาแก้ไข

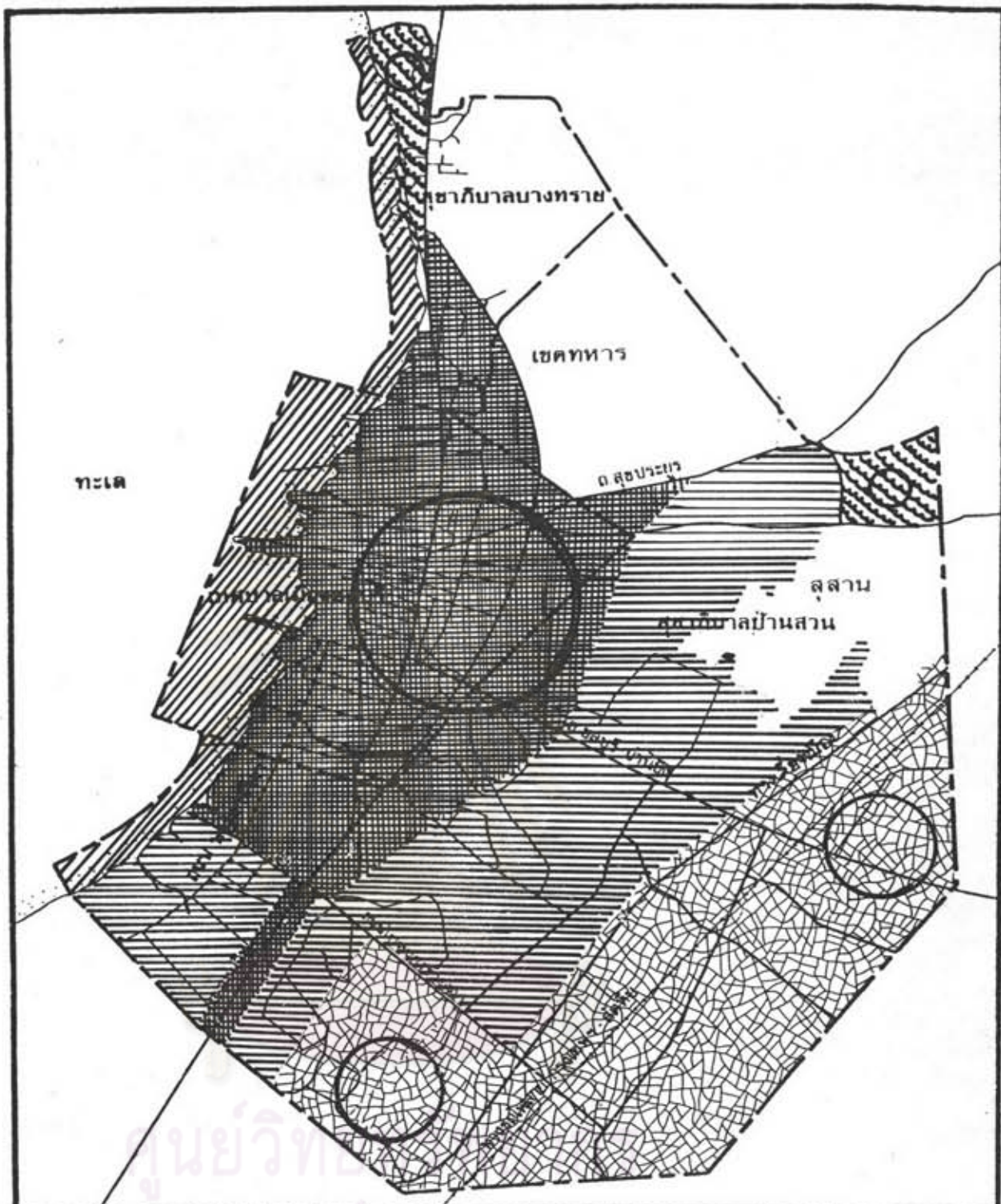
ดังนั้นแนวทางการดำเนินการพัฒนากำหนดได้ดังนี้

๔.๑.๑ แนวนโยบายการพัฒนา (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

- ก. ให้มีการพิจารณากำหนด เขตการพัฒนา เมือง เสี่ยงใหม่ให้สอดคล้องกับ สภาพ การขยายตัวของชุมชนและความเจริญต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและแนวโน้มการขยายตัวใน อนาคต
- ข. ให้กำหนดรูปแบบการพัฒนาของชุมชนให้เป็นระ เียบยสอดคล้องกับศักยภาพ ของพื้นที่ ขนาดประชากร โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ โครงสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการ แนวนโยบายของรัฐ
- ค. ให้ปรับปรุงแนวเขตเทศบาลใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และการขยายตัวของชุมชน เมืองในอนาคต
- ง. ให้พัฒนาโครงสร้างทาง เศรษฐกิจ เพื่อให้เป็นฐานการพัฒนาความเจริญของ ชุมชนเป็นแหล่งการจ้างงาน แหล่งการกระจายรายได้ให้กับประชากรในเขตพื้นที่ เทศบาลและ สุขาภิบาล
- จ. ให้พัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ในการให้บริการในปัจจุบัน และรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต
- ฉ. ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เทศบาลและสุขาภิบาล ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๔.๑.๒ แนวทางการดำเนินการพัฒนา

- ก. ดำเนินการกำหนด เขตการพัฒนา เมืองให้สอดคล้องกับการขยายตัวของ ชุมชนและความเจริญต่าง ๆ ในปัจจุบันและแนวโน้มการขยายตัวในอนาคต ซึ่งมาตรการดำเนิน การพัฒนามีดังนี้ (ดูแผนที่ที่ ๔.๑ ประกอบ)

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง แนวทางการพัฒนาพื้นที่และชุมชนต่างๆภายในพื้นที่ศึกษา
สัญลักษณ์

- เขตพื้นที่นันทนาการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- เขตพื้นที่รวมตัวประชากรและกิจกรรม
- เขตพื้นที่ขยายตัวของชุมชน
- เขตพื้นที่เกษตรกรรมและพัฒนาอุตสาหกรรม
- เขตพื้นที่เกษตรกรรม
- ศูนย์กลางการค้า, บริการหลัก
- ชุมชนเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- ชุมชนชนบทเกษตรกรรม
- เขตพื้นที่เฉพาะ

มาตราส่วน
1 : 40,000
0 0.5 1 1.5 กม.

แผนที่
4.1

๑. ดำเนินการปรับปรุงขยายเขตเทศบาลให้เหมาะสมสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนและความเจริญที่ออกไปนอกเขตเทศบาลในเขตสุขาภิบาลบ้านสวนและสุขาภิบาลบางทราย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพปัจจุบันการขยายตัวของความเจริญส่วนใหญ่จะออกไปตามแนวถนนสุขุมวิท เขตส.บ้านสวน และส.บางทราย ขณะที่เขตเทศบาลมีพื้นที่น้อยมากเพียง ๔.๕๗ ตร.กม. เท่านั้น แต่ความเจริญได้ขยายออกจากเขตเทศบาลเข้าไปในเขตสุขาภิบาลต่อ เนื่องจนกลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะเป็นชุมชนที่ใกล้ชิดกัน ซึ่งทำให้แนวเขตเทศบาลเดิมไม่เหมาะสมยังมีบริเวณพื้นที่ชุมชนที่ยังขาดการให้บริการและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่ ซึ่งสุขาภิบาลจัดบริการได้ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะสุขาภิบาลบ้านสวนที่มีอาณาเขตกว้างขวางมากเกินกว่าที่ฐานะสุขาภิบาลจะจัดบริการและพัฒนาให้ทั่วถึงได้

ในปัจจุบันการขอขยายเขตเทศบาลใหม่ยังไม่สามารถที่จะตกลงเรื่องแนวเขตกับท้องถิ่นเดิมที่เทศบาลจะขยายเข้าไป ซึ่งแนวเขตเทศบาลใหม่ จะแตกต่างกับข้อเสนอการขยายเขตเทศบาลของแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่จะมีอาณาบริเวณที่กว้างขวางมากกว่า โดยคลุมไปถึงพื้นที่ว่างเปล่าที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลแสนสุขด้วย เนื่องจากได้เสนอแนะให้พัฒนาพื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อม เกิดขึ้นในช่วงแรก ฉะนั้นจึงคำนึงถึงการจัดเตรียมการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการขยายเขตเทศบาล เพื่อให้สามารถรับกับการพัฒนาและการขยายตัวของประชากรที่จะเพิ่มขึ้นจนถึงระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ.๒๕๒๔-พ.ศ.๒๕๔๔) ส่วนสำนักผังเมืองได้กำหนดแนวเขตผังเมืองรวมครอบคลุมเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาลทั้ง ๓ แห่งนอกเขตเทศบาล รวมพื้นที่ทั้งหมด ๑๓๐.๓ ตร.กม. (๔๑,๔๒๔ ไร่) หรือ ๕๗.๘๓ % ของพื้นที่อำเภอเมือง (๑๔๐,๘๐๗ ไร่)

จากการศึกษาของผู้วิจัยเห็นว่าเขตพื้นที่พัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองชลบุรีที่เหมาะสมควรมีพื้นที่ครอบคลุมทั้งเขตสุขาภิบาลบางทราย และสุขาภิบาลบ้านสวน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการกำหนดเขตพื้นที่ปกครอง และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชนเมืองที่เจริญต่อเนื่องกัน และมีพื้นที่เพียงพอที่จะรองรับการเจริญเติบโตของเขตเทศบาลใหม่ในระยะ ๑๒ ปีข้างหน้า (พ.ศ.๒๕๒๗-พ.ศ.๒๕๓๙) ดังนั้นในระยะแรกของการพัฒนาการขยายเขตเทศบาลออกไปให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๒ เขตสุขาภิบาลจึงมีความเหมาะสมมากกว่า เพราะโครงการพัฒนาส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เทศบาลขยายใหม่ตามข้อเสนอของเทศบาลเมืองชลบุรี (คือพื้นที่สุขาภิบาลบางทรายทั้งหมด และพื้นที่ส่วนใหญ่ของสุขาภิบาลบ้านสวนที่ต่อเนื่องกับเขตเทศบาลเดิมไปจนจด

แนวถนนทาง (เลียง เมือง) ซึ่งจะทำให้เทศบาลสามารถจัดบริการให้แก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นภาระหนักจนเกินขีดความสามารถ

๒. ดำเนินการกำหนดแนว เขตการพัฒนาพื้นที่ภายในเทศบาลและสุขาภิบาล เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ บทบาทของชุมชนท้องถิ่นและอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญแก่พื้นที่ศึกษาโดยส่วนรวม

ซึ่งแนว เขตพัฒนานี้ให้กำหนด เป็นแนว เขตอย่างกว้าง ๆ โดยได้แบ่ง เป็น ๓ บริเวณคือ (ดูแผนที่ ๔.๑ ประกอบ)

๒.๑ เขตพื้นที่พัฒนาแนวชายฝั่งทะเล กำหนดเขตพื้นที่บริเวณฝั่งตะวันตกของถนนเลียบชายทะเลในเขตสุขาภิบาลบางทราย ลงมาทางใต้ บริเวณฝั่งตะวันตกของชุมชนชายทะเลและพื้นที่ทะเลของส.บ้านสวน ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ทะเลของ เขตส.บางทรายพื้นที่ทะเลของเขตเทศบาลและเขตส.บ้านสวน ซึ่งพื้นที่บริเวณนี้กำหนดให้เป็นเขตที่โล่ง เพื่อการนันทนาการและเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายฝั่งและคุณภาพของน้ำทะเล รวมทั้งการเพาะเลี้ยงชายฝั่งหอยกะพง และหอยแมลงภู

๒.๒ เขตพื้นที่พัฒนาตอนใน ซึ่งอยู่ต่อเนื่องจากเขตพัฒนาที่ ๑ ในเขตสุขาภิบาลบางทรายเป็นบริเวณระหว่างถนนสุขุมวิทและถนนพิพิธเขตเทศบาลบริเวณพื้นที่บนบกทั้งหมด เขตสุขาภิบาลบ้านสวนบริเวณระหว่างถ.พระยาสุรเสนา ถึงถ.สุขุมวิท และบางส่วนของเส้นทางไปอำเภอนนทบุรีและอำเภอบ้านบึง เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น และมีความเจริญสูง เป็นที่ตั้งของตลาดค้าส่ง ค้าปลีกธุรกิจ การเงินและการบริการของชุมชนมาดั้งเดิม ซึ่งแนวทางการพัฒนาที่กำหนดให้เป็นเขตการขยายตัวด้านการค้าบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การบริการแก่พื้นที่พัฒนาและชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีเขตการขยายตัวอยู่ตามแนวถนนสุขุมวิทด้านทิศใต้ เป็นส่วนใหญ่

๒.๓ เขตพื้นที่พัฒนาตอนกลางอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ ในเขตสุขาภิบาลบ้านสวน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ว่าง เกษตรกรรมโรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการเกษตร มีประชากรเบาบาง เป็นเขตที่มีความเจริญน้อยที่สุด ซึ่งแนวทางการพัฒนาให้มีการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ในที่ดินด้านต่าง ๆ และเป็นเขตการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ จากตัวชุมชนเขตพัฒนาพื้นที่ตอนใน

ข. ดำเนินการกำหนดรูปแบบการพัฒนาของชุมชนให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ขนาดประชากร โครงสร้างทางเศรษฐกิจ โครงสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อให้ชุมชนมีรูปแบบการพัฒนาที่เป็นระเบียบ มีรูปแบบการขยายตัวที่เหมาะสม ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑. กำหนดบทบาทของชุมชนเทศบาล เมืองชลบุรี ซึ่งในภาพรวม

กำหนดให้เป็นชุมชนหลักของจังหวัดและเป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงใต้ เป็นศูนย์กลางการบริหาร การปกครอง สถาบันทางการเงินและการธนาคาร การค้าและการบริการ การสาธารณสุขและอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่จะมีบทบาทสนับสนุนการเร่งรัดพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ (พชอ.) ตามนโยบายการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม และกระจายความเจริญออกจากกรุงเทพมหานคร ไปสู่ส่วนภูมิภาคของแผนฯ ๕ จึงต้องพัฒนาเขตเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. กำหนดบทบาทของชุมชนท้องถิ่น เขตพื้นที่พัฒนาภายในของพื้นที่ศึกษา ได้แก่

๒.๑ บริเวณเขตพื้นที่พัฒนาแนวชายฝั่งทะเล กำหนดให้บริเวณเขตทะเลของเทศบาลเป็นเขตนิคมการค้าห่างจากแนวถ. เลียบชายทะเล เล ๕๐๐ เมตร เป็นเขตการค้าส่งเสริมการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่งบบริเวณเขตทะเลของส.บางทราย เป็นเขตนิคมการค้าห่างจากแนวถนนเลียบชายทะเล เล ๕๐๐ เมตร เป็นเขตการค้าส่งเสริมการเพาะเลี้ยงหอยกะพง และบริเวณเขตทะเลของส.บ้านสวน เป็นเขตที่โล่งเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการประมง

๒.๒ บริเวณพื้นที่พัฒนาตอนใน กำหนดให้ชุมชนระหว่างถ.วชิรปราการ กับถ.สุขุมวิท เป็นศูนย์กลางหลักของพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะเป็นเขตการค้าบริการ สถาบันทางการเงิน การศึกษา และศูนย์ราชการที่ให้บริการแก่ชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ภายในเขตพื้นที่ศึกษาและพื้นที่นอกเขตที่ใกล้เคียง และทางตอนเหนือของถ.สุขุมวิทกำหนดให้เป็นบริเวณอุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง

๒.๓ บริเวณพื้นที่พัฒนาตอนกลาง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตชนบทเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการเกษตร มีพื้นที่ว่างสำหรับการพัฒนาอีกมาก ประชากรมีการตั้งบ้านเรือนค่อนข้างกระจาย ศูนย์รวมของชุมชนอยู่บริเวณถ.หนองข้างคอก ถ.สายหนองแทน-หนองข้างคอก ใกล้เส้นทางถ. เลียงเมืองและทางรถไฟ และบริเวณทางตะวันออกเฉียงสุดของถ.ชลบุรี-บ้านบึง ซึ่งเป็นพื้นที่ถ.หนองเรืออยู่ในเขตส.บ้านสวน กำหนดให้เป็นเขตอุตสาหกรรมบริการ และตลาดสินค้าทางการเกษตร

๓. กำหนดรูปแบบการใช้ที่ดิน โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่สำหรับกิจกรรม บทบาทของชุมชนในภาพรวมและชุมชนในท้องถิ่นภายในเขตพื้นที่พัฒนาที่กำหนด ทิศทางแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมและชุมชนในอนาคต ทั้งนี้เพื่อการขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน

๔. กำหนดรูปแบบการขยายตัวของชุมชนให้สอดคล้องกับบทบาท รูปแบบระบบชุมชน ศักยภาพของโครงสร้างต่าง ๆ และแนวโน้มการขยายตัวของความเจริญ ซึ่งรูปแบบที่ควรพิจารณาประยุกต์ใช้คือ การขยายตัวแบบผสม Combination มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบของเมืองตาม Sector Theory โดยให้ชุมชนระหว่างถนนวิจิตรปราการถึงถ.สุขุมวิท เป็นศูนย์กลางหลักชุมชนด.หนองรี และชุมชนท้องถิ่นในด.หนองข้างคอก เป็นศูนย์กลางย่อยซึ่งเขตการขยายตัวจะไปตามแนวถนนจากบริเวณศูนย์กลาง ในรูปรัศมี (Radial Corridor Pattern) ดังนั้นกลวิธีการในการพัฒนาขยาย เขตความ เจริญภายในพื้นที่ศึกษาโดยเฉพาะพื้นที่ ส.บ้านสวน ควรใช้การปรับปรุงก่อสร้างโครงข่ายถนนเป็นปัจจัยนำในการพัฒนาและโครงข่ายด้านไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และสาธารณูปโภคอื่น ๆ เป็นปัจจัยตาม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างพื้นที่และการขยายตัวของชุมชนเมืองโดยส่วนรวมก่อให้เกิดการขยายตัว ความเจริญต่าง ๆ ไปยังพื้นที่ที่ต้องการ และเป็นการสร้างโครงพื้นฐานไว้ล่วงหน้า

โดยเฉพาะพื้นที่ตอนกลางของสุขาภิบาลบ้านสวน ซึ่งการกำหนดรูปแบบการขยายตัวนี้ให้พิจารณาาร่วมกับ การกำหนดบทบาท รูปแบบของชุมชน และการใช้ที่ดิน

๕. ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างทาง เศรษฐกิจ เพื่อให้ เป็นฐานการพัฒนา ความเจริญของชุมชนเป็นแหล่งการจ้างงาน แหล่งการกระจายรายได้ให้กับประชากรในพื้นที่ เทศบาลและสุขาภิบาล ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑. ให้พิจารณากำหนดสาขาการผลิตที่สำคัญให้ เป็นฐาน เศรษฐกิจหลักของชุมชนเพื่อที่จะได้กำหนดแนวทางการพัฒนาสาขาการผลิตอื่น ๆ ได้สอดคล้องและส่งเสริม เศรษฐกิจ โดยส่วนรวม ซึ่งจากการศึกษา พบว่าการธนาคาร ประกันภัยฯ การค้าส่งและค้าปลีกจะเป็นฐาน เศรษฐกิจหลักของพื้นที่ศึกษาตามลำดับ

๒. ดำเนินการส่งเสริมอาชีพดั้งเดิมของชุมชน เพื่อให้ เป็นสาขาอาชีพที่ ทำรายได้ให้กับประชากรของท้องที่ เช่น การประมง อุตสาหกรรมเกษตร การเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่ หอยกะพง และการเลี้ยงเป็ด

๓. ดำเนินการส่งเสริมสาขาการผลิตอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูลรายได้เป็นแหล่ง
การจ้างแรงงาน สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และชุมชนโดยส่วนรวม เช่น การค้า
บริการ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น

๔. ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ
ซึ่งแนวทางดำเนินการพัฒนาดังกล่าวนี้ให้พิจารณาพร้อมกับแนวทางดำเนินการพัฒนาสาขาอื่น ๆ
ด้วย เช่น การใช้ที่ดิน สาธารณูปโภค และความเชื่อมโยง การพัฒนาพื้นที่ภายในและนอกเขต
เทศบาลด้วย

๕. ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ให้มี
ประสิทธิภาพในการให้บริการในปัจจุบัน และรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตซึ่งมาตรการ
ดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑. ดำเนินการปรับปรุงโครงข่ายและการให้บริการด้าน ไฟฟ้า ประปา
โทรศัพท์ และการระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๒. ดำเนินการก่อสร้างขยายโครงข่ายการให้บริการด้าน ไฟฟ้า ประปา
โทรศัพท์ และการระบายน้ำเพิ่มเติมในเขตพื้นที่ขาดแคลนและเขตพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตการ
พัฒนาในด้านต่าง ๆ

๓. ดำเนินการปรับปรุงด้านสาธารณูปการ ด้านการศึกษา สาธารณสุข
ไปรษณีย์โทรเลข การรักษาความปลอดภัย และการบรรเทาสาธารณภัย ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๔. ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการบริหารการปกครองให้สอดคล้องกับขอบเขต
พื้นที่ บทบาทและการขยายตัวของชุมชนเทศบาลในอนาคต ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑. ให้ปรับปรุงการบริหารงาน การจัดทำงบประมาณ การให้บริการต่าง ๆ
ของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ

๒. ให้พิจารณาเปลี่ยนแปลงแนว เขตการปกครองใหม่ให้ เหมาะสมตรงกับ
สภาพความเจริญเติบโตของเมืองที่ เป็นจริง เพื่อให้การพัฒนาดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับการ
จัดระเบียบและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้อยู่ในระดับมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันโดยตลอด
ทั้งพื้นที่ของชุมชน เมือง

๓. ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนเทศบาล ซึ่ง
มาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑. ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาดังต่าง ๆ ของเทศบาล

๒. เร่งรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่มีความสำคัญและต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

๓. ให้จัดทำแผนพัฒนา หรือโครงการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อวางมาตรการแก้ไข ป้องกัน ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและการดำเนินการพัฒนาในด้านสาขาต่าง ๆ เพื่อให้ เกิดความเจริญแก่ส่วนรวม

๔.๒ แนวทางการพัฒนา เมืองในแต่ละสาขา

๔.๒.๑ แนวทางการพัฒนาด้านประชากร

ประชากรในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลในภาพรวมกล่าวได้ว่า เขตเทศบาลมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรลดลง -๐.๓ % ส่วนส.บ้านสวน ส.บางทราย มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรสูงมากในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา สุขาภิบาล(พ.ศ.๒๕๑๔-๒๕๒๗) มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยรวม ๔.๐ % ๓.๕ % ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอำเภอเมืองชลบุรี ซึ่งมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ ๒.๔ % /ปี และมากกว่าแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ ที่กำหนดให้อัตราการเพิ่มเฉลี่ยประชากรรวมของประเทศเท่ากับ ๑.๕ % ต่อปี มากกว่าอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของจังหวัดและชุมชน เมือง เทศบาลและสุขาภิบาลของจังหวัดที่ เท่ากับ ๒.๒ % และ ๓.๕ % ต่อปี

ซึ่งจากการศึกษา พบว่าประชากรในเขตสุขาภิบาลจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการขยายตัวออกจากเขตเทศบาล และการรวมตัวจะมีมากอยู่ในเขตส.บ้านสวน ส่วนส.บางทราย การขยายตัวของประชากรค่อนข้างน้อย ซึ่งลักษณะการตั้งถิ่นฐานประชากรโดยทั่วไปไม่กระจายตัว เท่าที่ควร การรวมตัวของประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ตามแนวถนนสุขุมวิทและถนนสายหลักที่สำคัญ ๆ จึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างประชากรกับการพัฒนาพื้นที่ตอนกลางของพื้นที่ศึกษาในเขตส.บ้านสวน ที่ยังเหลือพื้นที่ว่างทาง เกษตรกรรมอีกมาก และมีประชากรอยู่กันเบาบาง

ตั้งแนวทางการพัฒนาดังนี้

ก. แนวนโยบาย

๑. ให้กำหนดอัตราการเพิ่มของประชากรในเขตพื้นที่ศึกษา โดยเฉพาะพื้นที่สุขาภิบาล ให้สอดคล้องแนวนโยบายการกำหนดอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรในแผนพัฒนาเมืองหลัก เทศบาลเมืองชลบุรี แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. ให้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่และการกระจายตัวของประชากรใน

บริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตและนอกเขตที่ต่อเนื่องกับเทศบาลให้เหมาะสม

๓. ให้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสมรรถภาพในด้านการทำงานต่าง ๆ

ข. แนวทางดำเนินการพัฒนา

๑. ดำเนินการกำหนดอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรให้สอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวของชุมชน ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๑.๑ กำหนดอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรรวมให้อยู่ในระดับ ๑.๕ % ต่อปี ตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ และอัตราการขยายตัวสูงสุดไม่ควรเกินกว่า ๒.๐ %

๑.๒ ให้ลดอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรต.หนองไม้แดง ต.เสม็ด ต.ห้วยกะปิ ซึ่งมีพื้นที่ต่อเนื่องกับทิศทางการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา จากอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ ๒.๔ % ๕.๔ % และ ๘.๕ % (ดูตารางที่ ๓.๑๔ ประกอบ) ให้ลดเหลือ ๑.๕ % ถึง ๒.๐ % ต่อปี ทั้งนี้เพื่อชลอการขยายตัวของชุมชนบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องระหว่างสุขาภิบาลแสนสุข กับเทศบาลเมืองชลบุรีที่จะทำให้เกิดการพัฒนาเมืองแบบ Ribbon Development

๒. ดำเนินการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่และการกระจายตัวของประชากรให้เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่และทิศทางการเจริญเติบโตของชุมชน ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

๒.๑ กำหนดเขตพื้นที่พัฒนาภายในพื้นที่ศึกษา (ดูแผนที่ที่ ๔.๑ ประกอบ) และกำหนดบทบาทของชุมชนที่เป็นศูนย์กลางตำบลต่าง ๆ ให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของประชากรและความเจริญในด้านต่าง ๆ มาสู่ชุมชนและพื้นที่ส่วนต่าง ๆ มากขึ้น

๒.๒ กำหนดรูปแบบการใช้ที่ดินที่สนับสนุนให้เกิดการกระจายของประชากรในด้านที่อยู่อาศัย และแหล่งว่าจ้างแรงงานในด้านการลงทุนของกิจกรรมต่าง ๆ

๒.๓ ดำเนินการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าเพื่อให้เป็นแหล่งการว่าจ้างแรงงานของประชากรต่าง ๆ ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

๓. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรของชุมชนให้มีสมรรถภาพเพิ่มขึ้นทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และการประกอบอาชีพ ซึ่งมาตรการพัฒนามีดังนี้

๓.๑ ให้ดำเนินการส่งเสริมด้านอนามัยของชุมชนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ซึ่งในการนี้ให้รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา เพื่อสุขภาพต่าง ๆ

ของชุมชน

๓.๒ ดำเนินการส่งเสริมด้านความรู้ทางการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนเพื่อลดปัญหาผู้ไม่รู้หนังสือ และเป็นการส่งเสริมอาชีพ

๓.๓ ให้ดำเนินการส่งเสริมศิลปกรรมและจริยธรรมต่าง ๆ ให้กับประชาชนในชุมชนต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาจิตใจให้กับประชาชน โดยใช้วัดที่ประจำตำบลต่าง ๆ เป็นจุดศูนย์กลางการอบรม

๓.๔ เพิ่มคุณภาพชีวิตของประชากรด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการจัดให้มีสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น และสนามกีฬา ประจำศูนย์กลางชุมชนของตำบลต่าง ๆ ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๒ แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดิน

การดำเนินการวางแผนพัฒนาการใช้ที่ดินนั้นส่วนหนึ่ง สามารถดำเนินการได้ โดยการกำหนดรูปแบบการใช้ที่ดิน เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินที่เหมาะสมต่อไป ในอนาคต โดยการพิจารณาจากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ P.S.A. (Potential Surface Analysis) ของกิจกรรมที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม โครงสร้างทางด้านพื้นที่ ระบบชุมชน เศรษฐกิจ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ทิศทางและบทบาทการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในด้านสาขาต่าง ๆ แผนนโยบายของรัฐ และแนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนี้จะอยู่บนพื้นฐานแนวทางการพัฒนาชุมชนในภาพรวมของชุมชนชลบุรี (เทศบาลและ ๒ สุขาภิบาล) ในด้าน

๑. บทบาทและหน้าที่ของชุมชนชลบุรีในฐานะที่เป็นชุมชนเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียง
๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เพื่อการนันทนาการและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง
๓. แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
๔. สนองตอบความต้องการและการขยายตัวของชุมชนในอนาคต
๕. ความเหมาะสมของที่ตั้งในแต่ละกิจกรรมการใช้ที่ดิน รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีแก่ชุมชน

จากแนวทางข้างต้นนี้สามารถนำมาปรับให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของสภาพพื้นที่ภายในชุมชน และแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ก. การใช้ที่ดิน

๑. แนวความคิดในการจัดรูปแบบการใช้ที่ดิน

โดยลักษณะของตัว เมืองชลบุรี เป็นเมืองที่มีความสำคัญต่อการคมนาคมขนส่งทางบก ดังนั้นการขยายตัวของชุมชนจึงออกไปตามแนวถนนสายหลัก (Ribbon Development) โดยมีศูนย์กลางเมืองอยู่ภายในเขตเทศบาล ซึ่งมีความหนาแน่นมากประกอบกับเป็นพื้นที่แคบ ๆ ติดเชิงเขาและเขตทหาร การขยายตัวของชุมชนไปทางทิศเหนือจึงถูกจำกัดเป็นการป้องกันการขยายตัวของชุมชนไปเชื่อมต่อกับกรุงเทพมหานคร ทางตะวันตกถูกจำกัดไว้ด้วยเขตทะเล ทางตะวันออกเฉียงเหนือถูกจำกัดการขยายตัวไว้ด้วย เขตโรงเรียนตำรวจภูธร ๒

และ เขตสุสาน ทางตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ ถูกจำกัดไว้ด้วยทางรถไฟและทาง เลียง เมือง อีกทั้งพื้นที่ตอนกลางในเขต ส.บ้านสวน ขาดแคลนระบบถนนที่ดีพอ จึง เป็นอุปสรรคที่ทำให้บริเวณ ตอนในและตอนกลางของชุมชนมีความ เจริญแตกต่างกันด้วย เหตุนี้ แนวความคิดในการจัดระบบการ ใช้ที่ดินของชุมชน ชลบุรี จึงได้พยายามกระจายศูนย์กลางของชุมชนในเขตพัฒนาพื้นที่ตอนกลาง เพื่อกระจายความ เจริญและช่วยลดปัญหาความแออัดของชุมชนทางด้านพื้นที่ตอนใน โดยเฉพาะใน เขตเทศบาล

แนวความคิดรูปแบบการใช้ที่ดินที่เสนอแนะนี้ จึง เป็นรูปแบบผสม (Combination) เป็นรูปแบบที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างแนวความคิดทฤษฎีรูปแบบของ เมืองแบบรวมศูนย์หรือวงแหวน (Concentric Theory) แบ่งส่วน (Sector Theory) และหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclei Theory) (จากการศึกษาในบทที่ ๒) โดยปรับ ให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของชุมชน และพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนารูปแบบผสม จะมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบของ เมืองตาม Sector Theory ของ Hoyt ซึ่งมีรูปแบบ การใช้ที่ดินลักษณะดังนี้

- ย่านพาณิชยกรรมยังคงมีศูนย์กลางในบริเวณใจกลาง เมือง แล้วแผ่ไปในเส้นทางคมนาคมที่สำคัญเป็นบางแนว แต่มีย่านพาณิชยกรรมละแวกบ้านกระจายอยู่ เป็นจุดๆ
- เส้นทางคมนาคมสายหลัก จะมีบทบาทในการ เป็นที่ตั้งของกิจกรรม บางประเภท
- กิจกรรมอื่น ๆ จะขยายตัวไปตาม เส้นทางคมนาคมเป็นแนวแกนจาก ศูนย์กลาง เช่น สถาบันราชการ อุตสาหกรรม ฯลฯ
- บริเวณที่พักอาศัยจะมีความหนาแน่นลดหลั่นกันไปจากศูนย์กลาง ภายในชุมชน โดยขึ้นอยู่กับระยะทางเป็นสำคัญ
- ความหนาแน่นของการใช้ที่ดิน และอาคารจะขยายออกจากชุมชน ตามลักษณะการใช้ที่ดิน โดยมีความหนาแน่นมากในศูนย์กลาง และกระจายออกไปตามแนวถนน โดยขึ้นอยู่กับระยะทาง พร้อมทั้งมีการขยายในรัศมีโดยรอบของศูนย์กลางด้วย โดยขึ้นอยู่กับ กิจกรรมแต่ละประเภทซึ่งราคาที่ดินจะเป็นตัวกำหนดประเภทการใช้ที่ดิน
- การกำหนดขอบเขตการขยายตัวของชุมชนขึ้นอยู่กับสภาพกายภาพ เส้นทางคมนาคมสายหลัก และการกำหนดพื้นที่ เกษตรรอบชุมชน

ข. การใช้ที่ดินและจำนวนพื้นที่ในอนาคต

จากแนวความคิดในการจัดระบบการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นนี้ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๒๗) สามารถกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินและขนาดของพื้นที่ที่ต้องการเพิ่มขึ้นในแต่ละประเภท ตามการคาดคะเนความต้องการพื้นที่ของชุมชนพื้นที่ศึกษาในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการกำหนดรายละเอียดซึ่งแนวทางการใช้ที่ดินในชุมชน มีลักษณะดังแผนที่ที่ ๔.๒ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. พาณิชยกรรมและที่พักอาศัยหนาแน่นมาก

ที่ตั้งของพาณิชยกรรมแบ่ง เป็นพื้นที่ใน ๓ ระดับคือ

๑.๑ ย่านพาณิชยกรรมกลาง เมือง

รวมตัวอยู่ในบริเวณย่านพาณิชยกรรมระหว่างถนนสุขุมวิท

ถนนเจดจังก์ และถนนวิจิตรปราการ โดยขยายไปใน ๓ ทางคือ

- ตามแนวถนนชลบุรี-พินีสนิคม ไปจนถึงเขตทหาร
- ตามแนวถนนชลบุรี-บ้านบึง ไปจนถึงซอยสุขาภิบาลบ้านสวน

ซอย ๖ (ซอยเข้าโรงเรียน เมธีธรรมาวุฒเลดคอนแวนต์ ตามแนวโน้มที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน)

- ขยายไปตามแนวถนนสุขุมวิท ซึ่งศูนย์การค้าหลักนี้จะขยายตัว

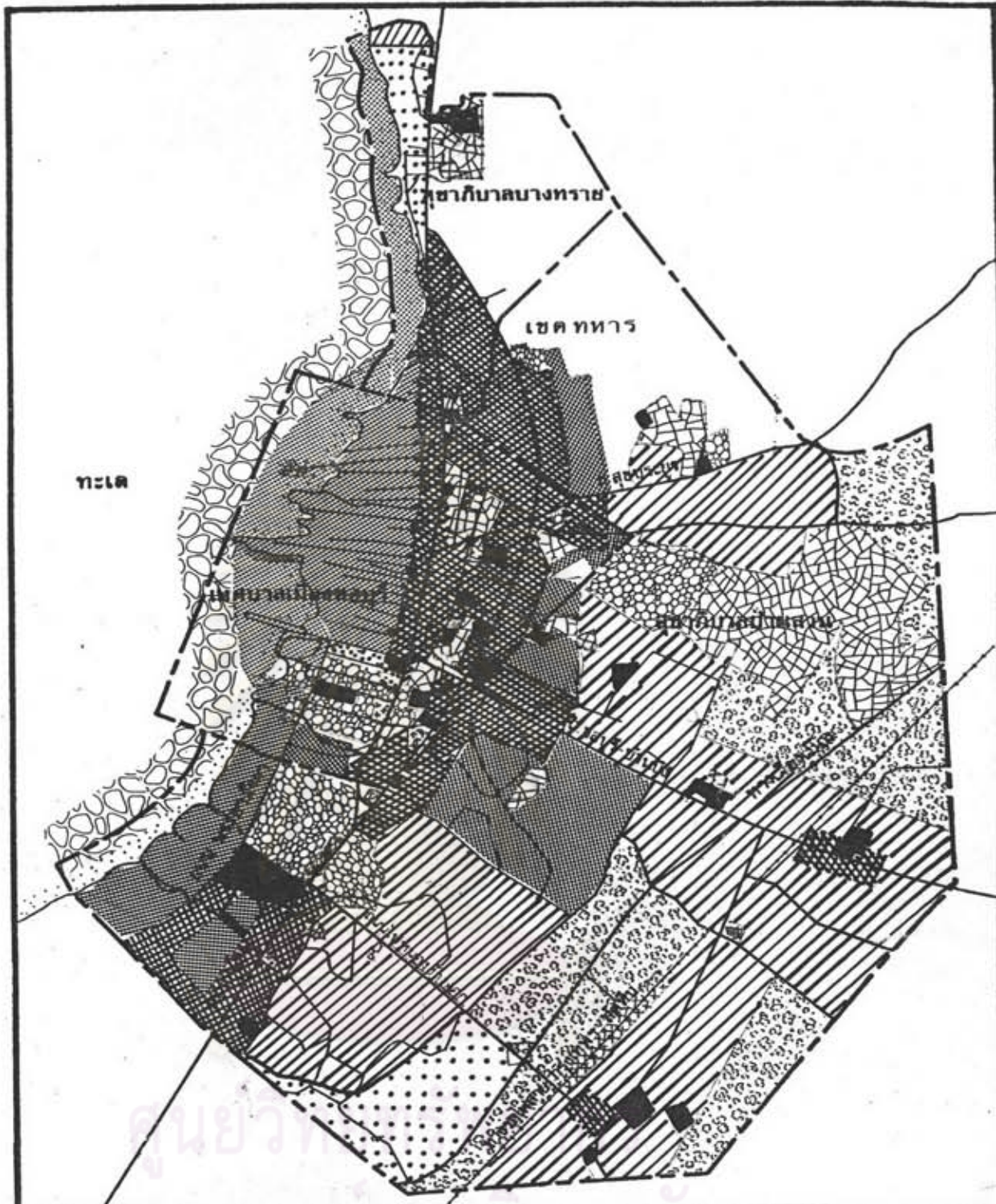
มาทางด้านทิศใต้เป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้รองรับกับแนวโน้มของชุมชนที่จะขยายลงมาทางด้านทิศใต้ในตำบลเสม็ด โดยขยายไปจนถึงถนนซอย เรืองสุข (เป็นแนว เขตระหว่างส.บ้านสวนกับต. เสม็ด) แล้วขึ้นไปจนถึงถนนพระยาสาธิต ตามแนวถนนพระยาสาธิตฝั่งตะวันออกไปจนถึงโรงเรียนชลราษฎรอำรุง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชาย

ย่านพาณิชยกรรมกลาง เมืองและที่พักอาศัยหนาแน่นนี้ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๘๖๐ ไร่ ให้บริการด้านการค้าการบริการในระดับภาค จังหวัดและชุมชนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็นตลาดธุรกิจการเงินและการบริการ เพื่อรองรับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกตอนล่าง ซึ่งถ้าเกิดขึ้นแล้วพื้นที่พาณิชยกรรมที่มีอยู่นี้ก็สามารถรองรับได้

๑.๒ ย่านพาณิชยกรรมรอง

อยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของเส้นทางรถไฟตัดกับถนนชลบุรี-

บ้านบึง ในบริเวณชุมชนหนองรีจะรองรับการขยายตัวของพื้นที่ทางตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ โดยสัมพันธ์กับสถานีโดยสารและขนส่งสินค้าทางรถไฟ ซึ่งในบริเวณนี้จะสามารถเป็นที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าการเกษตรที่ให้บริการในระดับภาคและจังหวัดได้อย่างดี เนื่องจากมีการ

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง แนวทางการใช้ที่ดินชุมชนชลบุรีปีพ.ศ. 2539

สัญลักษณ์ - พาณิชยกรรมและอาศัยหนาแน่นมาก - อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง - อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย - อุตสาหกรรมเฉพาะกิจ - ที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม - ที่โล่งเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประมง - ชุมชนและเกษตรกรรม	- ลานจอดรถ - พักผ่อนหย่อนใจ - สถาบันการศึกษา - สถาบันราชการ - สถาบันศาสนา

มาตรฐาน
 1 : 40,000
 0 0.5 1 1.5 กม.

 แผนที่

ควมาคมสะดวกกำหนดให้มีพื้นที่ประมาณ ๗๐ ไร่

๑.๓ ย่านพาณิชยกรรมละแวกบ้าน

ให้การบริการแก่ชุมชนโดยรอบในรัศมีประมาณ ๑.๖ กม.

ตามแนวความคิด Neighborhood Unit ของ Stein (De Chiara Koppelman 1975 : 265) โดยกำหนดให้มีอยู่ในบริเวณสามแยกหนองข้างคอก-หนองแห่นกใกล้สถานีรถไฟเพื่อบริการผู้อาศัยบริเวณพื้นที่ทางตะวันออก เฉียงใต้ให้สะดวกยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรสนับสนุนให้มีการจัดระเบียบด้านการจราจรและระบบสัญญาณ โดยเฉพาะที่จราจรให้เพียงพอสำหรับตึกแถว ท้องแถว
๒. วัสดุก่อสร้างอาคารในบริเวณนี้ควรเป็นถาวรวัตถุ เพื่อป้องกันอัคคีภัย เพราะมีการใช้ที่ดินหนาแน่นและประชากรจำนวนมาก

๒. ที่พักอาศัย

ที่พักอาศัยจะกระจายตัวโดยรอบศูนย์กลางเมือง โดยแบ่งเป็นบริเวณพักอาศัยหนาแน่นปานกลางและหนาแน่นน้อย ดังนี้

๒.๑ ที่พักอาศัยหนาแน่นปานกลาง

กระจายอยู่โดยรอบศูนย์กลางชุมชน ถัดออกมาจากย่านพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยหนาแน่นมาก ตามบริเวณชายฝั่งทะเลและทางตะวันออกของถนนสุขุมวิท มีพื้นที่ประมาณ ๑,๗๐๐ ไร่

๒.๒ ที่พักอาศัยหนาแน่นน้อย

กระจายอยู่โดยรอบบริเวณเขตพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยหนาแน่นมาก รวมทั้งเขตที่พักอาศัยหนาแน่นปานกลาง มีพื้นที่ประมาณ ๓,๓๔๐ ไร่

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรกำหนดมาตรฐานและนโยบายในการกระจายการให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ให้เพียงพอและทั่วถึง
๒. มีการควบคุมมาตรฐานในเขตพักอาศัย โดยกำหนดการแบ่งแปลงขนาดที่ดินมิให้ต่ำกว่ามาตรฐานการเคหะ ดังนี้

แปลงที่ดินสำหรับบ้านเดี่ยว	ต้องไม่ต่ำกว่า ๔๐ วา ^๒ หรือ ๒๐๐ ม ^๒
แปลงที่ดินสำหรับบ้านแฝด	ต้องไม่ต่ำกว่า ๔๐ วา ^๒ หรือ ๑๖๐ ม ^๒
แปลงที่ดินสำหรับบ้านแถว	ต้องไม่ต่ำกว่า ๒๐ วา ^๒ หรือ ๘๐ ม ^๒

๓. ควรกำหนดมาตรการห้ามการใช้ประโยชน์ที่ดินบางประเภทที่ก่อให้เกิดมลภาวะหรือรบกวนประชาชนในย่านที่พักอาศัย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อม

๔. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของชุมชนแออัดโดยเฉพาะบริเวณชุมชนชายทะเลให้ดีขึ้น รวมทั้งจัดหาที่พักอาศัยใหม่ให้เหมาะสม

๓. อุตสาหกรรมและคลังสินค้า

มีพื้นที่ประมาณ ๔๗๐ ไร่ เพื่อความประหยัดและมีประสิทธิภาพในการให้บริการพื้นฐาน และควบคุมสภาวะแวดล้อมของชุมชน จึงกำหนดไว้ ๒ บริเวณคือ (อุตสาหกรรม การเกษตรและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีภาวะมลพิษ เช่น การผลิตและหล่อยางรถยนต์ ทำไม้ขีดไฟ เป็นต้น ไม่เหมาะที่จะอยู่ในชุมชนควรอยู่ห่างจากบริเวณที่อยู่อาศัยพอสมควร ซึ่งบริเวณที่เหมาะสมคือตอนปลายสุดของ เขตอ. เมืองใกล้เขตอ. ศรีราชา ติดกับเส้นทางรถไฟ)

๓.๑ บริเวณด้านทิศเหนือของชุมชน อยู่ระหว่างถนนเลียบชายฝั่งทะเลกับถนนสุขุมวิท โดยติดกับชายฝั่งทะเล มีพื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ สำหรับเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมงที่ไม่มีภาวะมลพิษ เช่น ห้างเย็น โรงงานทำน้ำปลา และการแปรรูปอาหารทะเล เป็นต้น

๓.๒ บริเวณด้านทิศตะวันออก เียงใต้ของชุมชนอยู่ระหว่างถนนหนองข้างคอกด้านทิศใต้กับถนนเลี้ยว เมืองเดิม มีพื้นที่ประมาณ ๓๗๐ ไร่ สำหรับเป็นอุตสาหกรรมบริการ เช่น การซ่อมรถ ต่อดัดตั้งรถยนต์ และการผลิตเครื่องมือที่ใช้ในทางเกษตรกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะแก่ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

- อุตสาหกรรมเดิมที่กระจายอยู่ในเขตชุมชนเมือง ถ้าเป็นอุตสาหกรรมที่มีมลพิษต่อชุมชน ให้อาศัยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และข้อกำหนดทางผังเมือง ย้ายไปอยู่ในบริเวณอุตสาหกรรมที่กำหนดให้หรืออยู่นอกเขตพื้นที่ศึกษา เช่น อุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตร ส่วนอุตสาหกรรมที่ไม่มีมลพิษให้คงอยู่ในบริเวณเดิมได้ แต่ไม่อนุญาตให้มีการต่อเติมหรือขยายโรงงาน

๔. สถานที่ราชการ

อยู่ในบริเวณเดิมทั้งหมด มีพื้นที่ประมาณ ๑,๔๗๔ ไร่ เป็นบริเวณ ส่วนราชการต่าง ๆ ของทางราชการ เช่น ศาลากลาง อำเภอเทศบาล โรงพยาบาล เป็นต้น กำหนดให้ใช้พื้นที่เพื่อทางราชการและสาธารณะประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

๑. การใช้ที่ดินในบริเวณศูนย์ราชการระหว่างถนนวชิรปราการกับถนนพระยาสีจจา จะเป็นบริเวณที่มีประชาชนมาติดต่อจำนวนมาก จึงควรจัดให้มีการ เกาะกลุ่มของหน่วยงานที่มี ลำดับงานเกี่ยวเนื่องกัน ในบริเวณเดียวกัน

๒. กระจายหน่วยราชการที่ไม่ได้ให้บริการประชาชนโดยตรง เพื่อลดปัญหาการ กระจุกตัวของหน่วยงานและปัญหาการจราจรโดยเฉพาะบริเวณถนนวชิรปราการ

๕. ศาสนสถาน

อยู่ในบริเวณเดิมทั้งหมด มีพื้นที่ประมาณ ๔๖๒ ไร่ โดยมีการใช้พื้นที่ เพื่อประกอบศาสนกิจ เป็นสถานพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้และสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ศาสนสถานที่ยังหะเบียนโบราณสถานควรมีการอนุรักษ์สภาพ และสภาพแวดล้อม ได้แก่ วัดเขา บางทราย วัดใหญ่อินทาราม และวัดสวนตาล

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรส่งเสริมให้วัด เป็นศูนย์กลางของสังคมทางด้านวัฒนธรรม เช่น ห้องสมุด ประชาชน โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ สถานพักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น ฯลฯ ตาม ความเหมาะสมของขนาดพื้นที่และที่ตั้ง

๒. วัดที่มีขนาดที่ดินจำกัดและอยู่ในตัวเมือง การดำเนินงานที่ส่งผลทางมลภาวะกลิ่น- ถ้าเป็นไปได้ควรกำหนดให้มีการดำเนินงานที่วัดบริเวณสุสานจีนซึ่งอยู่ห่างไกลจากชุมชน

๖. สาธารณูปโภค

ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในบริเวณเดิม โดยมีการสร้างโรงงานบำบัดน้ำเสีย ในพื้นที่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของชุมชนบริเวณปากคลองละมู ซึ่งเป็นแนวเขตระหว่างส.บ้านสวน กับต.เสม็ด เพื่อรองรับน้ำเสียจากชุมชนก่อนทิ้งลงสู่ทะเล มีพื้นที่ประมาณ ๔๒๔ ไร่ ด้วยวิธี Stabilization Ponds ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประหยัดที่สุด แต่ต้องการใช้ที่ดินมาก (จากการศึกษา ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พบว่าบริเวณปากคลองละมู มี

ความเหมาะสมที่สุด เนื่องจาก เป็นบริ เวณที่ลุ่มมีแหล่งตื้นน้ำหลังการบำบัดมีความพร้อมทางด้าน ถนน ไฟฟ้า ประปา และอยู่ห่างจากชุมชน อีกทั้งยังเป็นที่ดินของรัฐ) การจัดหาที่ดินขนาดที่ ต้องการบางส่วนจะต้องมีการจัดซื้อหรือ เวินคืนแม้ว่าในปัจจุบันพื้นที่บริ เวณปากคลองละมูนัง เป็น พื้นที่ที่ยังไม่มีบ้าน เรือนอยู่อาศัย เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ เริ่มมีการพัฒนาในบริ เวณใกล้เคียงแล้ว ดังนั้น ความเป็นไปได้ในการจัดหาที่ดินขนาดใหญ่นี้ จึงต้องมีการศึกษาโดยละเอียดโดยผู้เชี่ยวชาญ แต่ก็จะออกแบระบบบำบัดชนิด Rotating Biological Contactor (RBC) ซึ่งเป็นระบบที่มีความประหยัดและมีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ รองลงไปจากระบบ SP เป็นระบบเพื่อเลือก เพราะต้องการพลังไฟฟ้าในการ เตินระบบน้อยกว่าระบบที่ใช้เครื่องกลอื่น ๆ และมีความต้องการที่ดินน้อย ดังนั้นโครงการระบบบำบัดน้ำเสียจะไม่แสดงในผังแนวทางการ ใช้ที่ดิน ส่วนกิจกรรมสาธารณสุขปโภคเพื่อบริการสาธารณะต่าง ๆ ดูรายละเอียดในหัวข้อ แนวทาง การพัฒนาสาธารณสุขปโภค

๗. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

เป็นบริ เวณพื้นที่โล่งและสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ มีพื้นที่ ประมาณ ๒๕๐ ไร่ ในสัดส่วน ๑.๘ ไร่ต่อ ๑,๐๐๐ คน ได้แก่ บริ เวณสนามหน้าศาลากลาง จังหวัด สนามหน้าที่ว่าการอำเภอ สนามหน้าเทศบาล และพื้นที่ชายทะเลข้างสวนสาธารณะ "คำหนักน้ำ"

ข้อเสนอแนะ

๑. ปรับปรุงสนามที่ว่างในบริ เวณโรงเรียนและวัด ให้ใช้ประโยชน์เป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจในลักษณะแบบ Active โดยเฉพาะในบริ เวณย่านใจกลางชุมชนที่มีประชาชนอาศัยอยู่ อย่างหนาแน่น

๒. ควบคุมปริมาณและประเภทกิจกรรมบริ เวณชุมชนชายทะเล เพื่อมิให้เกิดปัญหา ทางด้านสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงพื้นที่บริ เวณท่าเทียบเรือ เช่น ท่าเทียบเรือขอยท่าเรือพลี และ ตลาดปลาคลองสังเขป เป็นสวนสาธารณะย่อยหรือสโมสรพักผ่อนหย่อนใจในด้านบันเทิง

๘. สถานศึกษา

ส่วนใหญ่จะอยู่ในบริ เวณเดิม มีพื้นที่ประมาณ ๘๓๔ ไร่ เป็นบริ เวณที่ กำหนดให้ใช้พื้นที่เพื่อการศึกษาหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ตามหลักการของข้อกำหนด สามารถสร้างได้ในเกือบทุกพื้นที่ จึงไม่กำหนดที่ตั้งและขนาดการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นในแนวทางการใช้

ที่ดิน แต่ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้เพิ่มสถาบันการศึกษาระดับอนุบาลประถมและมัธยม ในพื้นที่บริเวณชุมชนชายทะเล ต.หนองรี ต.บ้านสวน ต.หนองข้างคอก เพื่อให้บริการได้ทั่วถึงทุกพื้นที่ของชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดประกอบดังนี้

ก. ระดับประถมศึกษา

- ควรมีพื้นที่อย่างน้อย ๒ ไร่ต่อหนึ่งโรงเรียน*
- รัศมีการให้บริการไม่เกิน ๔ กม.

ข. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- ควรมีพื้นที่อย่างน้อย ๒ ไร่ ต่อหนึ่งโรงเรียน*
- รัศมีการให้บริการไม่เกิน ๔ กม.

ค. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา

- ควรมีพื้นที่อย่างน้อย ๒.๕ ไร่ต่อหนึ่งโรงเรียน*
- รัศมีการให้บริการไม่เกิน ๑๐ กม.

๒. ควรสนับสนุนให้มีการตั้งสถาบันการศึกษาระดับเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออกที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี และความรู้ทางด้านการตลาด

๓. ควรมีการขยายสาขาของโรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งเป็นโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด เนื่องจากบริเวณเดิมมีพื้นที่จำกัดไม่สามารถขยายออกได้ บริเวณที่ควรจัดตั้งขยายสาขาของโรงเรียนคือ บริเวณทางตอนเหนือและตอนใต้ของถนนไปหนองข้างคอก เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ตอนกลางและบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดในตัวเมือง

๔. ส่งเสริมการใช้หลักเกณฑ์ SCHOOL DISTRICT เพื่อลดปัญหาการเดินทางและการจราจรติดขัดในย่านศูนย์กลางเมือง

* สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๔. เขตที่โล่ง เพื่อการนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บริ เวณที่โล่ง เพื่อการนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่าง ถนน เลียบชายฝั่งทะเล ที่ เสนอให้ตัดใหม่กับบริ เวณชุมชนชายทะเล เพื่อป้องกันการรุกรานที่สาธารณะ โดยก่อสร้างที่อยู่อาศัยออกไปในทะเล นอกจากนี้แล้วยังสามารถมทราย จัดสร้างสวนสาธารณะ ประเภทต่าง ๆ สนามกีฬาและหาดทรายสำหรับพักผ่อน แม้ว่าบริ เวณชายทะเลของชุมชนจะไม่ เหมาะสำหรับการ เล่นน้ำ แต่ก็ เป็นการ เพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะให้เพียงพอับจำนวนประชากรที่จะ เพิ่มขึ้นในอนาคต

๑๐. เขตที่โล่งเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประมงอยู่ถัดจากถนน

เลียบชายฝั่งทะเลออกไปในระยะ ๕๐๐ เมตร เนื่องจากพื้นที่บริ เวณชายฝั่งทะเลของชุมชนจะเป็นหาดเลน และมีการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ หอยแมลงภู่ หอยกะพง อย่างกว้างขวาง จึงสมควรที่จะอนุรักษ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมกิจการประมงตามชายฝั่งทะเลและควรจัด สร้างท่าเทียบ เรือประมง เพิ่มขึ้นที่ตลาดปลาคลองสัง เขป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน

ข้อกำหนดการใช้ที่ดินนี้ มีแนวมาจากข้อกำหนดการใช้ที่ดินซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมือง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๑ เพื่อแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนี้

๑. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้เพื่อการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขโรคและสาธารณูปการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๔ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(๒) คลัง เชื้อเพลิง เพื่อการขายส่ง

(๓) คลังวัตถุระเบิด

(๔) สถานที่ทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

(๕) ซ้ำขาย เศษวัสดุ

๒. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณสุขโรคและสาธารณูปการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(๒) คลัง เชื้อเพลิง เพื่อการขายส่ง

(๓) คลังวัตถุระเบิด

(๔) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด หรือไก่ เพื่อการค้า หรือก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๕) สถานที่ทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

(๖) ซ้ำขาย เศษวัสดุ

(๗) โรงฆ่าสัตว์

๓. ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชยกรรมและอยู่อาศัย เป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการพาณิชยกรรมและอยู่อาศัย การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๔ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(๒) คลังสินค้า

(๓) คลัง เชื้อเพลิง เพื่อการขายส่ง

(๔) คลังวัตถุระเบิด

(๕) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด หรือไก่ เพื่อการค้า หรือก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๖) ไซโล เก็บผลิตผลการเกษตร

(๗) สุสานหรือฌาปนสถาน

(๘) สถานที่ทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล

(๙) ซ้ำขายเศษวัสดุ

(๑๐) โรงฆ่าสัตว์

๔. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม เฉพาะกิจ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรม การเกษตร อุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง อุตสาหกรรมบริการและคลังสินค้า เป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่ออุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง และอุตสาหกรรมบริการ ที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๔ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมบริการ โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมธุรกิจการประมง และโรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(๒) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงคนชรา

(๓) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงเด็ก

(๔) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด หรือไก่ เพื่อ

การค้าหรือโดยกึ่งเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๕) จุฬานหรือคอกปศุสัตว์

๕. ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๕ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ประกอบการพาณิชย์หรือประกอบการอุตสาหกรรม

(๒) การอยู่อาศัยและหรือการประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถวหรือตึกแถว

(๓) การอยู่อาศัยประเภทห้องชุด อาคารชุด หรือหอพัก

(๔) การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารขนาดใหญ่

(๕) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมประเภทหัตถกรรม โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร และโรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน เมืองหรือสิ่งแวดล้อม

๖. ที่ดินประเภทที่โล่ง เพื่อการนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ใช้ประโยชน์เพื่อการนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับการนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

๗. ที่ดินประเภทที่โล่ง เพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประมง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำเทียมเรือประมง หรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

๘. ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

๔. ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับการศาสนา การศึกษา หรือสาธารณูปโภคประโยชน์เท่านั้น

๑๐. ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการเกี่ยวกับการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ หรือสาธารณูปโภคประโยชน์เท่านั้น

ง. มาตรการในการปฏิบัติ

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะเอาไว้ จำเป็นต้องมีแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติอันเป็นมาตรการในการพัฒนาชุมชนเมืองต่าง ๆ รวมกัน ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการทั่วไป

หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน เมืองมีเป็นจำนวนมาก ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ดังนั้นจึงควรมีการประสานอำนาจ หน้าที่และวิธีการของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นมาตรการโดยส่วนรวมพอสรุปได้ดังนี้

๑.๑ มาตรการทางด้านผัง เมือง

๑) จัดวางผัง เมืองรวม เมืองชลบุรี โดยมีเค้าโครงตามแนวทางการใช้ที่ดินเสนอแนะ พร้อมทั้งจัดทำโครงการพัฒนาให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินและการคมนาคมขนส่ง โดยจัดลำดับความสำคัญและวาระการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้ ตลอดจนจัดทำงบประมาณและเสนอแนะแหล่งเงินทุนในการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดเจ้าแผนงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๒) จัดทำผัง เมืองเฉพาะ เจ้าพนักงานท้องถิ่น (เทศบาล) ควรพิจารณาว่าบริเวณใดมีความจำเป็นจะต้องมีการวางและจัดทำผัง เมือง เฉพาะขึ้น (มาตรา ๒๔ พ.ร.บ. การผังเมือง พ.ศ.๒๕๑๔) เพื่อพัฒนาการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น สาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สมบูรณ์เพียงพอ ส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะ อนุรักษ์ศิลปกรรมสถาปัตยกรรม โบราณคดีที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และธรรมชาติหรือภูมิประเทศที่สวยงาม แล้วดำเนินการวางและจัดทำผัง เมือง เฉพาะขึ้นหรือจะขอให้สำนักผัง เมือง เป็นผู้วางและจัดทำผัง เมือง เฉพาะก็ได้

ข้อกำหนด โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้

- ก) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
- ข) แผนผังแสดงที่โล่ง
- ค) แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง
- ง) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค
- (๔) รายการประกอบผัง
- (๕) นโยบาย มาตรการและวิธีดำเนินการ เพื่อปฏิบัติตาม

วัตถุประสงค์ของผัง เมืองรวม

(ข) พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผัง เมือง เฉพาะ จะเป็นกฎหมายที่ประกาศใช้บังคับผัง เมือง เฉพาะ ซึ่งจะดำเนินการหลังจากที่ผัง เมืองรวมได้ประกาศใช้บังคับแล้ว เพื่อใช้ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินถึงขั้นรายละเอียดภายในกรอบข้อกำหนดของผัง เมืองรวมและรายละเอียดอื่น ๆ

ส่วนประกอบผัง เมือง เฉพาะ (มาตรา ๒๔ พ.ร.บ.การผัง เมือง

พ.ศ.๒๕๑๔)

- (๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผัง เมือง เฉพาะ
- (๒) แผนที่แสดง เขตของผัง เมือง เฉพาะ
- (๓) แผนผัง เมืองหรือแผนผังบริ เวณซึ่งทำขึ้น เป็นฉบับ เดียวหรือ

หลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญทุกประการหรือบางประการ ดังต่อไปนี้

- ก) แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งจำแนก เป็นประเภทกิจการ พร้อมทั้งแนว เขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน
- ข) แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งพร้อมทั้งรายละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ
- ค) แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค
- ง) แผนผังแสดงที่โล่ง
- จ) แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน
- ฉ) แผนผังแสดงบริ เวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุประสงค์ที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดีที่จะพึงส่งเสริม

๓) จัดทำโครงการพิเศษ เพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาเมือง เฉพาะจุดใช้ในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนต่าง ๆ และสนับสนุนให้การพัฒนาเมือง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการใช้ที่ดิน เช่น การปรับปรุงชุมชนแออัด โดยเฉพาะบริเวณชุมชนชายทะเล หรือการพัฒนาบริเวณเมืองที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม (Urban Renewal) เป็นต้น โดยจัดให้มีสุขอนามัยที่ดี มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สมบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งทางเทศบาลเมืองชลบุรี สามารถร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินโครงการก็ได้ โดยใช้วิธีการและอำนาจที่ให้อำนาจตามกฎหมายอื่น ๆ

๔) การขยายเขตเทศบาล จะเป็นวิธีที่สามารถควบคุมการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อมได้ พร้อมทั้งขยายการให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และเก็บภาษีเพื่อนำมาพัฒนาได้มากขึ้น โดยมีขอบเขตครอบคลุมสุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

๑.๒ มาตรการทางด้านกฎหมาย

มาตรการทางด้านกฎหมายเป็นมาตรการที่สำคัญ สามารถใช้บังคับให้การพัฒนาเมืองและชุมชน เป็นไปตามแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะ ซึ่งมีกฎหมายที่สำคัญๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๑) พ.ร.บ. การผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นกฎหมายหลักที่จะทำให้การพัฒนาเมืองและชุมชนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอไว้ อันเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ที่ดิน เพิ่งมีการประกาศใช้บังคับกับผังเมืองระยองและพัทยา (พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๗) พ.ร.บ. นี้มีทั้งหมด ๔๔ มาตรา แบ่งเป็น ๑๑ หมวด สามารถออกกฎหมายใช้บังคับได้ ดังต่อไปนี้

(ก) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม จะเป็นกฎหมายที่ประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองชลบุรี ให้มีการพัฒนาเมืองและชุมชนเป็นไปตามนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ส่วนประกอบผังเมืองรวม (มาตรา ๑๗ พ.ร.บ. การผังเมือง

พ.ศ. ๒๕๑๔)

- (๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม
- (๒) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวม
- (๓) แผนผังซึ่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับพร้อมด้วย

คำร่างรักษาหรือบูรณะ

ข) แผนผังแสดงบริ เวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติหรือภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ รวมทั้งต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่ที่จะพึงสง เสริมหรือบำรุงรักษา

(๔) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผังตาม (๓) รวมทั้งประเภทและชนิดของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง

(๕) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติ เพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผัง เมือง เฉพาะทุกประการหรือบางประการ

(๖) รายละเอียดระบุที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่ต้องเวนคืน พร้อมทั้งรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีแผนที่แสดงเขตที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่เวนคืน เพื่อประโยชน์แก่การผัง เมือง

ฯลฯ

จะพบว่าผังเมือง เฉพาะมีกรอบของการควบคุม บังคับบนพื้นที่ละเอียดมากกว่าผังเมืองรวม โดยผังเมือง เฉพาะมีบทบัญญัติให้สามารถ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์และกำหนดการเปลี่ยนแปลงในกรรมสิทธิ์และการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามแผนผังและข้อกำหนดไว้อย่าง เต็มที่ ในขณะที่ผังเมืองรวมมีบทบัญญัติเพียงให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามแผนผังและข้อกำหนดเท่านั้น

๒. กฎหมายอื่น ๆ อันได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมข้อบัญญัติข้อกำหนด หรือข้อบังคับใด ๆ ภายใต้กฎหมายนั้น ๆ มีกฎหมายที่สามารถใช้เป็นหลักในการควบคุมการใช้ที่ดินได้ดังนี้

(ก) พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมลักษณะทางกายภาพของอาคารในด้านความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย และที่เว้นว่าง ได้แก่ การถอยร่นอาคารจากแนวที่ดิน และการกำหนดความสูงของอาคาร เป็นต้น

พ.ร.บ.ควบคุมอาคารฉบับนี้มีประโยชน์ในการช่วยทำให้การก่อสร้างอาคารประเภทต่าง ๆ มีขนาด ลักษณะการใช้สอย ที่ว่าง และจัดระบบสภาพแวดล้อม

โดยเทศบาลเมืองชลบุรี เป็นผู้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้

(ข) พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม เช่น การกำหนดพื้นที่ เพื่อใช้เป็นบริเวณอุตสาหกรรม หรือกำหนดที่ตั้งโรงงาน รวมทั้งกำหนดประเภท ชนิด ขนาด และจำนวน โดยให้อำนาจรัฐมนตรีในการกำหนดเขตที่จะให้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมนั้น และให้อำนาจปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมในการตั้งโรงงาน หยุดประกอบกิจการ หรือแก้ไขปรับปรุงโรงงานที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสาธารณชน

พ.ร.บ.ฉบับนี้มีประโยชน์ในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทกิจกรรมอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้

(ค) พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๔ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมบางประเภท ซึ่งถ้าทำเพื่อการค้าให้ถือว่าเป็นการค้าที่น่ารังเกียจหรืออาจจะ เป็นเหตุรำคาญหรืออันตรายต่อสุขภาพ อันเกิดจากสถานที่ ทางระบายน้ำ เลี้ยงสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร กระท่อม คู หรือคลอง กลิ่น เสียง ความกระเทือน ท้องถื่นมีอำนาจจะจับ เหตุที่เกี่ยวกับกิจการค่านั้น ๆ ได้

พ.ร.บ.นี้มีประโยชน์ในการใช้บังคับ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในกิจกรรมประเภทต่าง ๆ โดยเทศบาลเมืองชลบุรี เป็นผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้

(ง) พ.ร.บ.พัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดินและสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้ กำหนดมาตรการเพื่อการปรับปรุงอนุรักษ์ดินและน้ำ

พ.ร.บ.ฉบับนี้มีประโยชน์ในการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับประเภทของที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ใช้กฎหมายนี้

(จ) พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๐๓ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการสั่งให้หรือถอนอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนและทำลายสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับถนน แม่น้ำ คลอง หรือบริเวณสวนสาธารณะ

พ.ร.บ.ฉบับนี้มีประโยชน์ในการจัดสภาพแวดล้อมของชุมชนให้มีความสวยงามและ เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเทศบาลเมืองชลบุรี เป็นผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้

(ฉ) พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาฯ โครงการ รวมทั้งกำหนด มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ร.บ. นี้มีประโยชน์ในการช่วยส่งเสริม รักษาสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมือง เลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นผู้ ใช้กฎหมายฉบับนี้

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายต่าง ๆ ทั้งในรูปของพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ และเทศบัญญัติ ซึ่งให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการที่ เกี่ยวกับลักษณะงานของการวางจัดทำ และดำเนินการ เกี่ยวข้องกับการควบคุมการใช้ประโยชน์ ที่ดินและกิจกรรมอื่น ๆ เช่น

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ เกี่ยวกับการดำรง รักษาสภาพของแม่น้ำ คลอง คู มิให้ถูกรุกล้ำหรือเปลี่ยนแปลง หรือมีสภาวะแวดล้อมที่เสื่อมโทรม

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ เรื่อง ควบคุมการจัด สรรที่ดิน

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๔ เรื่อง ทางหลวง

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๖ เพื่อการจัดตั้งการ

เคหะฯ

- พ.ร.บ. รักษาคู คลอง ร.ศ. ๑๒๑ เกี่ยวกับการดำรง

รักษาสภาพของคู คลอง ให้อยู่ในสภาพที่ดี

- พ.ร.บ. ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ในเรื่องการกำหนด เขต เพื่อเป็นที่ตั้งหรือสร้างสุสานและฌาปนสถาน

- พ.ร.บ. ว่าด้วยการ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๘

ในเรื่องการ เวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะชน

- พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่เกี่ยวกับอาคารที่มีคุณค่าทางโบราณคดี ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ ที่จะพึงส่งเสริม ดำรงรักษาหรือบูรณะ

- พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่เกี่ยวกับการ

กำหนดถนนให้ เป็นทางวิ่งทาง เดียวหรือสองทาง หรือกำหนดการใดให้ เป็นที่ห้ามจอดรถ หรือ

เป็นถนนที่มีช่องทางรถโดยสารประจำทางโดยเฉพาะ

๑.๓ มาตรการทางด้านการเงินและงบประมาณ

งบประมาณที่จะต้องนำมาใช้เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการใช้ที่ดินได้เสนอไว้ เช่น ค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ ค่าก่อสร้างกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ซึ่งมีมาตรการดังนี้

๑. งบประมาณแผ่นดิน

รัฐบาลควรสนับสนุนโครงการพัฒนาชุมชนเมืองชลบุรี โดยการจัดสรรงบประมาณให้เป็นค่าดำเนินการตามโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้

๒. งบประมาณท้องถิ่น

เทศบาลควรจัด เก็บภาษีและหารายได้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งปรับปรุงงบประมาณรายจ่ายให้เหมาะสม โดยกำหนดประเภทของรายจ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ เป้าหมายแผนงานโครงการพัฒนาชุมชน

๓. งบประมาณช่วยเหลือและเงินกู้

ควรจัดทำโครงการขอความช่วยเหลือหรือกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปดำเนินการในกิจการที่สามารถถอนทุนคือได้ เช่น ไฟฟ้า ประปา ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ

๔. เงินทุนพัฒนาภาคเอกชน

เอกชนเป็นผู้ประกอบกิจการพัฒนาที่ดินและสาธารณูปโภค โดยได้รับการสนับสนุนประสานงานกันระหว่างภาครัฐบาลกับเอกชน ตลอดจนกำหนดเป็นบริษัทพัฒนาเมือง (Urban Development Cooperation)

๑.๔ มาตรการทางด้านภาษี

ให้รัฐบาลและเทศบาลนำมาตราการทางด้านภาษีมาใช้ดำเนินการ

เช่น การปรับปรุงภาษีที่ดิน ภาษีโรงเรือน ภาษีการประกอบการ ให้เป็นประโยชน์ในการชักนำ ผลักดันและจูงใจให้ภาค เอกชนลงทุนทำการพัฒนาที่ดินตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการใช้ที่ดินที่ได้วางไว้ สามารถพิจารณาได้ดังนี้

๑. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างทางภาษีของเทศบาล เพื่อให้

เทศบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

๒. ใช้มาตรการทางด้านภาษีในการพัฒนาการใช้ที่ดินตามแนวทางที่ได้เสนอไว้คือ

(ก) มาตรการไม่สนับสนุน (Disincentive) โดยกำหนดอัตราภาษีสูงสำหรับกิจการอื่น ๆ นอกจากกิจการที่กำหนดไว้ให้ในบริเวณนั้น ๆ

(ข) มาตรการสนับสนุน (Incentive) โดยกำหนดภาษีต่ำสำหรับบริเวณที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดเป็นย่านการใช้ที่ดินตามประเภทการใช้ที่ดิน

๒. มาตรการด้านหน่วยงานและประชาชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ภาครัฐบาล และภาคเอกชน

๒.๑ ภาครัฐบาล

มีหน่วยงานต่าง ๆ ในภาครัฐบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งตรงและทางอ้อมในการพัฒนาการใช้ที่ดินชุมชนเมืองชลบุรี ดังนี้

๑) เทศบาลเมืองชลบุรี มีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมการใช้ที่ดิน โดยมีอำนาจในการพิจารณา อนุญาตในการใช้ที่ดินและปลูกสร้างอาคารภายในเขตชุมชนเมืองโดยมีเทศบัญญัติ เป็นเครื่องมือในการควบคุม เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะ

นอกจากนี้เทศบาลควรจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อวางแผนการปฏิบัติในรายละเอียดของโครงการในระยะต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะเอาไว้

๒) หน่วยงานอื่น ๆ มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย กรมโยธาธิการ การเคหะแห่งชาติ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมศิลปากร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำโครงการสนับสนุนให้สอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะเอาไว้ โดยบรรจุลงไว้ในแผนการดำเนินงานในระยะต่าง ๆ

๒.๒ ภาคเอกชน

มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย

พาณิชย์กรรม และอื่น ๆ เช่น หมู่บ้านจัดสรร ศูนย์การค้า ฯลฯ ควรจัดทำโครงการการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อกำหนด หรือแนวทางการใช้ที่ดินที่ได้กำหนดไว้ และควรมีบทบาทร่วมกับนักวิชาการผังเมืองในการจัดวางแนวทางการใช้ที่ดินของชุมชน รวมทั้ง เผยแพร่ความรู้ด้านผังเมืองที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตภายในชุมชน เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการวางผังเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๓ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ

โครงสร้างทาง เศรษฐกิจของเทศบาลและสุขาภิบาล จัดได้ว่าอยู่ในขั้นที่ดีซึ่งมีสาขาผลิตหลักที่สำคัญ ๆ ที่เป็นฐานการพัฒนาของชุมชน และมีโครงสร้างสาขาการผลิตต่าง ๆ ตั้งกระจายอยู่ภายในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ศึกษา ได้แก่ การประมงทะเล การเพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่ หอยกะพง อยู่แนวเขตพื้นที่ชายฝั่ง เทศบาลและส.บางทราย การเลี้ยง เป็ดซึ่ง เป็นอาชีพดั้งเดิมและ เลี้ยงกันมากในเขตส.บางทราย การค้าและการบริการมีศูนย์กลางอยู่ในเขต เทศบาลต่อกับเขตสุขาภิบาลทั้ง ๒ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการประมงอยู่ในบริเวณชุมชนชายทะเลเขตเทศบาลและส.บางทราย อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการบริการส่วนใหญ่อยู่ระหว่างถ.สุขุมวิทในเขตพื้นที่ศึกษา อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการเกษตร ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณถ.ชลบุรี-บ้านบึง ในเขตต.บ้านสวนและต.หนองรี

ซึ่งโครงสร้างสาขาการผลิต เหล่านี้จะเป็นแหล่งงาน การกระจายรายได้ให้กับประชากรและ เป็นฐานการพัฒนาการขยายตัวของความ เจริญของชุมชนท้องถิ่นภายในเขต เทศบาลและเขตสุขาภิบาลทั้ง ๒ และชุมชนพื้นที่ศึกษาโดยส่วนรวมด้วย

แต่สภาพปัจจุบันการพัฒนาด้านสาขาการผลิตต่าง ๆ ยังไม่ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ ในด้านอุตสาหกรรม จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ศึกษาปัจจุบันลดลง จากจำนวน โรงงาน ๔๑๖ โรงจำนวนคนงาน ๓,๗๔๐ คน ในปีพ.ศ.๒๕๒๖ มาเป็นจำนวนโรงงาน ๓๗๔ โรง จำนวนคนงาน ๓,๗๑๐ คน ในปีพ.ศ.๒๕๒๘ คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ ๙.๑๔ ซึ่งส่วนมากจะเป็นโรงงานมันเส้นและมันอัด เม็ดที่ประสบปัญหาการขาดทุน เพราะ เนื่องมาจากดอกเบี้ยเงินกู้สูง ราคากระแสไฟฟ้าสูงขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายสำหรับโรงงานมากขึ้น การขาดแคลนบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ใช้ในการอุตสาหกรรม และอัตราค่าใช้บริการ เหล่านี้ยังมีราคาค่อนข้างสูงอีกด้วย ได้แก่ อัตราค่าไฟฟ้า และน้ำประปา เป็นต้น

ปัญหาด้านการ เพาะ เลี้ยงชายฝั่งหอยแมลงภู่และหอยกะพงมีแนวโน้ม ผลผลิตน้อยลง เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการพัฒนาอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดมลภาวะในน้ำทะเล

ปัญหาด้านปศุสัตว์ มีปัญหาการตลาด ขาดแคลนพันธุ์สัตว์ที่ดี ขาดแคลนความรู้ทางวิชาการและการป้องกันโรคระบาดรวมทั้งมลภาวะทางกลิ่น

ปัญหาด้านพาณิชย์กรรม การเงินและการธนาคาร มีปัญหาการเงินและการตลาด กิจการต่าง ๆ ขาดแคลนเงินลงทุน ขาดความรู้เกี่ยวกับสภาวะการณ์ของตลาด โดยเฉพาะตลาด

โลกของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ มันสำปะหลังอัดเม็ด และขาดการประสานงานระหว่างพ่อค้าในจังหวัดกับทางราชการ ธนาคารปล่อยเงินกู้ให้กับกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงภาวะตลาดหวังแต่รายได้ของธนาคารอย่างเดียว บางกรณีธนาคารก็ เครื่องครัดการปล่อยสินเชื่อหรือปล่อยสินเชื่อให้น้อย รวมทั้งปัญหาการจรรยาบรรณ การขาดแคลนพื้นที่จอดรถซึ่งมีผลกระทบต่อกิจการค้า และการบริการภายในเขตพื้นที่ศึกษา

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ก. การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

๑. ปรับปรุงวิธีการเพาะเลี้ยง ในปัจจุบันให้ถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น โดยให้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้สามารถ เพิ่มปริมาณผลผลิตได้มากขึ้น
๒. ให้ขยายพื้นที่สำหรับการเพาะเลี้ยง เพิ่มมากขึ้น โดยการอนุญาตให้เกษตรกรสามารถขยายพื้นที่การเพาะเลี้ยงในบริเวณที่เดิมลงไปในทะเลมากขึ้น และกำหนดให้เขตการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงใหม่ไปตามแนวชายฝั่งทะเล เขตส.บ้านสวน
๓. ปรับปรุงอุปกรณ์และพัฒนาพื้นที่เพาะเลี้ยง เดิมที่เสื่อมโทรมใหม่ โดยการรื้อถอนแปลงเพาะเลี้ยงที่อยู่ตามแนวชายฝั่งบริเวณชุมชนชายทะเลในเขต เทศบาลและส.บางทราย ซึ่งเป็นเขตการเพาะเลี้ยงเก่าแล้วปรับปรุงใช้วิธีการเพาะเลี้ยงแบบใหม่
๔. ดำเนินการแก้ไขและลดปัญหามลพิษของน้ำทะเลบริเวณชายฝั่งส.บางทราย เทศบาล และส.บ้านสวน เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำทะเลสำหรับการนันทนาการและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

ข. อุตสาหกรรม

๑. ดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นแหล่งจ้างแรงงาน การกระจายรายได้ให้กับประชากรในเขต เทศบาลและสุขาภิบาล และประชากรผู้ใช้แรงงานในเขตอื่น ๆ ซึ่งมาตรการ ดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- กำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านศักยภาพของพื้นที่ ที่ตั้ง และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเขตพื้นที่ควรพิจารณาได้แก่ (ดูแผนที่ที่ ๔.๒ ประกอบ)

(๑) กำหนดพื้นที่บริ เวณทิศใต้สุด เขตส.บ้านสวนระหว่างถ.สุขุมวิท ถ.หนองข้างคอกและถ. เลี้ยวเมืองเป็นเขตอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งบริ เวณนี้จะมีพื้นที่ว่าง เป็นจำนวนมาก ราคาที่ดินค่อนข้างต่ำ อยู่ใกล้เส้นทางถนนและทางรถไฟ และอยู่ห่างจากเขตชุมชนพอสมควร การอยู่ใกล้ทาง เลี้ยว เมืองทำให้รถบรรทุกที่วิ่งใช้ เส้นทางสายนี้ เป็นจำนวนมาก สามารถใช้บริการได้สะดวกไม่ต้อง เข้ามาใช้บริการใน เขตชุมชน เมืองและบริ เวณพื้นที่ดังกล่าว จะเป็นจุดการก่อดั้วของ ประชากรและการขยายตัวของความ เจริญไ้ยังพื้นที่ตอนกลางของส. บ้านสวน

(๒) กำหนดพื้นที่บริ เวณทิศเหนือใน เขตส.บางทราย ระหว่างถ. สุขุมวิท กับถ. เลียบชายทะเลเป็นเขตอุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมงที่ไม่มีภาวะมลพิษ เช่น ห้องเย็น โรงงานทำน้ำปลา และการแปรรูปอาหารทะเล อยู่ใกล้ถนนสายหลักชายฝั่งทะเล และตลาดขายส่งสัตว์น้ำทะเลที่คลองรัง เขป

- กำหนดประ เภทโรงงานอุตสาหกรรมที่ควรส่งเสริมโดยการ พิจารณาในด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประการสำคัญ เป็นแหล่งการจ้างงานที่สามารถรองรับผลผลิตการ เกษตรและ เป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้ เชื่อมโยงกับภาคจากการ ผลิตอื่น ๆ

- ปรับปรุง เทคนิคการผลิตให้ได้มาตรฐาน และ เพิ่มผลผลิตให้ มากขึ้น โดยการ เปิดอบรมให้ความรู้ เทคนิควิทยาการสมัยใหม่แก่ เจ้าของโรงงานและคนงาน และควรขยายสถาบันฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรม ที่จะ เกิดขึ้น

- ดำเนินการปรับปรุงสภาพโรงงานต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้ได้ มาตรฐานการผลิตในด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง เครื่องจักรกลโรงงาน จำนวนคนงานต่อโรงงาน และมาตรการควบคุมสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถขยายกำลังการผลิต และรองรับจำนวน คนงานได้งานได้มากขึ้น

๒. ดำเนินการสนับสนุนการลงทุนโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ใน เขต เทศบาล และ เขตสุขาภิบาลให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มแหล่งงานและรายได้ของประชากรให้มากขึ้น

ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ดำเนินการปรับปรุงและจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เพื่อรองรับการขยายตัวด้านโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่พัฒนาที่กำหนดไว้
- แผนแพร่ความรู้ ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านอุตสาหกรรม การตลาด และข้อมูลเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้กับนักลงทุนและเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม
- ดำเนินการส่งเสริมจัดตั้ง กลุ่มชมรม สมาคม สหกรณ์อื่น ๆ ตลอดจน นิคมอุตสาหกรรม เพื่อเป็นองค์กรกลางในการให้ช่วยแก่สมาชิกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ อุตสาหกรรม
- อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ รวมทั้งให้ความยืดหยุ่นในระเบียบ ข้อบังคับบางประการที่เกี่ยวข้องในการลงทุนก่อตั้งโรงงานต่าง ๆ
- ขอความร่วมมือสนับสนุนด้านสินเชื่อจากสถาบันการเงินในท้องถิ่น และ บริเวณใกล้เคียงในการ เปิดขยายสินเชื่อ เพิ่มขึ้นและลดข้อจำกัด เพิ่มความยืดหยุ่นในการให้สินเชื่อ ต่าง ๆ เพื่อที่นักลงทุนสามารถนำไปปรับปรุงและขยายกิจการได้มีประสิทธิภาพขึ้น

๓. ดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งแนวทางแก้ไขมีดังนี้

- กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีที่เก็บและระบบกำจัดน้ำเสีย โดยเฉพาะโรงงานแบริ่งมันสำปะหลัง และอุตสาหกรรมโรงงานที่ต้องใช้น้ำเพื่อการผลิตมาก
- กำหนด เขตที่ตั้ง โรงงานอุตสาหกรรมที่จะมีผลต่อสิ่งแวดล้อม เสียใหม่ โดยการห้ามตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณชุมชน และแหล่งน้ำธรรมชาติ
- ดำเนินออกข้อบังคับ เทศบาลและสุขาภิบาล ในเรื่องการรักษาความ สะอาดและดำเนินการควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย กฎกระทรวง ต่าง ๆ ที่กำหนด

ค. การปลูสัตว์

๑. เทศบาลและสุขาภิบาลร่วมกับธนาคารพาณิชย์ ส่ง เสริมการ เลี้ยงสัตว์อย่าง มีแผนมี เป้าหมายการผลิตอย่างชัดเจน ไม่ปล่อยให้เลี้ยงอย่าง เสรีโดยไม่มีขอบ เขต
๒. ต้องควบคุมราคาอาหารสัตว์ให้อยู่ในภาวะไม่ค้ากำไร เกินควร ไม่เอาเปรียบ เกษตรกรผู้เลี้ยง เกินขอบ เขต

ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ดำเนินการปรับปรุงและจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เพื่อรองรับการขยายตัวด้านโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่พัฒนาที่กำหนดไว้
- แผนแพร่ความรู้ ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านอุตสาหกรรม การตลาด และข้อมูลเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้กับนักลงทุนและเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม
- ดำเนินการส่งเสริมจัดตั้ง กลุ่มชมรม สมาคม สหกรณ์อื่น ๆ ตลอดจน นิคมอุตสาหกรรม เพื่อเป็นองค์กรกลางในการให้ช่วยแก่สมาชิกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ อุตสาหกรรม

- อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ รวมทั้งให้ความยืดหยุ่นในระเบียบ ข้อบังคับบางประการที่เกี่ยวข้องในการลงทุนก่อตั้งโรงงานต่าง ๆ

- ขอความร่วมมือสนับสนุนด้านสินเชื่อจากสถาบันการเงินในท้องถิ่น และ บริเวณใกล้เคียงในการ เปิดขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้นและลดข้อจำกัด เพิ่มความยืดหยุ่นในการให้สินเชื่อ ต่าง ๆ เพื่อที่นักลงทุนสามารถนำไปปรับปรุงและขยายกิจการได้มีประสิทธิภาพขึ้น

๓. ดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งแนวทางแก้ไขมีดังนี้

- กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีที่เก็บและระบบกำจัดน้ำเสีย โดยเฉพาะโรงงานแปรงมันสำปะหลัง และอุตสาหกรรมโรงงานที่ต้องใช้น้ำเพื่อการผลิตมาก

- กำหนด เขตที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่จะมีผลต่อสิ่งแวดล้อม เสียใหม่ โดยการห้ามตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณชุมชน และแหล่งน้ำธรรมชาติ

- ดำเนินออกข้อบังคับ เทศบาลและสุขาภิบาล ในเรื่องการรักษาความ สะอาดและดำเนินการควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย กฎกระทรวง ต่าง ๆ ที่กำหนด

ค. การปศุสัตว์

๑. เทศบาลและสุขาภิบาลร่วมกับธนาคารพาณิชย์ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์อย่าง มีแผนมีเป้าหมายการผลิตอย่างชัดเจน ไม่ปล่อยให้เลี้ยงอย่างเสรีโดยไม่มีขอบเขต

๒. ต้องควบคุมราคาอาหารสัตว์ให้อยู่ในภาวะไม่ค้ากำไร เกินควร ไม่เอาเปรียบเกษตรกรผู้เลี้ยง เกินขอบเขต

๓. เผยแพร่ความรู้ด้านป้องกันโรคระบาดสัตว์อย่างแพร่หลาย และทั่วถึงอย่างจริงจัง

๔. สนับสนุนให้ผู้เลี้ยงสัตว์รวมกลุ่มกันจัดตั้ง เป็นสมาคมหรือสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือกันและป้องกันไม่ให้พ่อค้ากดราคาซื้อขายสัตว์จากผู้เลี้ยง

๕. เทศบาลและสุขาภิบาลควรควบคุมสภาพแวดล้อมการระบายน้ำเสียที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยส่วนรวม โดยเฉพาะการเลี้ยง เป็ดที่มี เป็นจำนวนมากในเขตส.บางทราย มีผลต่อมลภาวะทางกลิ่น เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน ส.บางทรายจึงต้องคอยสอดส่องดูแลร่วมมือกับผู้เลี้ยง เป็ดในด้านการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนผู้เลี้ยง เป็ด และจะต้องห้ามขยายเขตการเลี้ยงหรือจัดสร้างฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขึ้นอีก โดยให้ไปจัดสร้างใหม่นอก เขตพื้นที่เทศบาลและสุขาภิบาล

ง. การพาณิชย์กรรม การเงินและการธนาคาร

๑. การเงินและการธนาคาร

- ให้มีการจัดตั้งธนาคารภูมิภาคขึ้นในเขตพื้นที่ศึกษา เพื่อพัฒนาระบบสินเชื่อ ระยะปานกลางและระยะยาวให้แก่อุตสาหกรรม และเพื่อพัฒนาระบบการเงินขึ้น เป็นการลดอิทธิพลของระบบธนาคารพาณิชย์ เอกชนที่มีสาขาในเขต เทศบาลและสุขาภิบาล

- ส่งเสริมสถาบันการเงินให้เพิ่มสินเชื่อเงินกู้และลดขั้นตอนการกู้แก่ผู้ประกอบการค้าประเภทเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อนำไปขยายในการประกอบธุรกิจการค้า

- พัฒนาระบบตลาดของชุมชนเมืองให้ เชื่อมโยงไปสู่ผู้บริโภคในชนบท ขณะเดียวกันส่งเสริมอุตสาหกรรมรับช่วงการผลิตขึ้นในชุมชนเมืองตามลักษณะวัตถุดิบและความได้เปรียบของแต่ละท้องถิ่นขึ้น

- บริการเอกสารข่าวสารให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านธุรกิจการค้าเกี่ยวกับภาวะการณ์ทางการตลาด เพื่อประชาชนได้ซื้อขายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม

๒. การค้าและการบริการ

- กำหนดทิศทางการขยายตัวด้านการค้าการบริการโดยการกำหนดให้ ทิศเหนือ เขตพาณิชย์กรรมขยายไปทางถ.สุขุมวิทฝั่งตะวันตกจดกับบริ เวณที่กำหนดให้เป็นเขตอุตสาหกรรม เกี่ยวกับธุรกิจการประมงในเขตส.บางทราย

ทิศตะวันออก ตามแนวถ.ชลบุรี-พนัสนิคมถึงบรี เวดด้านข้าง เขตทหาร และถ.ชอย เขาน้อยไปตามแนวถนนอยู่ในระยะเดียวกัน ใกล้ กับโรง เรียนพลตำรวจ และถ.ชลบุรี-บ้านบึงไปตาม แนวถนนถึงถ.สุชาภิบาลชอยจ ในเขตส.บ้านสวน

ทิศใต้ ตามแนวถ.สุขุมวิทไปจนถึงเขตส.บ้านสวน

ทิศตะวันตก ตามแนวถ.วชิรปราการถ.พิพิธและฝั่งตะวันออกของถ.พระยาจักร์

โดยศูนย์กลางการค้าและการบริการระหว่างถ.วชิรปราการกับถ.เจตจำนงค์ เป็นย่านการค้าเก่า ระหว่างถ.เจตจำนงค์กับถ.สุขุมวิทจะเป็นย่านการค้าใหม่

- ดำเนินการสนับสนุนการลงทุนในด้านการค้าและบริการ เพิ่มมากขึ้น เพื่อ ก่อให้เกิดการขยายตัวด้านธุรกิจและชุมชน ซึ่งมีมาตรการดังนี้

(๑) ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัทพ์ และการระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการพัฒนาและการลงทุน

(๒) ขอความร่วมมือและสนับสนุนด้านสินเชื่อจากสถาบันทางการเงิน ของท้องถิ่น และบริเวณใกล้เคียง ในด้านการให้สินเชื่อต่าง ๆ เพื่อการลงทุนปรับปรุงพัฒนา กิจการให้เจริญก้าวหน้า

(๓) ดำเนินการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มี ความยืดหยุ่นเพื่อสนับสนุนการลงทุน

- ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาด้านการค้าและบริการ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) เปิดตลาดนัดสินค้าราคาถูกในวันอาทิตย์เพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าและเกษตรกรนำสินค้าผลผลิตทาง เกษตรไปจำหน่าย ซึ่งนอกจากประชาชนทั่วไปจะสามารถ ซื้อสินค้าได้ราคาถูกแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรของท้องถิ่น ลดปัญหาหาบเร่แผงลอยและ เป็นการชักจูงให้ประชาชนในท้องที่ใกล้เคียงและนักท่องเที่ยว เดินทางแวะซื้อสินค้าต่าง ๆ เพิ่ม มากขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมสภาพการค้า

(๒) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ประกอบการค้าหาบเร่ แผงลอย รถเข็น ที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งในระยะสั้นจะเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการมีที่ค้าขายเป็นสัดส่วน และในระยะยาวจะเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและควบคุมจำนวนผู้ประกอบการ ที่จะเพิ่มขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยราชการอื่น ๆ เช่น การประเมินรายได้เพื่อการเก็บภาษี

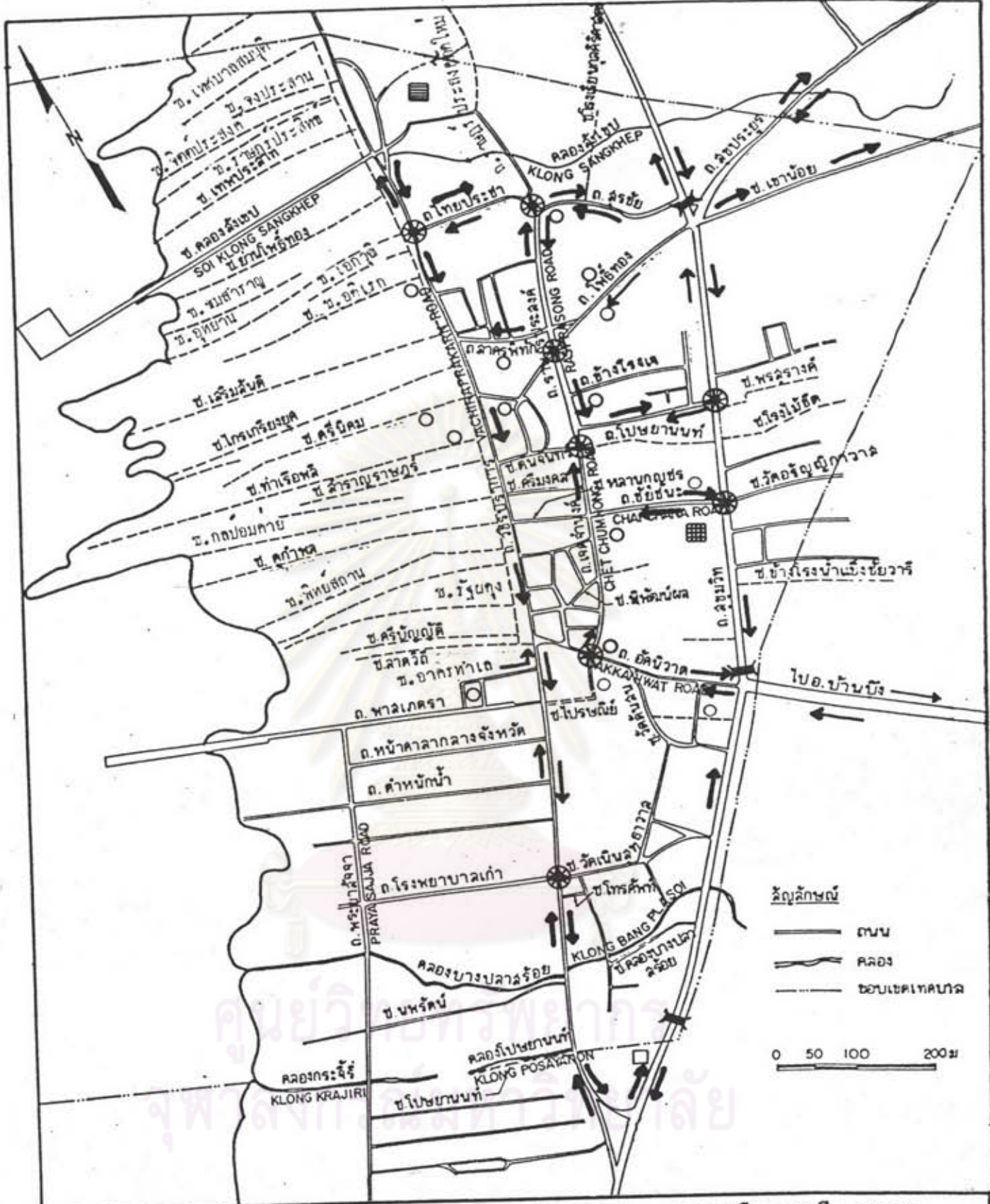
อาคารของสรรพทหารอำเภอ เป็นต้น

- ปัญหาการจราจรบริเวณใจกลางเมืองที่เป็นศูนย์กลางการค้าและการบริการ ได้แก่ ถ.โพธิ์ทอง ถ.เจตนจำนงค์ ถ.สาครพิทักษ์ ถ.ราชบุรีประสงค์ ถ.วชิรปราการ ถ.ชัยชนะ ถ.อัคนิวาด และถ.สุขุมวิท ซึ่งแนวทางการแก้ไขควรดำเนินการดังนี้ (ดูแผนที่ ๔.๓ ประกอบ)

(๑) ถนนโพธิ์ทอง ให้รถเดินทางเดียวเหมือนเดิมจากสี่แยกโรงหนังเฉลิมไทยมายังถ.เจตจำนงค์ ให้รถจักรยาน และรถสามล้อที่มีผู้โดยสารยืนครัดได้ ยกเว้นรถมอเตอร์ไซด์ ซึ่งมักจะวิ่งเร็วจึงเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งทำให้การจราจรบนถนนติดขัด ห้ามจอดรถสองฝั่งถนนในช่วงเวลาเร่งด่วนเช้า-เย็น นอกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วนและวันเสาร์อาทิตย์ให้รถจอดสลับ ๒ ฝั่งถนน กำหนดเป็นวันคู่ วันคี่ โดยจัดเจ้าหน้าที่เทศบาลเก็บค่าจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์ตลอดสาย เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเทศบาลและลดจำนวนรถที่มาจอดรถเพื่อการอื่น นอกเหนือจากมาติดต่อดูธุรกิจการค้ากับร้านค้า ๒ ฝั่งถนน ให้รถประจำทางและรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดนอกป้ายและห้ามจอดนานเกินไป โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่บนถนนตลอดเวลา ในชั่วโมงเร่งด่วนที่ห้ามจอดรถตลอดสาย กำหนดให้รถขนส่งสินค้าจอดชั่วคราวบริเวณวัดนอกและวัดเครือวัลย์ ให้ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-พานทอง, ชลบุรี-พนัสนิคม, ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา ออกไปจากบริเวณริมถนนหน้าวัดเครือวัลย์

(๒) ถนนเจตจำนงค์ ให้เดินรถสวนทางเหมือนเดิมจากแยกถ.โพธิ์ทองมาแยกถ.อัคนิวาด ในชั่วโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น รวมทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์ ห้ามรถจอดทั้ง ๒ ฝั่งถนนตลอดสาย นอกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วนให้รถจอดสลับฝั่งถนน กำหนดเป็นวันคู่ วันคี่ โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลเก็บค่าจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์ตลอดสาย เหตุผลก็ดังที่กล่าวมาแล้ว ให้รถประจำทางและรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดนอกป้ายและห้ามจอดนานเกินไป โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่บนถนนตลอดเวลาในชั่วโมงเร่งด่วนที่ห้ามจอดรถตลอดสาย กำหนดให้รถขนส่งสินค้าจอดชั่วคราวภายในบริเวณโรงเจข้างถ.โปษยานนท์ บริเวณวัดใหม่พระยาทำข้างถ.ชัยชนะ และบริเวณวัดใหญ่อินทารามใกล้แยกถ.อัคนิวาด

ให้ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-หัวฤๅญแจ ชลบุรี-ศรีราชา ออกไปจากหน้าโรงเจ ย้ายคิวรถแท็กซี่ "คอนซูล" และ "เปอร์โย" ซึ่งเป็นรถแท็กซี่วิ่งระหว่างชลบุรี-กรุงเทพฯ ออกไปจากบริเวณสี่แยกไฟแดงถ.ชัยชนะ ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-กรุงเทพฯ (สายใหม่) ออกไปจากบริเวณฝั่งตรงข้ามวัดใหญ่อินทาราม

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

<p>แสดง แนวทางแก้ไขปัญหาการจราจร</p> <p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บริเวณที่จอดรถประจำทางสายระหว่างอำเภอ บริเวณที่จอดรถก่อสร้างสวนที่จอดรถ บริเวณที่จอดรถขนส่งสินค้าจ้าวกราว บริเวณที่ควรติดตั้งสัญญาณไฟจราจร บริเวณที่ควรจัดวางสะพาน ทิศทางการจราจร 		<p>มาตราส่วน 1 : 40,000</p> <p>0 05 1 15 กม.</p>
<p>ที่มา :</p>	<p></p> <p>แผนที่ 4.3</p>	

(๓) ถนนสาทรพิทักษ์ ให้เดินรถทางเดียว เหมือนเดิมจากแยกถ. ราชบุรีประสงค์มายังถ.วชิรปราการ ห้ามจอดรถทั้งสองฝั่งถนนในช่วงโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น นอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนและวันเสาร์-อาทิตย์ให้จอดสลับฝั่งถนนกำหนด เป็นวันคู่ วันคู่ โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยเก็บค่าจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์ สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราวในช่วงโมงเร่งด่วนได้ในบริเวณวัดกำแพง ห้ามผู้ประกอบการค้าหาบเร่ แผงลอยวางตั้งของขายริมทาง เท้าปากทาง เข้าตลาดผ้าตรงข้ามทางเข้าวัดกำแพง จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำบนถนนตลอด เวลาและห้ามรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตลอดสาย

(๔) ถนนราชบุรีประสงค์ ให้เดินรถสวนทาง เหมือนเดิม แต่ห้ามจอดรถ ทั้ง ๒ ฝั่งถนนในช่วงโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น นอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนและวันเสาร์-อาทิตย์ ให้จอดรถได้ เฉพาะริมถนนฝั่งตรงข้ามตลาดวัดกลาง โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยเก็บค่าจอดรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ตลอดสาย ให้รถประจำทางจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดนอกป้าย และห้ามจอดนานเกินไป ให้ผู้ประกอบการค้าหาบเร่ แผงลอยวางตั้งของขายทางเท้าด้านในข้างตลาดวัดกลาง เหลือบริเวณริมทางเท้าด้านนอกกว้างประมาณ ๑ เมตรให้คนเดินสัญจรไปมา ห้ามวางของขายรุกล้ำบนถนนในบริเวณอื่นและโดย เฉพาะหน้าทาง เข้าตลาดวัดกลาง จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่ตลอดเวลา สำหรับรถขนส่งสินค้าในช่วงโมงเร่งด่วนให้จอดชั่วคราวในบริเวณวัดราชบุรี ให้ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-หนองใหญ่ ชลบุรี-หนองซาก ชลบุรี-ปลวกแดง ชลบุรี-หัวไผ่ ออกจากบริเวณริมถนนหน้าวัดราชบุรีบ้าง

(๕) ถนนวชิรปราการ ให้เดินรถทางเดียว เช่นเดิมจากบริเวณ หน้าตลาดทรัพย์สินเยื้องซอยเสริมสันติ มาถึงแยกถ.อัคนิวาต ห้ามรถทุกชนิดย้อนศร และจากแยกถ.อัคนิวาตมายังแยกถ.สุขุมวิทให้เดินรถสวนทางได้ เช่นเดิม ในช่วงโมงเร่งด่วนห้ามรถจอด ๒ ฝั่งถนนตลอดสาย ยกเว้นช่วงที่เดินรถทางเดียวจากบริเวณหน้าตลาดทรัพย์สินมายังแยกไฟแดง ถ.อัคนิวาตให้รถจอดได้ฝั่งเดียวโดยกำหนดวันคู่ วันคู่ และนอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนบริเวณเดินรถสวนทางให้รถจอดสลับ ๒ ฝั่งถนน กำหนดเป็นวันคู่ วันคู่ ให้รถโดยสารประจำทางและรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดนานเกินไป บริเวณทางเท้าหน้าตลาดทรัพย์สิน และหน้าตลาดบุรีบริบาลห้ามผู้ประกอบการค้าหาบเร่ แผงลอยวางของขาย โดยเฉพาะตามบริเวณริมถนนหน้าตลาดทรัพย์สิน โดยจัดให้เข้าไปขายภายในตลาดและซอยข้างตลาด จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่ตลอดเวลา และมีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยเก็บค่าจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ให้ย้ายคิวรถ ๒ แถวชลบุรี-อ่างศิลา ออกไปจากหน้าศาลเจ้าไกล่กับ
ตลาดทรัพย์สิน สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราวบริเวณที่ว่างหลังตึกแถวข้างปากซอยอดี เรก
หน้าโรงหนังศรีชลเดิมในซอยศรีนิคม หน้าศาลเจ้าในซอยท่าเรือพลี หน้าศาลเจ้าหลังตรอกก๊วน
ตรงข้ามซอยท่าเรือพลีและบริเวณภายในซอยอาครท่าเล

(๖) ถนนชัยชนะ ให้เดินรถสวนทางได้เหมือนเดิม ในช่วงโมงเร่งด่วน
รวมทั้งวันเสาร์-อาทิตย์ ห้ามรถจอด ๒ ฝั่งตลอดสาย นอกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วนให้รถจอด
สลับฝั่งกำหนดวันคู่ วันคี่ โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยเก็บค่าจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์รวม
ไปถึงที่จอดรถในศูนย์การค้าวพรตรังษีสแควร์ซึ่งเป็นที่ตั้งห้างสรรพสินค้าโอเชียนที่ใหญ่ที่สุดใน
เขตพื้นที่ศึกษา โดยตั้งอยู่หลังตึกแถวระหว่างถ.ชัยชนะกับถ.สุขุมวิทให้ย้ายคิวรถโดยสารประจำ
ทางปรับอากาศสายชลบุรี-กรุงเทพฯ ออกไปจากหน้าโรงแรมอีสเทิร์นตรงข้ามทางเข้าห้าง
สรรพสินค้าโอเชียน สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดได้ชั่วคราวในบริเวณศูนย์การค้าวพรตรังษีสแควร์
และในบริเวณวัดใหม่พระยาท่า

(๗) ถนนอัคนิวาต ให้เดินรถสวนทางได้เหมือนเดิม ในช่วงโมงเร่ง
ด่วนเช้า-เย็น ห้ามจอดรถสองฝั่งถนน นอกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วนและวันเสาร์-อาทิตย์ให้จอด
สลับ ๒ ฝั่งถนนโดยกำหนดวันคู่ วันคี่ จัดให้มีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยเก็บค่าโดยสารรถยนต์และ
รถจักรยานยนต์ตลอดสายให้รถประจำทางและรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอด
นอกป้ายและห้ามจอดนานเกินไป โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่ตลอดเวลาสำหรับรถขนส่ง
สินค้าให้จอดได้ชั่วคราวในซอยวัดคันสน ซอยไปรษณีย์และภายในบริเวณวัดใหญ่อินทาราม

(๘) ถนนสุขุมวิท ให้เดินรถสวนทางเช่นเดิมในช่วงโมงเร่งด่วน
วันธรรมดา วันหยุดสุดสัปดาห์และเทศกาลต่าง ๆ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. ห้าม
จอดรถทั้ง ๒ ฝั่งถนนจากแยกถนนสุขุมวิทไปจนถึงแยกไปต.หนองข้างคอก นอกเหนือจากชั่วโมง
เร่งด่วนของวันธรรมดาวันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดเทศกาลต่าง ๆ ให้รถจอดได้ ๒ ฝั่งถนน โดย
เทศบาลทำการติดตั้งมิเตอร์เก็บค่าจอดรถ ให้รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างอำเภอและระหว่าง
จังหวัด รวมทั้งรถ ๒ แถว จอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดนอกป้ายและห้ามจอดนานเกินไป
โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ตามทางแยกต่าง ๆ ให้ดำเนินการสร้างสะพานลอยข้ามถนนบริเวณ
สี่แยกไปต.พนัสนิคม สี่แยกไปต.บ้านบึง และหน้าสถานีขนส่งชลบุรี ในช่วงโมงเร่งด่วนกำหนดให้
รถขนส่งของจอดตามบริเวณนี้ไว้แน่นอนและตามซอยแยกต่าง ๆ ๒ ข้างถนน

- ควรหาพื้นที่สำหรับการจอดรถ เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับปริมาณการจราจร ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยเทศบาลร่วมกับเอกชนเจ้าของธุรกิจในการสร้างพื้นที่สำหรับจอดรถ ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือพื้นที่บริเวณโรงเรียนสารพัดช่าง เดิมที่ได้ย้ายออกไปและยัง เป็นพื้นที่ว่างเปล่า เป็นที่ดินของวัดอรุณทิศาภิบาล (วัดป่า) ปัจจุบันมีเอกชนมา เข้าพื้นที่ขายรถแทรกเตอร์โดยมิได้ทำ การก่อสร้างเพียงล้อมรั้วไว้เท่านั้น ด้านหลังที่จอดรถขายแทรกเตอร์ยังว่างเปล่า เทศบาลจึง ควรร่วมมือกับเอกชนเจ้าของธุรกิจบริเวณใกล้เคียงและกับทางคณะกรรมการวัดอรุณทิศาภิบาล ก่อสร้างสถานที่จอดรถถาวรขึ้นแล้วแบ่งผลประโยชน์กัน

- บริเวณสถานีขนส่งชลบุรี กำหนดให้ เป็นที่จอดรถประจำทางที่วิ่ง ระหว่างจังหวัด รวมทั้งจัดบริเวณจอดรถแท็กซี่ที่กำหนดให้ย้ายออกมาจากภายในตัวเมือง ส่วนจอดรถ ที่วิ่งระหว่างอำเภอทั้งรถประจำทางและรถ ๒ แถว ให้ไปจอดบริเวณ ราชฎีร์ประสงค์ตัดใหม่ เยื้องฝั่งตรงข้ามตลาดใหม่ซึ่งเป็นพื้นที่ว่างใกล้แนว เขตระหว่าง เทศบาลกับส.บางทราย โดย เทศบาลควรจัดสร้างสถานีจอดรถขึ้น

- ติดตั้ง เครื่องหมายป้ายแสดงสัญลักษณ์การจราจรและกำหนดแนว เส้น จอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถสามล้อของแต่ละถนนให้ชัดเจน บริเวณถนนที่ควรติดตั้งสัญญาณไฟ และ เครื่องหมายจราจรเพิ่ม ได้แก่

(๑) ถนนสุขุมวิททางแยก เข้าถ.พิพิธตรงข้ามกรมทหาร ทางแยก เข้า ถ.โปษยานนท์ ทางแยก เข้าถ.ชัยชนะและทางแยกถ.ไปหนองข้างคอก

(๒) ถนนเจตจำนงค์ บริเวณสี่แยกระหว่างถ.ราชฎีร์ประสงค์ ถ.สุรชัย และถ.ไทยประชา แยกถ.โพธิ์ทอง แยกถ.โปษยานนท์ แยกถ.อัคนิวาด

(๓) ถนนวิจิตรปราการ แยกถ.ไทยประชา แยกถ.อัคนิวาด

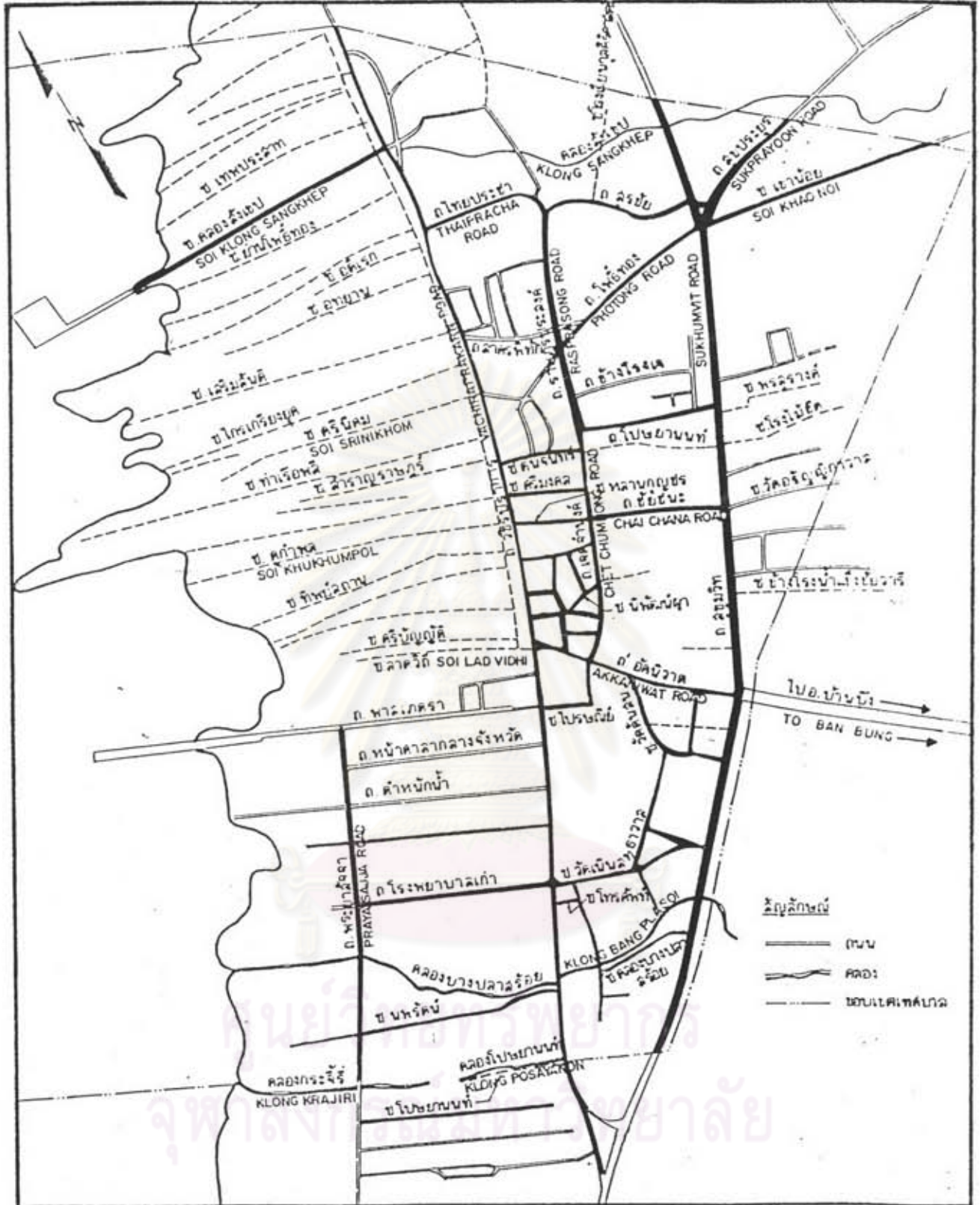
๔.๒.๔ แนวทางการพัฒนาการคมนาคมขนส่ง

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ถนนเส้นทางสัญจรติดต่อกายในระหว่างชุมชนยังไม่ได้มาตรฐาน โดยที่ระบบโครงข่ายถนนในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลจะมีถนนสายหลักอยู่ ๓ สาย ได้แก่ ถนนสุขุมวิท(หมายเลข ๓) ถนนชลบุรี-พนัสนิคม(หมายเลข ๓๑๔) ถนนชลบุรี-บ้านบึง(หมายเลข ๓๔๔) ซึ่งเป็นทางหลวงแผ่นดินทั้งหมด กับถนนสายรองมีอยู่ ๔ สาย ได้แก่ ถนนพิพิธ ถนนวชิรปราการ ถนนไปต.หนองข้างคอก ถนนเลี่ยงเมือง(By Pass) และถนนพระยา ลัจจา ส่วนนอกนั้นจะเป็นถนน ตรอก ซอยสั้น ๆ กระจายอยู่ทั่วไปเป็นถนนภายในท้องถิ่น ซึ่งโครงข่ายของถนนเหล่านี้จากการศึกษาและสำรวจ พบว่าควรมีการปรับปรุงในด้านสภาพผิวจราจร การลาดยาง การขยายถนน การปรับระดับ ลดความคดเคี้ยวของถนน และการสร้างทางตัดถนน ขึ้นใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะในเขตเทศบาลพื้นที่ของถนนส่วนหนึ่งประมาณ ๒๐ % เป็นพื้นที่ของซอยต่าง ๆ ที่แยกเข้าสู่ย่านชุมชนชายทะเลเป็นทางแคบและคับใช้ประโยชน์ได้เฉพาะประชากรที่อยู่ในบริเวณชุมชนนั้น เท่านั้น ดังนั้นพื้นที่ถนนที่ใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมจริงของ เทศบาลจะมีเพียงประมาณ ๑๕ %ของพื้นที่บนบก (พื้นที่ในเขตเทศบาลมีทั้งหมด ๒,๘๗๘ ไร่ เป็นพื้นที่ทะเล ๖๔๖ ไร่ ที่เหลือเป็นพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ๒,๑๓๒ ไร่) ส่วนพื้นที่ถนนส่วนที่เหลือนั้น เป็นถนนที่มีขนาดความกว้างไม่แน่นอนประมาณ ๔-๘ เมตร ทั้งสองข้างถนนถูกใช้เป็นที่จอดรถเสียร้อยละ ๘๐ (ดูแผนที่ ๔.๔)

ส่วนในด้านการจราจร การติดตั้งสัญญาณไฟ เครื่องหมายการจราจร บริเวณจุดทางแยกที่สำคัญตามแนวถนนสายหลักสายรองต่าง ๆ ยังขาดแคลนและการจัดระบบจราจรในพื้นที่เฉพาะ ได้แก่ บริเวณถนนสุขุมวิท ถนนเจดจางค์ ถนนวชิรปราการ และถนนที่เชื่อมระหว่างถนนเจดจางค์กับถนนสุขุมวิทยังไม่ได้เท่าที่ควร เช่น ถ.โพธิ์ทอง ถ.โปลยานนท์และ ถ.ชัยชนะ ทำให้เกิดปัญหาจราจรติดขัดโดยเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการหรือเทศกาลอื่น ๆ อีกทั้งร้านค้าในบริเวณย่านใจกลางเมืองจะใช้พื้นที่บนถนนเป็นที่ขนถ่ายรับส่งสินค้า ทำให้เกิดการสูญเสียพื้นที่ถนนเพื่อส่วนรวม รวมทั้งรถโดยสารที่วิ่งติดต่อกับชุมชนรอบนอกนั้นใช้พื้นที่ถนนเป็นสถานีรับส่งผู้โดยสารเช่นกัน

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ก. ดำเนินการปรับปรุงถนนสายต่าง ๆ ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลให้มีสภาพที่ดี เพื่อความสะดวกในการคมนาคมขนส่งติดต่อกันระหว่างชุมชนในพื้นที่ศึกษาโดยการปรับผิวจราจรให้เรียบ

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

<p>แสดง : ลักษณะและพื้นที่ของถนน ขอย ที่ใช้ประโยชน์ต่างกัน</p> <p>สัญลักษณ์. ■ ถนน . ขอย ที่ใช้สาธารณะ โดยส่วนรวม</p> <p>□ ถนน ที่ใช้ได้เฉพาะพื้นที่</p>	<p style="text-align: right;">มาตราส่วน 1 : 10,000</p> <p style="text-align: center;">0 50 100 200m</p>
<p>ที่มา : เทศบาลเมืองชลบุรี</p>	<p style="font-size: 1.2em; font-weight: bold;">แผนที่ 4.4</p>

ลาดยาง ขยายถนนให้กว้างขึ้นและอยู่ในมาตรฐานสากล ซึ่งถนนที่ควรปรับปรุง ได้แก่ (ดูแผนที่ ๔.๕ ประกอบ)

๑. ขยายผิวจราจรถนนคลองสังเขปให้กว้างขึ้นและปรับปรุงผิวจราจร เดิมซึ่งชำรุด เป็นผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตช่วงต่อจาก เดิมไปจนสุดถนน เพื่อให้การสัญจรไปมาบนถนนสายนี้ ของประชาชนและยวดยานพาหนะ เป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว เนื่องจาก เป็นถนนสายสำคัญ เป็นที่ตั้งของตลาดซื้อขายส่งปลาจึงมียวดยานพาหนะวิ่งกันมาก โดยเฉพาะรถบรรทุกปลา

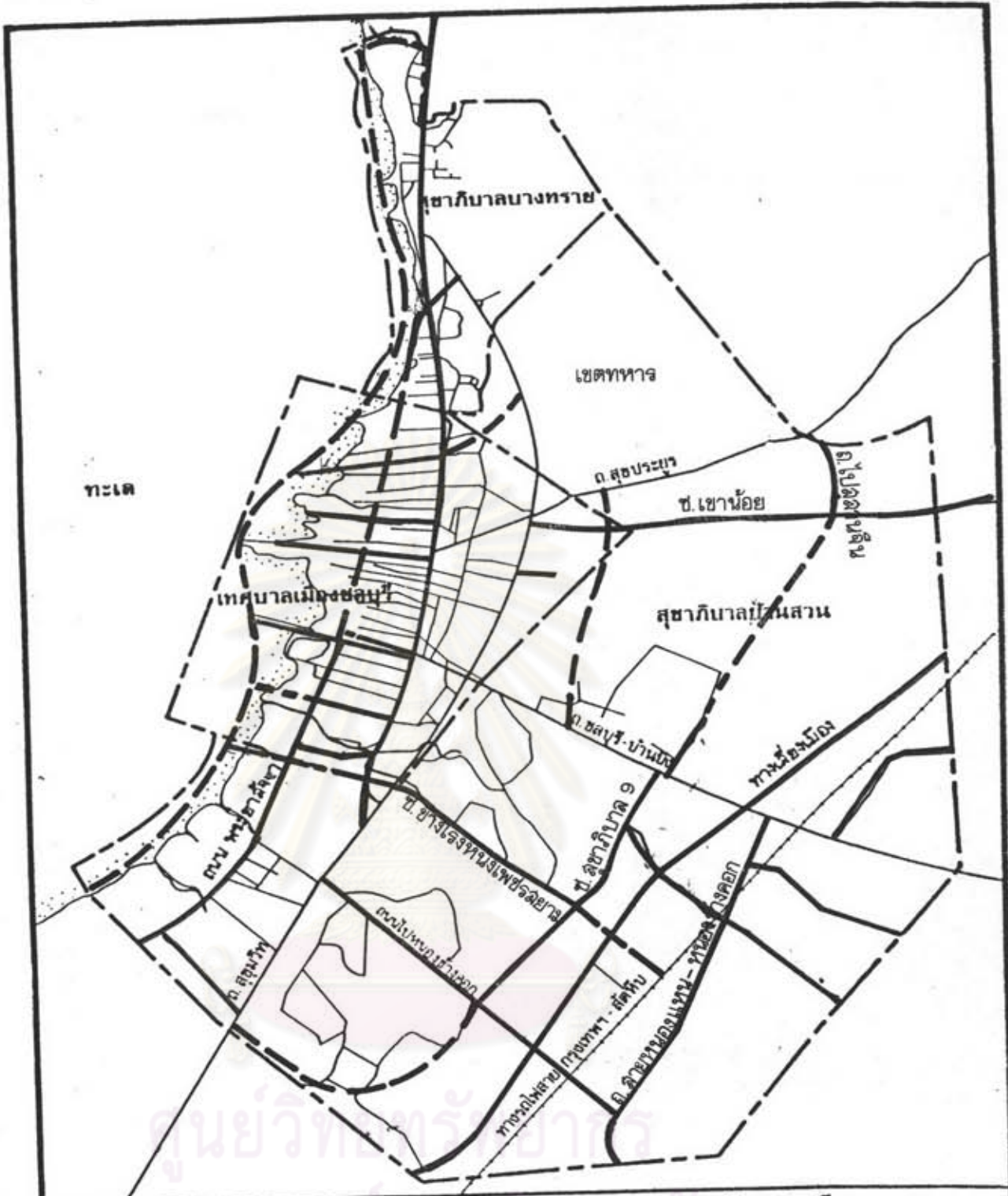
๒. ขยายผิวจราจรถนนซอยท่าเรือพลีให้กว้างขึ้นและปรับปรุงผิวจราจร เดิมซึ่งชำรุด เป็นผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตช่วงต่อจาก เดิมไปจนสุดถนน เพื่อให้การสัญจรไปมาของ ประชาชนและยวดยานพาหนะบนถนนสายนี้ดีขึ้นสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากถนนเดิมคับแคบ บริเวณปลายซอยมีท่าเทียบเรือประมงขนาดเล็กสำหรับขนถ่ายผลิตผลจากทะเล และเป็นที่ตั้ง โรงงานน้ำปลา "ทิพรส" ที่มีชื่อเสียงและเป็นโรงงานใหญ่ที่สุดในเขตพื้นที่ศึกษา จึงมียวดยานพาหนะวิ่งกันมาก โดยเฉพาะรถบรรทุกปลาและรถบรรทุกน้ำปลา

๓. ขยายผิวจราจรถนนซอย เสริมสันติให้กว้างขึ้นและปรับปรุงผิวจราจร เดิมซึ่งชำรุด เป็นผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตให้ทั่วตลอดซอย เพื่อให้ยวดยานพาหนะ เดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้น เนื่องจากถนนเดิมคับแคบบริเวณปลายซอย มีท่าเทียบเรือประมงขนาดเล็กสำหรับขนถ่าย ผลิตผลจากทะเลและเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมน้ำปลาขนาดกลาง ๒ โรง

๔. ขยายผิวจราจรซอยลาดวิถีให้กว้างขึ้นและปรับปรุงผิวจราจร เดิมซึ่งชำรุด เป็นผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตให้ทั่วตลอดซอย เพื่อให้ยวดยานพาหนะเดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะให้รถดับเพลิงสามารถเข้าในซอยลาดวิถีทางตรงได้ เนื่องจากถนนเดิมแคบมากและมีบ้าน เรือนตั้งกันอย่างแออัด

๕. ปรับปรุงผิวจราจรถนนโรงพยาบาลเก่าโดยการปูผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีต เนื่องจากผิวถนนเดิมชำรุด เพื่อให้การสัญจรไปมาของประชาชนและยวดยานพาหนะบนถนนสายนี้ ดีขึ้น สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๖. ขยายผิวจราจรซอยโปษยานนท์ให้กว้างขึ้นและก่อสร้าง เขื่อนหินข้างซอย คำนึงทิศใต้ของซอยซึ่งทำการถมต่อ เชื่อมกับถนนพระยาสังจ่า การสร้าง เขื่อนจะเป็นแนวกันดินของ ถนนไม่ให้เสียหายและเป็นเหตุที่จะทำให้คลองอูคูตั้น เขิน เนื่องจากดินไหลถนนทรุดหรือทลายลงไปในคลอง รวมทั้งปรับปรุงถนนซอย เรืองสุขและซอยข้างโรง เรียนชลราษฎรอำรุง เพื่อ เชื่อมก . พระยาสังจ่ากับถนนสุขุมวิท.

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง แนวทางการพัฒนาโครงข่ายถนนในอนาคต

สัญลักษณ์

- ถนนที่ควรขยายและปรับปรุงผิวการจราจร
- ถนนที่ควรสร้างขั้นใหม่

ที่มา :

มาตราส่วน
1 : 40,000

แผนที่
4.5

๗. ปรับปรุงผิวจราจรขอยเขาน้อยโดยการปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับจากแยกขอยเขาน้อยในเขตเทศบาลไปจนถึงขอยซึ่งอยู่ในเขตส.บ้านสวน เนื่องจากถนนเดิมขรุขระไม่เรียบ โดยเฉพาะผิวจราจรในเขตส.บ้านสวนส่วนใหญ่จะขรุขระ เป็นหลุม เป็นบ่อและถนนแคบ จึงควรปรับปรุงใหม่ให้ผิวจราจรราบเรียบ เพราะ เป็นเส้นทางสำคัญที่แยกจากถนนสุขุมวิท ไปยังโรงเรียนพลตำรวจ สุสานจีนและมีประชากรอยู่ตลอดสองข้างทาง

๘. ปรับปรุงผิวจราจรขอยนพรัตน์โดยการปูแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับตลอดทั้งขอยซึ่งถนนเดิมขรุขระไม่เรียบและเป็นถนนขอย เชื่อมระหว่างถ.วชิรปราการกับถ.พระยาเสด็จ

๙. ปรับปรุงและขยายถนนพระยาเสด็จให้กว้างขึ้น ข่อมผิวจราจรที่เป็นหลุมบ่อปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลท์ติกคอนกรีตเริ่มจากขอยไปขยานนท์ไปจนถึง เขตส.บ้านสวน ซึ่งถนนสายนี้จะไปเชื่อมกับถนนอ่างศิลา-เมืองใหม่ ในเขตต.เสม็ด

๑๐. ปรับปรุงผิวจราจรถนนพาสภคธาภิเษกบริเวณพื้นที่ตัด เลยกถนนพระยาเสด็จไปจนถึงโครงการมทะเล ปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลท์ติกคอนกรีต เพื่อให้ประชาชนที่มาพักผ่อนหย่อนใจบริเวณสวนสาธารณะ "คำหาน้ำ" มีถนนที่สะดวกปลอดภัยในการจราจร เนื่องจากถนนเดิมชำรุดขรุขระเป็นหลุม เป็นบ่อ

๑๑. ปรับปรุงผิวจราจรขอยโรงไม้ขีด ช่วงก่อนเข้าไปโรงงานผลิตไม้ขีดไฟ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหลุม เป็นบ่อโดยการปรับผิวจราจรให้เรียบลาดยางแอสฟัลท์ เนื่องจากภายในขอยมีประชาชนปลูกสร้างบ้านเรือนพักอาศัยกันอยู่อย่างหนาแน่น

๑๒. ปรับปรุงถนนเลียบชายทะเลอยู่ในเขตส.บางทราย ซึ่งมีประชาชนปลูกสร้างบ้านเรือนพักอาศัยกันอยู่เป็นจำนวนมาก ผิวจราจรขรุขระไม่เรียบโดยการปรับผิวจราจรให้เรียบลาดยางแอสฟัลท์เริ่มจากทางแยกถนนพิพิธผ่านด้านหลังตลาดบางทรายไปจนถึงแนวถนน

๑๓. ปรับปรุงและขยายถนนพิพิธในเขตส.บางทราย จากแยกถนนสุขุมวิทมาจนถึงถนนวชิรปราการ ผิวจราจรเดิมขรุขระไม่เรียบ เป็นหลุม เป็นบ่อบางตอนและแคบโดยการปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลท์ติกคอนกรีต และขยายผิวจราจรให้กว้างขึ้นพร้อมทางเท้า เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด การขยายถนนยังมีโอกาสเป็นไปได้ง่าย เนื่องจาก ๒ ฝั่งถนนบ้านเรือนส่วนใหญ่จะก่อสร้างด้วยไม้และก่อสร้างมานาน

๑๔. ปรับปรุงและขยายถนนวชิรปราการทั้งสาย โดยเริ่มจากช่วงที่ติดต่อกับถนนพิพิธในเขตส.บางทราย ไปจนถึงเขตถนนที่ทางแยกไปถนนสุขุมวิทในเขตส.บ้านสวน เนื่องจากถนนเดิมคับแคบมีปัญหาการจราจรติดขัดอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงโมงเร่งรัด ผิวจราจรเดิมบางตอน

ขรุขระไม่เรียบโดยการปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลต์คิกคอนกรีตและขยายผิวจราจรให้กว้างขึ้นพร้อมทางเท้า เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด โดยขยายถนนให้เป็นเส้นเดียวกับถนนพิพิธ การขยายถนนยังมีโอกาสเป็นไปได้ง่ายเนื่องจาก ๒ ฝั่งถนนบ้านเรือนส่วนใหญ่จะก่อสร้างด้วยไม้และก่อสร้างมานาน

๑๕. ปรับปรุงและขยายถนนซอยข้างโรงหนังเพชรสยาม ผิวจราจร เดิมขรุขระ เป็นหลุม เป็นบ่อ โดยการปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลต์คิกคอนกรีตและขยายผิวจราจรให้กว้างขึ้นพร้อมทางเท้าไปจนถึงข้างสถานีรถไฟ ซึ่งจะช่วยย่นระยะทางและอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างพื้นที่ตอนกลางกับถนนสุขุมวิท

๑๖. ปรับปรุงและขยายถนนไปต.หนองข้างคอกจากแยกถนนสุขุมวิทผ่านถนนซอยสุขาภิบาลฯ ตัดกับถนนเลี้ยวเมืองไปจนถึงถนนสายหนองแวน-หนองข้างคอก ผิวจราจร เดิมขรุขระ เป็นหลุม เป็นบ่อและแคบ โดยการปูผิวจราจรด้วยยางแอสฟัลท์ ซึ่งถนนนี้มีความสำคัญที่ช่วยย่นระยะทางระหว่างพื้นที่แนวชายฝั่งกับพื้นที่พัฒนาตอนกลางในเขตส.บ้านสวน

๑๗. ปรับปรุงและขยายถนนทางไปสุสานจีนซึ่งเชื่อมระหว่างถ.สุขประยูรกับซอยเขาน้อยโดยการปูผิวจราจรด้วยยางแอสฟัลท์และปรับผิวถนนให้เรียบ

๑๘. ปรับปรุงและขยายถนนซอยสุขาภิบาล๘ พร้อมทางเท้า ซึ่งจะ เป็นถนนที่เชื่อมระหว่างถ.ชลบุรี-บ้านบึงกับถ.ไปต.หนองข้างคอก ซึ่งจะช่วยย่นระยะทางและอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างหมู่บ้านในเขตส.บ้านสวน

๑๙. ปรับปรุงและขยายถ.เลี้ยวเมืองให้เป็นเส้นทางคู่ตลอดทั้งสาย เพื่อรับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาท่าเรือและอุตสาหกรรมในอนาคตโดยปูผิวจราจรด้วยแอสฟัลต์คิกคอนกรีตอีกทั้งถนนสายนี้จะช่วยลดปัญหาการจราจรบริเวณถ.สุขุมวิท โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ

๒๐. ปรับปรุงและขยายถนนสายหนองแวน-หนองข้างคอก เพื่อช่วยย่นระยะทางระหว่างถนนชลบุรี-บ้านบึงในเขตส.บ้านสวนกับถ.ไปต.หนองข้างคอก ในเขตส.หนองข้างคอก ซึ่งอยู่ภายในพื้นที่พัฒนาตอนกลาง

๒๑. ปรับปรุงและขยายถนนภายในต.หนองรี เพื่อ เชื่อมกับถนนในเขตส.บ้านสวน ทั้งนี้เพื่อบริการผู้อยู่อาศัย รวมทั้งให้ความสะดวกในการขนส่งผลิตภัณฑ์เกษตรไปสู่ตลาด โดยปูผิวจราจรด้วยยางแอสฟัลท์และปรับผิวถนนให้เรียบ

สำหรับถนนซอยอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นถนนซอยในบรี เวชชุมชนชายทะเลและ ถนนซอยที่ตัดเชื่อมกันภายในซอยต่าง ๆ ในเขตเทศบาลส.บางทราย ถนนที่ตัดเชื่อมกันภายใน หมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตส.บ้านสวนซึ่งควรจะต้องปรับปรุงให้ลดความคดเคี้ยวและราคาอย่างตลอดทั้งสาย เพื่อความสะดวกในการคมนาคม และถนนซอยที่จะขยายปรับปรุงหรือจะสร้างขึ้นใหม่ควรมีผิวจราจรกว้างพอที่จะให้รถดับเพลิง เข้าได้สะดวกและมีทางเดินเท้า๒ ข้างถนนกว้างพอที่ประชาชน จะใช้เดินทางได้สะดวกและปลอดภัย

ข. ดำเนินการตัดถนนหรือก่อสร้างถนนสายใหม่ เพื่อช่วยย่นระยะทางการติดต่อ ระหว่างชุมชน หมู่บ้านต่าง ๆ หรือยับยั้งการขยายตัวของประชาชนที่รุกล้ำออกไปในทะเล และ เป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนสำหรับการขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยและกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งบรี เวชที่ควรจะต้องดำเนินการ ได้แก่

๑. สร้างถนนสายหลัก เลียบชายทะเลพร้อม เชื้อนริมทะเลตามแนว เหนือใต้ ด้านเหนือ เชื่อมกับถ.วิบูลย์ธรรมรักษ์ ลงมาถึงถ.พิพิธที่สร้างต่อออกไปผ่านปลายซอยคลองสังข์ เขป ซอยท่าเรือพลี เลียบชายฝั่งทะเลไปเชื่อมกับถ.อ่างศิลาเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงแหล่ง การค้าชายฝั่งและช่วยลดความคับคั่งลงจากถนนวิชรปราการ ถ.พิพิธ ซึ่งเป็นถนนแคบ อีกทั้ง เป็น การควบคุมการเจริญเติบโตของชุมชนชายทะเลและเป็นถนนโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการจัด รูปแบบการใช้ที่ดินบรี เวชชุมชนชายทะเล

การสร้างเชื้อนริมทะเลเพื่อเป็นการหยุดยั้งการขยายตัวของชุมชนแออัดและการบุกรุก เข้าครอบครองที่ดินอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งจะนำไปเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาภายหลัง เช่น ความคับคั่งแออัดและสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม เป็นต้น การกำหนดแนวการสร้างถนนพร้อม เชื้อน จะต้องให้ครอบคลุมถึงผู้ครอบครองที่ดินถูกกฎหมายทางด้านตะวันออกของ เชื้อนให้มากที่สุด (ดูแผนที่ ก ๑ ในภาคผนวก ก ประกอบ) และกิจกรรมด้านตะวันตกควรจะมีเพียงกิจกรรมด้านการประมงใน บรี เวชสุดซอยคลองสังข์ เขป สุดซอยเสริมสันติ และกิจกรรมเฉพาะบรี เวชถ.พาส เกตรา เท่านั้น สำหรับที่ดินด้านตะวันตกของถนนพร้อม เชื้อนถ้ามีการครอบครองอยู่ ไม่ว่าจะถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ก็ตามควรจะต้องมีการเวนคืนหรือให้ย้ายออกไป

๒. สร้างถนนสายรองเชื่อมต่อระหว่างถนน เลียบชายทะเลกับซอยโปะยานนท์ ที่สร้างต่อออกไป เพื่อ เชื่อมระหว่างถนนเลียบชายทะเลกับถนนพระยาสังฆา เนื่องจากถนน พระยาสังฆามีการขยายตัวด้านหมู่บ้านจัดสรรมาก ช่วยย่นระยะทางการ เดินทางจากถนนพระยาสังฆา

ไปยังส.บางทรายและออกถนนสุขุมวิททางเหนือไปกรุง เทพมหานครได้สะดวก

๓. สร้างถนนสายรองต่อออกไปจากถนนเดิมบริเวณถนนโรงพยาบาลเก่า ไปติดกับถนนเลียบชายทะเล ช่วยย่นระยะทางระหว่างถ.สุขุมวิท ถ.วชิรปราการและถนนเลียบชายทะเล

๔. สร้างถนนสายรองต่อออกไปจากถนนเดิมในซอยลาดวิถึไปติดกับถนนผ่านกลางชุมชน เพื่อให้ประชาชนบริเวณซอยลาดวิถึและซอยใกล้เคียง สามารถมาติดต่อราชการที่ศาลากลางจังหวัดและหน่วยราชการอื่นได้สะดวก รวมทั้งการมาสวนสาธารณะโดยไม่ต้องผ่านถนนวชิรปราการที่มีการจราจรคับคั่ง และเวลาเกิดเพลิงไหม้ในซอยลาดวิถึและซอยใกล้เคียง รถดับเพลิงสามารถลงไปดับเพลิงได้

๕. สร้างถนนสายหลักตัดผ่านตอนกลางบริเวณชุมชนชายทะเลเชื่อมระหว่างคอนปลายของถ.พิพิธที่สร้างต่อออกไปจดถ.เลียบชายฝั่งทะเลทางตอนเหนือกับถ.พระยาสุรจา โดยให้แนวถนนนี้อยู่ขนานระหว่างถนนเลียบชายทะเลที่ตัดใหม่พร้อม เชื่อมกับถนนวชิรปราการ โดยให้แนวถนนอยู่ก่อนมาทางถนนวชิรปราการขนานกันไป ถนนสายนี้จะช่วยแบ่งเบาปัญหาการจราจรของถนนวชิรปราการและถนนพิพิธ และเป็นถนนที่ใช้ติดต่อถึงกันระหว่างประชาชนซอยต่าง ๆ ในบริเวณชุมชนชายทะเล ประชาชนที่อาศัยอยู่ระหว่างกลางซอยสามารถมาติดต่อราชการหรือมาพักผ่อนที่สวนสาธารณะได้โดยไม่ต้องผ่านถนนวชิรปราการ และรถดับเพลิงสามารถเข้าไปดับเพลิงในย่านชุมชนบริเวณชุมชนชายทะเลได้สะดวก

๖. สร้างถนนสายหลักเชื่อมระหว่างถนนสุขุมวิทกับถนนซอยคลองสังข์เขป เพื่อให้รถบรรทุกปลาสามารถวิ่งตรง เข้าถนนคลองสังข์ เขปได้โดยไม่ต้องเสีย เวลา ทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาวะการจราจรระหว่างถนนสุขุมวิท-ถนนไทยประชา และถนนวชิรปราการ-ถนนพิพิธ แนวทางการตัดจะต้องตัดโค้ง เป็นบางบริเวณเพื่อหลีกเลี่ยงการตัดผ่านแหล่งการค้าซึ่งมีตึกแถวและบ้านเรือนราคาแพงเป็นจำนวนมาก

๗. สร้างถนนเชื่อมต่อระหว่างถ.สุขประยูรข้าง เขตทหารลงมายังซอย เขาน้อยข้างร.ร.ตำรวจภูธร ๒ มายังถ.สุขาภิบาลซอย ๖ จดถ.ชลบุรี-บ้านบึง และสร้างถนนเชื่อมต่อออกไปจากถ.สุขาภิบาลซอย ๔ ติดกับถ.หนองข้างคอกขนานกับถ.เลี้ยง เมืองไปจนจดถ.สุขุมวิท ซึ่งถนนสายนี้จะตัดผ่านพื้นที่ตอนกลางของส.บ้านสวน ช่วยให้ชุมชนที่อยู่อาศัย เขตพาณิชยกรรมขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในบริเวณพื้นที่ตอนกลาง โดยเฉพาะทางตะวันออก เฉียงใต้ในเขตส.บ้านสวน

๘. สร้างถนนเชื่อมระหว่างถนนซอยข้างโรงหนัง เพชรสยามกับทางรถไฟโดยจะตัดผ่านถนน เลี้ยว เมืองไปจนจุดข้างสถานีรถไฟซึ่งจะช่วยให้การเดินทางติดต่อระหว่างต.บ้านสวน ต.หนองรี และต.หนองข้างคอกในเขตพื้นที่พัฒนาตอนกลางกับเขตพัฒนาตอนในเป็นไปได้ด้วยความสะดวก

ค. ดำเนินการติดตั้งสัญญาณไฟเครื่องหมายจราจร เพื่อลดอุบัติเหตุบนถนนสายต่างๆ ซึ่งสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีสัญญาณไฟและเครื่องหมายจราจรมีน้อยมาก บางบริเวณเครื่องหมายเลอะ เลือนไม่ชัดเจน บริเวณถนนที่ควรติดตั้งสัญญาณไฟและเครื่องหมายจราจรได้แก่

๑. ถนนสุขุมวิททางแยกเข้าถ.พิพิธ ไปตลาดบางทราย ทางแยกเข้าถนนโปษยานนท์ ทางแยกเข้าถนนชัยชนะ ทางแยกเข้าถนนไปต.หนองข้างคอก

๒. ถนนเจตจำนงค์บริเวณสี่แยกระหว่างถ.ราษฎร์ประสงค์ ถ.สุรชัยและถ.ไทยประชา แยกถ.โพธิ์ทอง แยกถ.โปษยานนท์ แยกถ.อัคนิวาด

๓. ถนนฉัตรปราการ แยกถ.ไทยประชา แยกถ.โรงพยาบาลเก่า

๔. บริเวณระหว่างถ.ฉัตรปราการ ถ.พิพิธ ถ.เจตจำนงค์ ถ.สุขุมวิท ถ.สุขประยูร (ถ.ชลบุรี-พนัสนิคม) และถ.เศรษฐกิจ (ถ.ชลบุรี-บ้านบึง) ให้ติดตั้งป้ายแสดงทิศทางการจราจร เครื่องหมายแสดงสัญลักษณ์การจราจรและสัญญาณไฟจราจรให้ชัดเจน

ง. จัดระเบียบการจราจรเพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัด ได้แก่ ถนนสุขุมวิทจากแยกไปต.พนัสนิคมถึงแยกไปต.บ้านบึง ซึ่งจะมีปัญหาการจราจรมากในวันหยุดสุดสัปดาห์และเทศกาลต่าง ๆ ถนนโพธิ์ทอง ถนนสาครพิทักษ์ ถนนราษฎร์ประสงค์ ถนนเจตจำนงค์ (เป็นถนนสายใจกลางเมือง มีผู้ใช้รถใช้ถนนเป็นจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดตลอดทั้งสาย) และถนนฉัตรปราการ ซึ่งจะมีปัญหาการติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น ในวันธรรมดา และวันเสาร์ ซึ่งจะมีตลาดนัดบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ซึ่งแนวทางการแก้ไขมีดังนี้ (ดูแผนที่ ๔.๓ และ ๔.๔ ประกอบ)

๑. ถนนสุขุมวิท ติดตั้งสัญญาณไฟและเครื่องหมายแสดงทิศทางการจราจรให้เห็นเด่นชัด กำหนดให้รถที่วิ่งจากแยกอ.พนัสนิคมไปแยกอ.บ้านบึงห้ามเลี้ยวขวา เข้าถนนโปษยานนท์ ถนนชัยชนะและซอยต่าง ๆ โดยให้มาเลี้ยวขวาและกลับรถได้ที่ถนนอัคนิวาดแยกไปต.บ้านบึง รถที่วิ่งจากแยกอ.บ้านบึงไปแยกถ.หนองข้างคอกห้ามเลี้ยวขวาทุกซอยโดยให้มาเลี้ยวขวาและกลับรถที่แยกไปต.หนองข้างคอก รถที่วิ่งมาจากถ.โปษยานนท์ ถ.ชัยชนะ และซอยแยกต่าง ๆ ระหว่าง

แยกไป .พนัสนิคมถึงแยกไปถ .หนองข้างคอกห้ามตรงไปและห้าม เลี้ยวขวาบนถนนสุขุมวิท

รถที่วิ่งจากแยกไปถ .หนองข้างคอกไปแยกอ .บ้านบึง ห้าม เลี้ยวขวาทุกซอย โดยให้ เลี้ยวและกลับรถที่แยกไปถ .บ้านบึง รถที่วิ่งจากแยกอ .บ้านบึงไปแยกอ .พนัสนิคม รถที่วิ่งมาจาก ซอยแยกต่าง ๆ บนถ .สุขุมวิทฝั่งตะวันออก ระหว่างแยกไปถ .พนัสนิคมถึงแยกไปถ .หนองข้างคอก ห้ามตรงไปและห้าม เลี้ยวขวาบนถนนสุขุมวิท

ทั้งนี้ให้กำหนดการเดินทางบนถ .สุขุมวิท เฉพาะวันหยุดสุดสัปดาห์และ เทศกาล ต่าง ๆ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. (วันธรรมดาออกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วน เข้า-เย็น ให้จอดได้ ๒ ฝั่งถนน) ห้ามจอดรถทั้ง ๒ ฝั่งถนนจากแยกถ .สุรชัยถึงแยกถ .หนองข้างคอก จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำบริเวณแยกไปถ .พนัสนิคม แยกถ .โป่งยานนท์ แยกถ .ชัยชนะ แยก ถ .ไปถ .บ้านบึง แยกถ .วชิรปราการ และแยกถ .ไปถ .หนองข้างคอก ให้ย้ายคิวรถโดยสาร ประจำทางภายในเมืองที่จอดอยู่บนถ .สุขุมวิทตรงข้ามโรงพยาบาลชลบุรีออกไป ย้ายคิวรถโดยสาร ประจำทางสายชลบุรี-ระยอง, ชลบุรี-สัตหีบ, กรุงเทพ-ชลบุรี (สายเก่า) และรถ ๒ แถวชลบุรี-คลองค่านที่อยู่ ๒ ฝั่งถ .สุขุมวิทบริเวณใกล้เคียงแยกถ .สุรชัยออกไป

ให้รถประจำทางและรถสองแถวจอดรับส่งผู้โดยสารตามป้ายและห้ามจอดแช่ป้าย ให้ดำเนินการสร้างสะพานลอยข้ามถนน บริเวณสี่แยกไปถ .พนัสนิคม สี่แยกไปถ .บ้านบึงและหน้า สถานีขนส่งชลบุรี

๒. ถนนโพธิ์ทอง ให้รถเดินทางเดียว เหมือน เดิมจากสี่แยกไปถ .พนัสนิคม มายังถ .เจตจำนงค์ ให้รถจักรยานและรถสามล้อที่มีผู้โดยสารย้อนศรได้ ยก เว้นรถมอเตอร์ไซด์ ห้ามจอดรถสองฝั่งถนนในช่วง เวลาเร่งด่วนเช้า-เย็น ให้ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-พานทอง, ชลบุรี-พนัสนิคม, ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา ออกไปจากหน้าวัด เครือวัลย์ ให้รถประจำทาง และรถสองแถวจอดรับส่งผู้โดยสารตามป้ายและห้ามจอดแช่ป้าย นอกเหนือจากชั่วโมงเร่งด่วน ให้รถจอดสลับ ๒ ฝั่งถนน กำหนดเป็นวันคู่วันที่ กำหนดแนวจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์และรถสามล้อให้เป็นระเบียบ สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดได้ชั่วคราวบริเวณนอกและวัด เครือวัลย์

๓. ถนนสาครพิทักษ์ ให้เดินทางทาง เดียว เหมือน เดิมจากแยกถ .ราษฎร์ประสงค์ มายังถ .วชิรปราการ ห้ามจอดรถทั้งสองฝั่งถนนในช่วง ชั่วโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น นอกเหนือจาก ชั่วโมงเร่งด่วน และวันเสาร์-อาทิตย์ ให้จอดสลับฝั่งถนนกำหนด เป็นวันที่ วันคู่ กำหนดแนวจอด รถยนต์และรถจักรยานยนต์และรถสามล้อให้เป็นระเบียบ สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราว

ในบรี เวฬุวัตกำแพง ห้ามรถ ๒ แถวจอดรับ-ส่งผู้โดยสารตลอดสาย

๔. ถนนราชบุรีประสงค์ ให้เดินรถสวนทางเหมือนเดิม แต่ห้ามจอดรถทั้งสองฝั่งถนนในช่วงโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น นอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนและวันเสาร์-อาทิตย์ให้จอดรถได้เฉพาะฝั่งตรงข้ามตลาดวัดกลาง กำหนดแนวจอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์และรถสามล้อให้เป็นระเบียบ ให้อ้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-หนองใหญ่ ชลบุรี-หนองซาก ชลบุรี-ปลวกแดง ชลบุรี-หัวไผ่ ออกไปจากหน้าวัดราชบุรี ให้รถโดยสารประจำทางจอดรับส่งผู้โดยสารสามป้ายและห้ามจอดเข้าป้าย จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำทางแยกถ.สาครพิทักษ์ แยกถ.สุรชัย-ไทยประชา สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราวในบรี เวฬุวัตราชบุรีบำรุง

๕. ถนนเจตจำนงค์ ให้เดินรถสวนทางเหมือนเดิมจากแยกถ.โพธิ์ทองมาแยกถ.อัคนิวาต ในช่วงโมงเร่งด่วนเช้า-เย็น(ทุกวันรวมทั้งเสาร์อาทิตย์) ห้ามรถจอดทั้ง ๒ ฝั่งถนนตลอดสาย นอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนให้รถจอดสลับฝั่งถนน กำหนดเป็นวันคู่ วันที่ กำหนดแนวจอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถสามล้อให้เป็นระเบียบ รถที่มาจากถ.โปษยานนท์ห้ามเลี้ยวขวาในช่วงโมงเร่งด่วน ในวันเสาร์และวันเทศกาลต่าง ๆ ห้ามเลี้ยวขวาตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น.

รถที่วิ่งไปแยกถ.อัคนิวาตห้ามเลี้ยวขวาทุกขอยไม่เว้นวันหยุดตั้งแต่เวลา ๗.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ยกเว้นขอยหลานกฤษกร บรี เวฬุวัตแยกไฟแดงถ.ชัยชนะ ให้อ้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-หัวกุ่มแจ ชลบุรี-ศรีราชา ออกไปจากหน้าโรงเจ ย้ายคิวรถแท็กซี่ "คอนซูล" และ "เปอร์โย" ซึ่งเป็นรถแท็กซี่วิ่งระหว่างชลบุรี-กรุงเทพฯ ออกไปจากบรี เวฬุวัตแยกไฟแดงถ.ชัยชนะ ย้ายคิวรถโดยสารประจำทางสายชลบุรี-กรุงเทพฯ (สายใหม่) ออกไปจากบรี เวฬุวัตตรงข้ามวัดใหญ่อินทาราม ให้รถโดยสารประจำทางและรถสองแถวจอดรับส่งผู้โดยสารตามป้าย ห้ามจอดเข้าป้าย โดยเฉพาะบรี เวฬุวัตหน้าวัดใหญ่รถโดยสารมักจะจอดเข้าป้ายกันนาน จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำทางแยกถ.โพธิ์ทอง แยกถ.โปษยานนท์ แยกขอยตันจันทร์ แยกขอยศรีมงคล แยกถ.ชัยชนะ หน้าวัดใหญ่และแยกถ.อัคนิวาต

สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราวภายในบรี เวฬุวัตโรงเจข้างถ.โปษยานนท์ บรี เวฬุวัตใหม่พระยาทำข้างถ.ชัยชนะ และบรี เวฬุวัตใหญ่อินทารามใกล้แยกถ.อัคนิวาต

๖. ถนนอิทธิพรการ ให้เดินรถทางเดียวเช่นเดิมจากบรี เวฬุวัตหน้าตลาดทรัพย์สินเบื่องขอย เสริมสันติ มาถึงแยกถ.อัคนิวาตโดยห้ามรถทุกชนิดย้อนศรและจากแยกถ.

อัคนิวาตมายังแยกถ.สุขุมวิท ให้เดินรถสวนทางได้เช่นเดิม ในช่วงโมงเร่งด่วนห้ามรถจอด ๒ ฝั่ง ถนน ยก เว้นช่วง เดินรถทางเดียวให้จอดได้ ๑ ฝั่ง และห้ามรถที่วิ่งมาจากแยกถ.อัคนิวาต เลี้ยวขวา เข้าซอยอาคารท่าเล ถ.พาสเกตรา ถ.หน้าศาลากลาง และถ.คำหนักน้ำ รถที่มาจากซอยอาคารท่าเล ถ.พาสเกตรา ถ.หน้าศาลากลาง และถ.คำหนักน้ำ ให้เลี้ยวซ้ายได้อย่างเดียว นอกเหนือจากช่วงโมงเร่งด่วนให้รถจอดสลับ ๒ ฝั่งถนนกำหนดเป็นวันคู่ วันที่ กำหนดแนวจอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถสามล้อให้เป็นระเบียบ

ในวันเสาร์ซึ่งมีตลาดนัดบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ห้ามรถจอด ๒ ฝั่งถนน จากแยกถ.อัคนิวาต ถึงแยกซอยนพรัตน์ ตั้งแต่เวลา ๗.๐๐-๑๗.๐๐ น. รถที่วิ่งไปแยกถ.สุขุมวิท ห้ามเลี้ยวขวาเข้าซอยอาคารท่าเล ถ.พาสเกตรา ถ.หน้าศาลากลางจังหวัดและถ.คำหนักน้ำ ให้ไปเลี้ยวเข้าถ.โรงพยาบาลเก่า รถที่วิ่งมาจากแยกถ.สุขุมวิท ไปแยกถ.อัคนิวาต ห้ามเลี้ยวขวาเข้าซอยไปรษณีย์และซอยแยกต่าง ๆ ยกเว้นให้เลี้ยวขวาแยกซอยวัดเนินสุทธาวาสตรงข้ามถ.โรงพยาบาลเก่ารถที่มาจากถ.พาสเกตรา ถ.หน้าศาลากลาง ถ.คำหนักน้ำให้เลี้ยวซ้ายได้อย่างเดียว

ให้รถโดยสารจอดรับส่งผู้โดยสารตามป้ายห้ามจอดแช่ป้าย จัดให้มีเจ้าหน้าที่ ตำรวจประจำทางแยกต่าง ๆ ได้แก่ แยกถ.ไทยประชา แยกถ.สาครพิทักษ์ แยกซอยตันจันทร์ แยกถ.อัคนิวาต แยกซอยไปรษณีย์ แยกถ.โรงพยาบาลเก่า แยกซอยนพรัตน์ แยกซอยไปษยานนท์ และแยกถ.สุขุมวิท ในวันเสาร์ที่มีตลาดนัดจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มบริเวณแยกถ.หน้าศาลากลางจังหวัดและแยกถ.คำหนักน้ำ

ให้ย้ายคิวรถสองแถวชลบุรี-อ่างศิลา ออกไปจากหน้าศาลเจ้าใกล้กับตลาดทรัพย์สิน สำหรับรถขนส่งสินค้าให้จอดชั่วคราวบริเวณที่ว่างหลังตึกแถวข้างปากซอยอติเรกหน้าโรงหนังศรีชลเดิมในซอยศรีนิคม หน้าศาลเจ้าในซอยท่าเรือพลี หน้าศาลเจ้าหลังตรอกก๊วนตรงข้ามซอยท่าเรือพลี และบริเวณภายในซอยอาคารท่าเล

จ. ในการพัฒนาการใช้ที่ดินให้เป็นไปตามแนวทางการใช้ที่ดินที่เสนอแนะ จำเป็นต้องจัดระบบการคมนาคมขนส่งโดย เฉพาะระบบถนนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดระบบการใช้ที่ดินทั้งหมด ประเภทและมาตรฐานของถนนเพื่อให้เกิดการแผ่กระจายตัวของประชากรไปในบริเวณย่านการใช้ที่ดินที่ได้จำแนกไว้ และความสะดวกในการจราจรของประชาชน การขนส่งสินค้าตลอดจน เพื่อกิจการอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมทุกประเภท โดยเชื่อมโยงการใช้

ที่ดินแต่ละประเภทและรองรับปริมาณการจราจรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเหมาะสม จากที่ได้กล่าวรายละเอียดมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการวางรูปแบบของระบบถนนในชุมชนชลบุรีนั้น ส่วนใหญ่จะยึดถือแนวถนนเดิมเป็นหลัก

จ. ประเภทและขนาดเส้นทางถนน

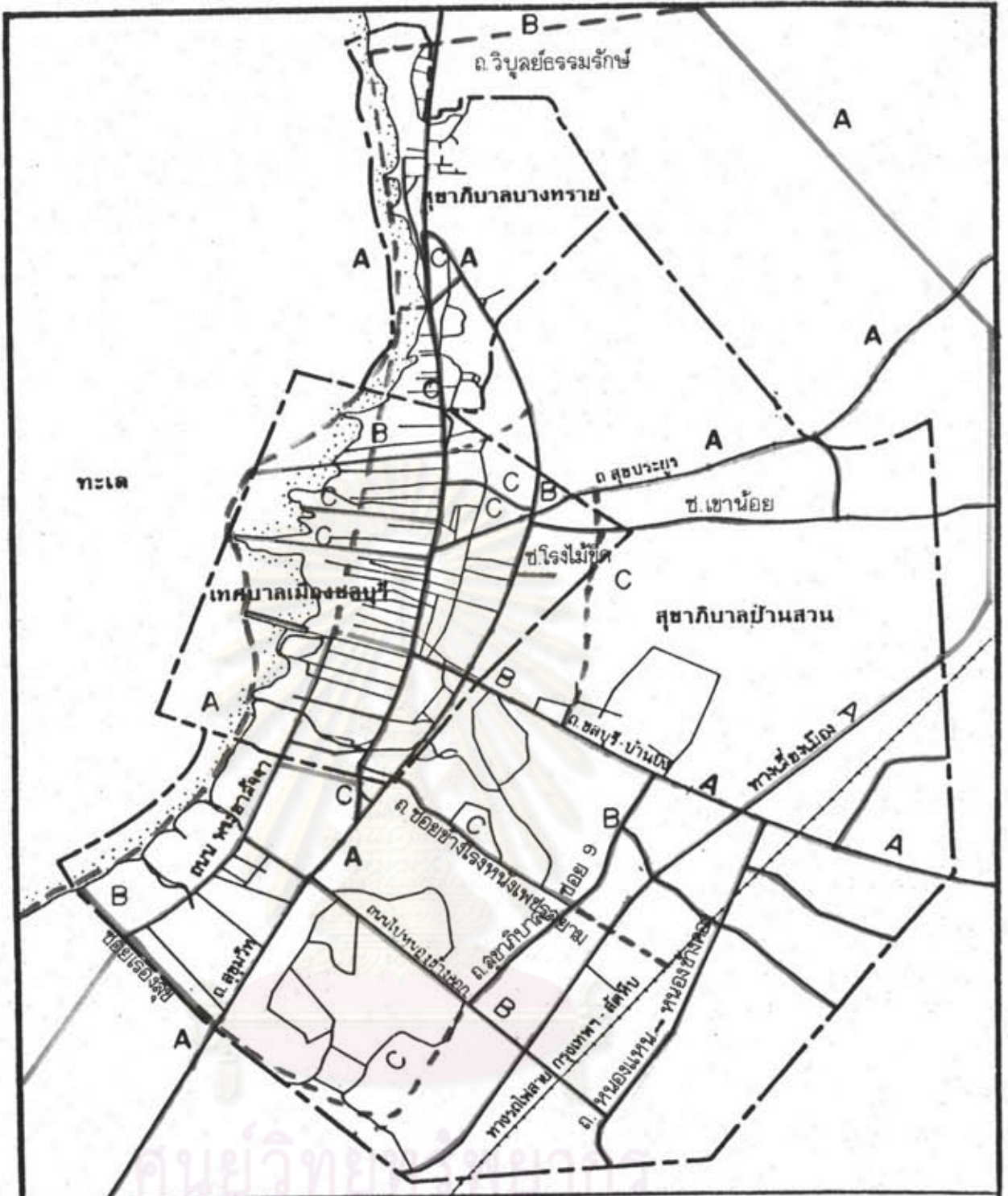
เป็นการจำแนกประเภทของถนนตามลักษณะหน้าที่การใช้งาน เพื่อช่วยป้องกันความสับสนทางด้านการจราจร และช่วยแยกการจราจรภายในเมืองออกจากการจราจรระหว่างเมืองซึ่งประกอบด้วยถนน ๔ ประเภท (ดูแผนที่ ๔.๖ ประกอบ)

๑. ถนนสายประธาน เป็นถนนสายสำคัญของระบบการจราจร ทำหน้าที่เป็นถนนที่รับปริมาณการจราจรที่จะเข้าหรือออกจากเมืองและประเภทผ่านเมือง ซึ่งมีความเร็วสูง และต้องมีการควบคุมการเชื่อมต่ออย่างเหมาะสม ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ตอนเลี้ยงเมือง) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๔ และถนนเลียบชายทะเล (ตัดใหม่) บริเวณทางร่วมทางแยกที่ติดกับถนนสายประธานนี้ ควรมีสัญญาณไฟควบคุมหรือเป็นทางแยกต่างระดับถ้ามีปริมาณการจราจรสูง

๒. ถนนสายหลัก เป็นถนนที่รับการจราจรจากถนนสายประธาน เพื่อกระจายไปสู่ถนนสายรอง เป็นถนนที่ใช้เพื่อเชื่อมส่วนต่าง ๆ ของชุมชนเมืองเข้าด้วยกัน ได้แก่ ถนนชลบุรี-พนัสนิคม ถนนชลบุรี-บ้านบึง ถนนวิบูลย์ธรรมรักษ์ (ปรับปรุงและตัดใหม่) ถนนสุขาภิบาลซอย ๔ (ปรับปรุงใหม่) ถนนหนองข้างคอก (ปรับปรุงและตัดใหม่) ถนนคลองสังเขป(ปรับปรุงใหม่) และถนนซอย เรืองสุข (ปรับปรุงและตัดใหม่) สำหรับทางแยก เมื่อติดกับถนนสายรองอาจจะมีสัญญาณไฟจราจรควบคุมได้ถ้ามีปริมาณการจราจรสูง

๓. ถนนสายรอง เป็นถนนสายสำคัญในชุมชนที่รับการจราจรจากถนนสายหลัก กระจายเข้า-ออก ย่านที่พักอาศัย ย่านพาณิชยกรรมและย่านอุตสาหกรรม ใช้เป็นถนนที่บริการเฉพาะในแต่ละย่าน ได้แก่ ถนนเวชิรปราการ (ปรับปรุงใหม่) ถนนซอยท่าเรือพลี (ปรับปรุงใหม่) ถนนซอย เสริมสันติ (ปรับปรุงใหม่) ถนนพาสเกตรา (ปรับปรุงใหม่) ถนนซอยโปษยานนท์ (ปรับปรุงใหม่) ถนนซอยข้างโรงหนังเพชรสยาม (ปรับปรุงและตัดใหม่) ถนนสุขาภิบาลซอย ๔ (ตัดใหม่) ถนนหนองแห่น-หนองข้างคอก (ปรับปรุงใหม่) ถนนศิริพิศ (ปรับปรุงและตัดใหม่) ถนนสุรชัย และถนนอัคนิวาต (ปรับปรุงใหม่)

๔. ถนนภายในท้องถิ่น เป็นถนนที่รับการจราจรภายในเมือง ทำหน้าที่บริการให้กับยานพาหนะท้องถิ่น เป็นถนนที่ไม่เน้นให้มีการจราจรระยะไกล ส่วนใหญ่เป็นถนนสายเล็ก

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง สัญลักษณ์	ระบบการคมนาคมขนส่ง	
	————— ถนนเดิมขยาย	A ถนนหลายประสถาน
	————— ถนนโครงการตัดใหม่	B ถนนหลายหลัก
	————— ถนนเดิมปรับปรุงสภาพ	C ถนนหลายรอง
	————— ถนนเดิมเชื่อมระบบโครงข่าย	

ที่มา :

แผนที่
4.6

หรือขอยที่ใช้เข้า-ออกอาคารหรือกลุ่มอาคาร ช่วยให้ยานสามารถเข้าถึงพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของชุมชนเมืองได้

ช. สถานีรถยนต์โดยสาร

สถานีรถยนต์โดยสารของบริษัทขนส่งจำกัด ตั้งอยู่บริเวณริมถนนสุขุมวิท ห่างจากโรงพยาบาลชลบุรีไปทางทิศเหนือประมาณ ๔๐๐ เมตร แม้ว่าจะได้เสนอให้รถโดยสารที่วิ่งระหว่างจังหวัดมารวมอยู่ที่นี้ แต่ในอนาคตสมควรจัดหาพื้นที่เพื่อจัดสร้างสถานีรถยนต์โดยสารให้เพียงพอในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ใกล้หัวเมืองดังเช่นปัจจุบัน ซึ่งสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดตั้งสถานีรถยนต์โดยสารขึ้นใหม่ ควรจะอยู่บนถนนสุขุมวิทระหว่างถนนไปหนองข้างคอกกับถนนไปอ่างศิลา สำหรับสถานีเดิมก็ให้เป็นที่จอดรถระหว่างอำเภอ เพื่อแบ่งเบาภาระสถานีจอดรถที่เสนอให้เทศบาลจัดสร้างขึ้นบริเวณถนนราษฎร์ประสงค์ตัดใหม่

นอกจากนี้แล้วการขนส่งผู้โดยสารโดยทางรถไฟ ควรจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรคับคั่งในตัวเมือง ให้ประชาชนมีโอกาสเลือกการเดินทางได้เพิ่มขึ้น และยังเป็นการกระจายความเจริญเข้าไปในเขตพัฒนาพื้นที่ตอนกลางโดยเฉพาะบริเวณที่ตั้งสถานีรถไฟ ทั้งนี้จะต้องทำให้ต้นทุนในการโดยสารทางรถไฟเท่ากับการโดยสารทางรถยนต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๕ แนวทางการพัฒนาสาธารณสุขปภค

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่า โครงสร้างด้านสาธารณสุขปภค ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ มีการจัดวางแนวโครงข่ายการให้บริการยังไม่ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ การให้บริการด้านประปา โทรศัพท์ ที่ประชาชนยังได้รับไม่ทั่วถึง การให้บริการไปรษณีย์โทร เลขยังไม่ทั่วถึง เป็นต้น ซึ่งโครงสร้างสาธารณสุขปภคมีบทบาทความสำคัญไม่น้อยต่อการพัฒนาความ เจริญ ต่าง ๆ ให้กับชุมชน เทศบาลและสุขาภิบาล ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการขยายตัวของ ชุมชน เมืองในอนาคต

ดังนั้นแนวทางพัฒนาดังนี้

แนวนโยบาย

๑. ให้เร่งปรับปรุงการให้บริการต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการ และเตรียมการรองรับการขยายตัวของประชากร และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
๒. ให้ขยายเขตการให้บริการต่าง ๆ ให้ครอบคลุมพื้นที่ เขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาลที่ถูกกำหนดให้ เป็น เขตการพัฒนาเมืองในอนาคต เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมโยง ระหว่างการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่และสนับสนุนการพัฒนาในด้านสาขาต่าง ๆ
๓. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการพัฒนา หรือโครงการพัฒนาในส่วน ที่ตนรับผิดชอบและให้มีการจัดทำแผนหรือโครงการพัฒนาร่วมกัน เพื่อที่การดำเนินงานไม่ซับซ้อน เกิดความประหยัดและมีประสิทธิภาพ

แนวทางดำเนินการพัฒนา

ก. การไฟฟ้า

การให้บริการด้านไฟฟ้าส่วนใหญ่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งในเขต เทศบาลและเขตสุขาภิบาลได้อย่างกว้างขวาง มีการวางโครงข่ายสายไฟฟ้าแรงต่ำ เข้าถึงทุกตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งปัญหาการให้บริการส่วนใหญ่จะ เนื่องจากไฟฟ้าดับบ่อย การขอ อนุญาตมีไฟฟ้าไว้ใช้ที่ต้อง เสียค่าใช้จ่ายสูงในการติดตั้งจึงทำให้ประชาชนที่ยากจนและอยู่ห่างจาก แนวโครงข่ายออกไปไม่สามารถมีไฟฟ้าไว้ใช้ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การให้บริการต่าง ๆ และ การติดตั้งไฟฟ้าให้แสงสว่างตามท้องถนน และพื้นที่บางบริเวณยังไม่เพียงพอ

ดังนั้นแนวทางดำเนินการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้ (ดูแผนที่ที่ ๔.๗ ประกอบ)

๑. ปรับปรุงการให้บริการด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งมาตรการ
ดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการขออนุญาตมิไฟฟ้าไว้ใช้ให้มีความยืดหยุ่น
มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสใช้ไฟฟ้าได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิด
ค่านวมราคาติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าและการขยาย เขตไปยังผู้ใช้บริการ ควรจะพิจารณาในราคาที่ เป็น
ธรรมและมีการยืดหยุ่น ผ่อนปรนบ้างตามสมควร

- ให้มีการจัดตั้งหน่วยงานย่อย เฉพาะกิจ เคลื่อนที่เร็ว สำหรับแจ้งและ
ดำเนินการแก้ไขกระแสไฟฟ้าขัดข้องหรือในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ และให้มีการพิจารณาจัดตั้งหน่วย
งานย่อยอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้การบริการในภาคปฏิบัติมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น

๒. ปรับปรุงโครงข่ายที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพอยู่ เสมอเพื่อรองรับขยายของ
กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

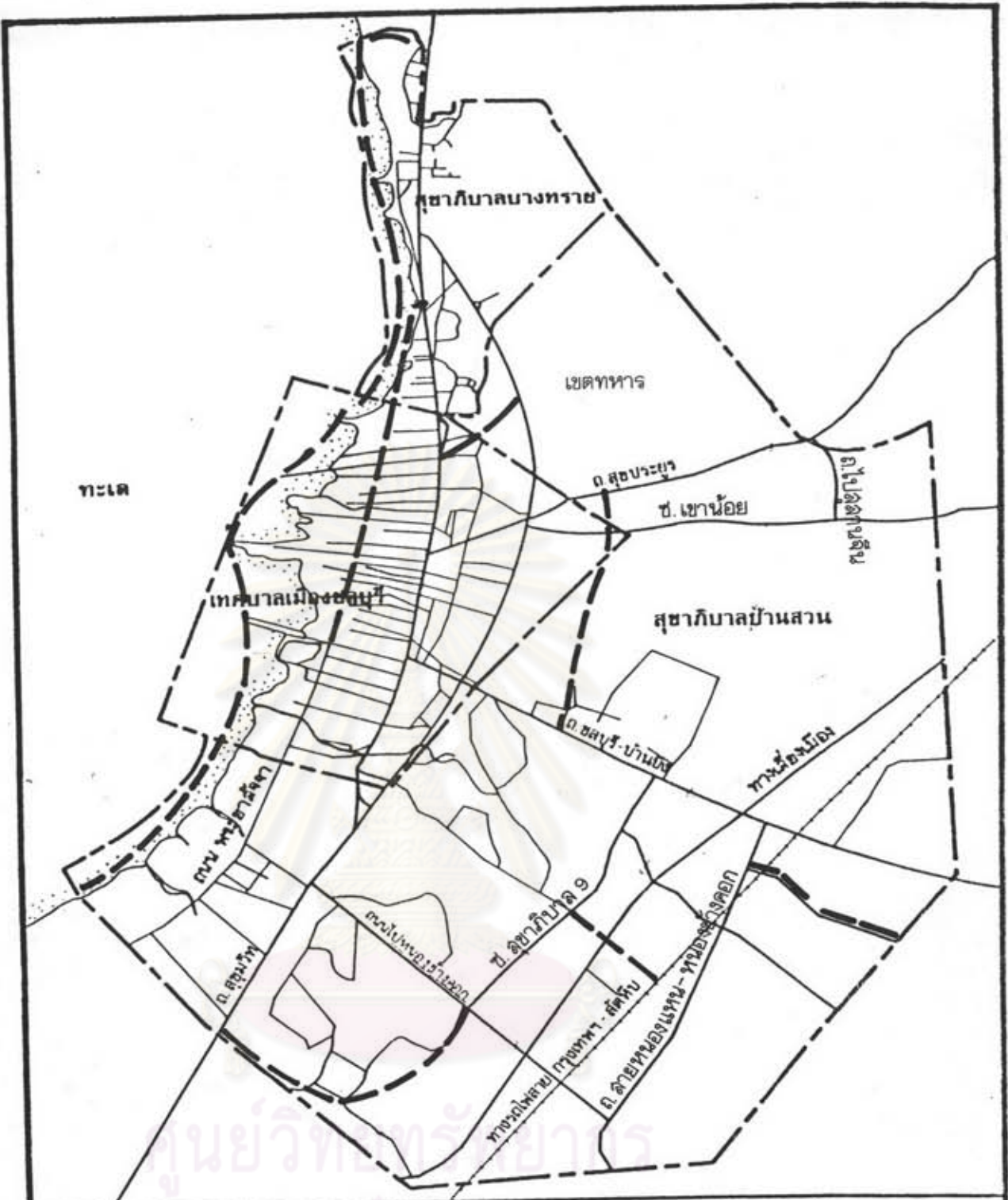
- ดำเนินการตรวจตราอุปกรณ์ไฟฟ้าของการไฟฟ้าที่ติดตั้งอยู่ตามบ้านเรือน
และสถานที่ต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพอยู่ เสมอ

- ดำเนินการเปลี่ยนแปลงสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ที่ชำรุดและ
มีมาตรฐานที่ต่ำเพื่อให้สามารถรองรับการขยายปริมาณกระแสไฟฟ้าที่จะ เพิ่มขึ้นในอนาคต

๓. ให้ขยายเขตการให้บริการไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่สุขาภิบาลบ้านสวน
เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนและ เป็นการวางโครงข่ายไว้ล่วงหน้า ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนา
มีดังนี้

- ดำเนินการวางโครงข่ายสายไฟฟ้าแรงสูง และสายไฟฟ้าแรงต่ำผ่าน
ไปยังบริเวณพื้นที่ที่ยังขาดแคลน ซึ่งได้แก่ บริเวณหมู่ที่ ๑,๓ ตำบลหนองรี ซึ่งอยู่ทางตะวันตก
ของพื้นที่สุขาภิบาลบ้านสวน

- ดำเนินการปรับปรุงและขยายการติดตั้งดวงไฟให้แสงสว่างสาธารณะ
เพิ่มขึ้น โดยให้เพิ่มขนาดกำลังแสงสว่าง จำนวนของดวงไฟในบริเวณชุมชน ถนน ตรอก ซอย
บริเวณที่เปลี่ยว โดยเฉพาะบริเวณชุมชนชายทะเลและสวนสาธารณะ "ตำหนักน้ำ" ซึ่งนอกจาก
จะเป็นการให้บริการด้านแสงสว่างแก่ชุมชนแล้วยัง เป็นมาตรการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ ด้วย

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง แนวทางการพัฒนาโครงข่ายสายไฟฟ้าในอนาคต

สัญลักษณ์

แนวโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงที่มีอยู่เดิม

แนวโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงที่เสนอแนะขยาย

ที่มา :

มาตราส่วน
1 : 40,000

0 0.5 1 1.5 กม.

แผนที่
4.7

ข. การประปา

การให้บริการด้านน้ำประปาส่วนใหญ่ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึง เท่าที่ควร เนื่องจากการวางโครงข่ายจะอยู่ตามแนวถนนที่สำคัญ ๆ จึงทำให้ประชาชนบางส่วนที่อยู่ใกล้โครงข่าย เท่านั้นมีน้ำประปาใช้ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดแคลน โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนใหญ่ของ สุขาภิบาลบ้านสวน บริ เวณชุมชนชายทะเลใน เขต เทศบาลและสุขาภิบาลบางทราย ซึ่งปัญหาที่สำคัญของการให้บริการน้ำประปา คือ การวางโครงข่ายยังไม่ทั่วถึง ผู้มีรายได้น้อยและอยู่ห่างไกลจากโครงข่ายไม่มีโอกาสจะได้รับบริการน้ำประปาที่สะอาด เนื่องจากการขออนุญาตมีน้ำประปาใช้จะต้องมีการวางแนวท่อใหม่ซึ่งการประปาจะคิดคำนวณราคาตามระยะทางซึ่งต้อง เสียค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้โครงข่ายแนวท่อเดิมยังขาดการปรับปรุง บางบริเวณจะมีท่ออุดตัน การไหลของน้ำไม่สะดวก เท่าที่ควร เป็นต้น

ดังนั้นแนวทางดำเนินการพัฒนามากำหนดได้ดังนี้

๑. ปรับปรุงและขยายงานด้านการบริการ เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานให้บริการให้สอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชน ซึ่งมีมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้
  - ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการติดต่อขออนุญาตมีน้ำประปาไว้ใช้ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
๒. ปรับปรุงโครงข่ายที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ เพื่อให้การบริการน้ำประปาได้ทั่วถึง รองรับการขยายตัวของชุมชนและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้
  - ดำเนินการตรวจตรา ซ่อมแซมท่อประปา และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อที่พร้อมสำหรับการให้บริการอยู่เสมอ
  - ดำเนินการขยายขนาดท่อประปาสายหลัก สายรอง ในเขตที่ต้องการปริมาณน้ำประปาจำนวนมาก ซึ่งนอกจากจะแก้ไขปัญหากำลังแรงดันน้ำและปริมาณน้ำไม่เพียงพอแล้ว ยังจะ เป็นการปรับปรุงโครงข่ายเพื่อรองรับการขยายตัวของบริการ ซึ่งพื้นที่ที่ควรพิจารณาได้แก่ แนวถนนสุขุมวิทผ่านชุมชนตัว เมืองชลบุรี แนวถนนชลบุรี-พนัสนิคมและแนวถนนชลบุรี-บ้านบึงและถนนไปต.หนองข้างคอก ซึ่งเป็น เขตการขยายตัวทางด้านการค้าบริการและที่อยู่อาศัยบริเวณชุมชนชายทะเลในเขตส.บางทราย และเทศบาลไปจนถึงถ.พระยาเสงจามีบ้านเรือนหนาแน่น เป็นต้น

- ดำเนินการปรับปรุงสถานีจ่ายน้ำให้มีขนาดการบรรจุน้ำและกำลังแรงส่งของน้ำเพิ่มขึ้น ได้แก่ สถานีจ่ายที่สุขุมวิท และ เขาสุวรรณ ซึ่งในการนี้อาจจะดำเนินการสร้างสถานีจ่ายน้ำขึ้นใหม่ เพื่อเพิ่มขนาดกำลังแรงดันและปริมาณน้ำให้เพิ่มขึ้น

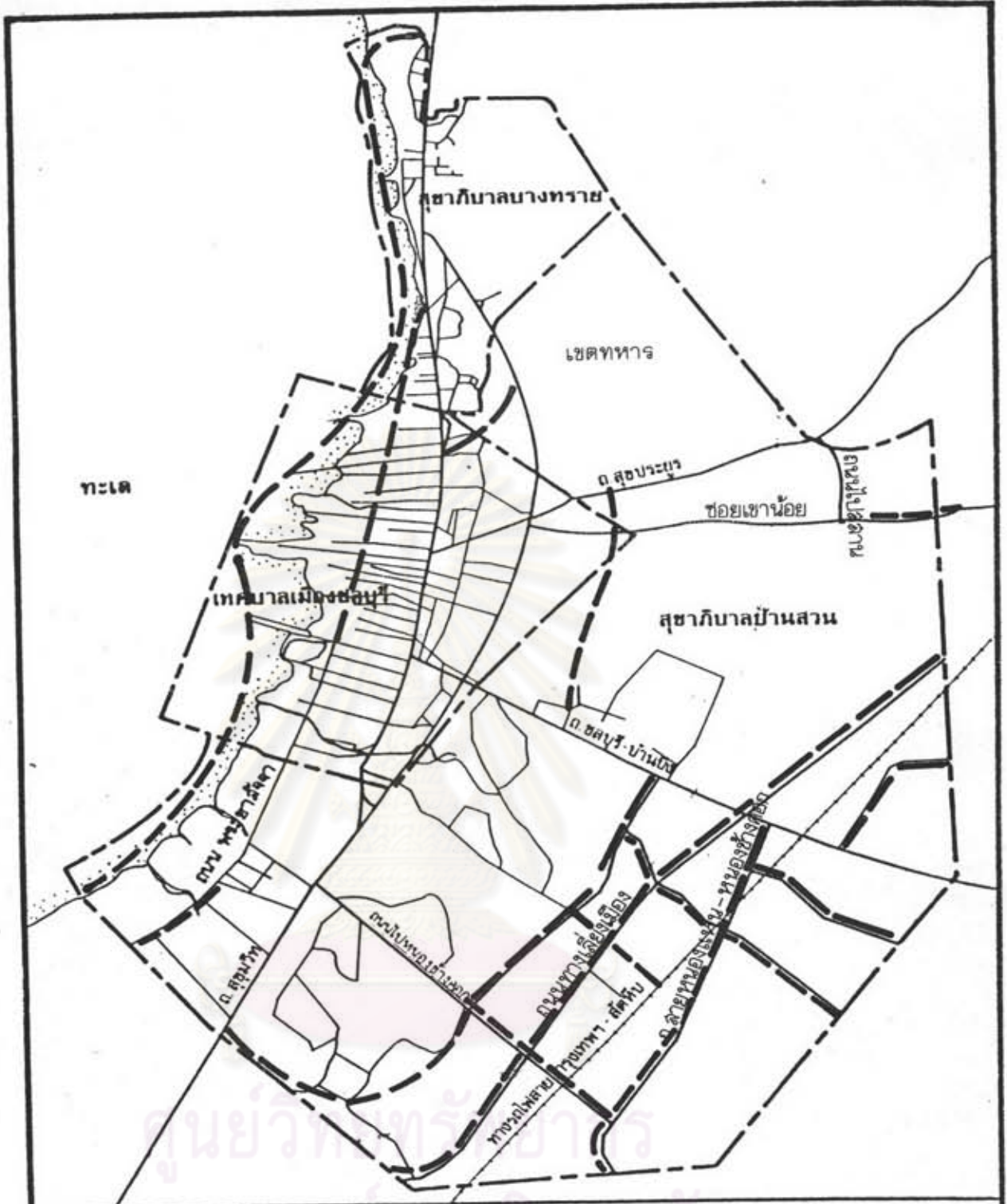
๓. ดำเนินการแก้ไขปัญหาการให้บริการน้ำประปาที่ยังไม่ทั่วถึงซึ่งมาตราบการดำเนินการพัฒนามีดังนี้ (ดูแผนที่ที่ ๔.๔ ประกอบ)

- ให้ขยายเขตการให้บริการโดยการวางแผนโครงข่ายท่อประปาสายหลักและสายรองเพิ่มเติม ซึ่งนอกจากเป็นการแก้ไขปัญหาลแล้ว ยังเป็นการวางแผนโครงข่ายไว้ล่วงหน้าด้วย ซึ่งพื้นที่เป้าหมายได้แก่ บริเวณพื้นที่ทางตอนกลางและทางตะวันออก เฉียงใต้ของส.บ้านสวนที่มีการตั้งบ้านเรือนกระจายกันตามถนน ขอบต่าง ๆ นอกจากนี้ให้มีการวางแผนโครงข่ายไปยังพื้นที่ที่กำหนดให้เป็น เขตอุตสาหกรรมบริเวณหมู่ ๑ หมู่ ๔ ต.หนองข้างคอกทางใต้ของส.บ้านสวน

- ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประสานงานกันในการขยายเขตการให้บริการ ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาคชลบุรี ส.บ้านสวนและส.บางทราย ซึ่งการประปาส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้ดำเนินการลงทุนวางโครงข่ายท่อประปาหลัก สุขาภิบาลวางโครงข่ายท่อประปารองหรืออาจจะให้ประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนรวมกันกลุ่ม เป็นชุมชนร่วมดำเนินการลงทุนการวางโครงข่ายทั้งสายหลักสายรองด้วย

- ให้กำหนดโครงการประปาเพื่อผู้ยากจนโดยให้ประชาชนที่ส่วนใหญ่อยากจน แต่ตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่มรวมตัวกันแสดงความจำนงค์ขอมิน้ำประปาใช้โดยให้สุขาภิบาลหรือการประปาส่วนภูมิภาค เป็นฝ่ายดำเนินการลงทุนวางแนวท่อประปาตลอดจนอุปกรณ์ติดตั้งต่างๆ ให้ก่อน แล้วประชาชนที่แสดงความจำนงค์จะดำเนินการผ่อนชำระใช้หนี้ภายหลังตาม เงื่อนไขที่ตกลง ซึ่งมาตราบการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ยากจนมีน้ำสะอาดไว้ใช้ ทั้งนี้ในปัจจุบันยังมีผู้ที่อยากจนอาศัยอยู่ในแนวท่อประปาสายหลักบางส่วนยังไม่มีน้ำประปาใช้ เช่น บริเวณบางซอยในเขตชุมชนชายทะเล เป็นต้น

- ดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับของการขออนุญาตมิน้ำประปาใช้โดยอนุญาตให้มีการต่อพ่วงแนวท่อประปาที่เข้าสู่บ้าน เรือนของผู้อื่นผ่านมาตร วัดน้ำ เข้าสู่บ้านเรือนของตนเองได้ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนมิน้ำประปาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่อยากจน ซึ่งตามข้อบังคับ เดิมนั้นผู้ขออนุญาตแต่ละคนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อท่อประปาจากท่อประธาน เข้าสู่บ้าน เรือนของตนโดยตรง ผู้ที่อยู่บ้านใกล้เคียงจะต่อพ่วงจากแนวท่อของผู้อื่นโดยผ่านมาตร ใช้ น้ำของการประปาไม่ได้ จึงทำให้ผู้ที่อยากจนและอยู่ห่างจากแนวท่อประปาสายหลักมากได้มีโอกาส

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

<p>แสดง แนวทางการพัฒนาโครงข่ายท่อประปาหลักในอนาคต สัญลักษณ์.</p> <p>————— แนวโครงข่ายท่อประปาหลักเดิม</p> <p>————— แนวโครงข่ายท่อประปาหลักใหม่</p> <p>ที่มา :</p>	<p>มาตราส่วน 1 : 40,000</p> <p>0 0.5 1 1.5 กม.</p> <div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>แผนที่ 4.8</p> </div>
--	--

ใช้น้ำประปาได้

- คำเนินการจัดทำโครงการประปาชนบทโดยส่งเสริมให้ประชาชนหรือหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลจากแนวโครงข่ายมาก ทำน้ำประปาไว้ใช้เองซึ่งในการนี้ต้องขอความร่วมมือกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาค โยธาธิการจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ และสถาบันวิชาการต่าง ๆ ในการให้ความรู้อบรม ตลอดจนวิธีปฏิบัติแก่ประชาชน ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีน้ำใช้ที่สะอาดอย่างทั่วถึง

๔. ให้ทามาตราการจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งจากการคาดประมาณ พบว่าในพ.ศ. ๒๕๒๕ , ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๙ มีความต้องการใช้น้ำ ๒๕,๗๒๘ , ๒๘,๖๒๗ และ ๓๒,๑๗๕ ลบ.ม. เพิ่มจากพ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งมี ๒๐,๖๔๕.๔ ลบ.ม. /วัน เท่ากับ ๕,๐๘๒.๖ , ๗๗๘๔๑.๖ และ ๑๑,๕๔๓.๖ ลบ.ม. ซึ่งแหล่งน้ำเดิมที่ใช้ในการผลิตมีอยู่แห่งเดียวคือ เขื่อนบางพระที่ให้บริการน้ำดิบทั้งเขต อ.เมืองชลบุรี อ.ศรีราชา เมืองพัทยา และบางส่วนของอำเภอบางละมุง กับใช้น้ำเพื่อชลประทานการเพาะปลูกในเขต อ.เมือง อ.ศรีราชา และอ.บ้านบึง อีกด้วยซึ่งอาจจะไม่เพียงพอโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่จะมีปริมาณการใช้น้ำสูง ซึ่งมาตราการในการพัฒนาควรพิจารณา ดังนี้

- ให้แสวงหาแหล่งน้ำดิบใหม่ เพื่อ เป็นแหล่งน้ำสำรองและเป็นประโยชน์ในการขยายพื้นที่ชลประทาน เพื่อ เกษตรกรรม

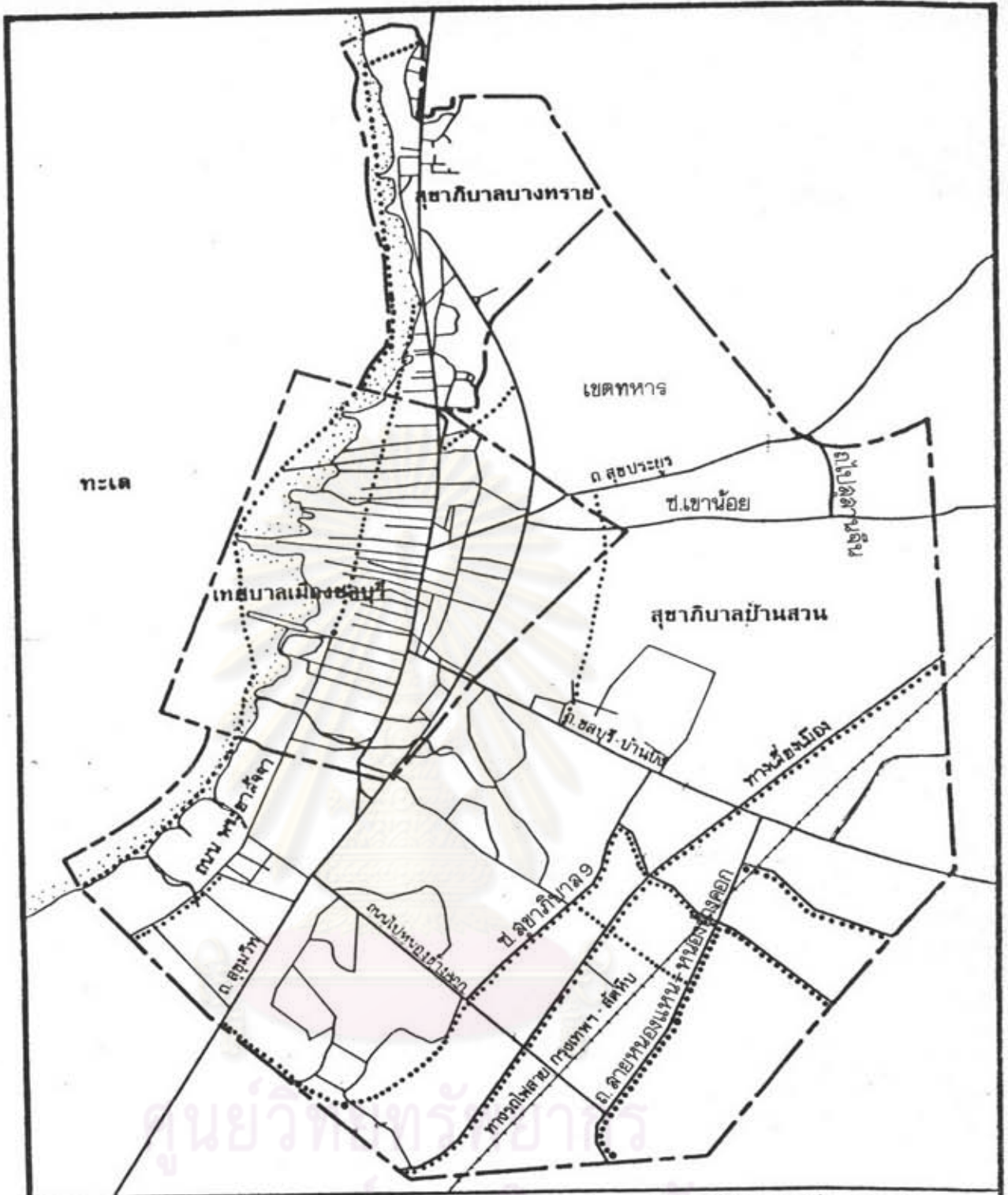
- ให้ขยายพื้นที่เก็บกักน้ำของ เขื่อนบางพระเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มจำนวนปริมาณน้ำดิบ

- ให้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อน อ่าง ฝายเก็บกักน้ำ ที่กำหนดไว้ในโครงการ (ดูแผนที่ที่ ๓.๔ ประกอบ) ให้เสร็จตามระยะเวลาในโครงการที่กำหนด และให้พิจารณาวางโครงข่ายท่อน้ำดิบจากแม่น้ำบางปะกงมายังพื้นที่ศึกษารวมทั้ง เขต อ.เมืองชลบุรีด้วย

ค. การโทรศัพท์

การใช้บริการโทรศัพท์นับได้ว่าการขยายตัวอย่างมากทั้งผู้ใช้บริการและการให้บริการ อย่างไรก็ตามการให้บริการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ จำนวนหมายเลขยังไม่เพียงพอ การวางโครงข่ายยังไม่ครอบคลุมเขตพื้นที่ที่ต้องการใช้บริการ และระบบการสื่อสารติดต่อยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้ (ดูแผนที่ที่ ๔.๔ ประกอบ)

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง แนวทางการพัฒนาโครงข่ายโทรศัพท์ในอนาคต สัญลักษณ์ _____ แนวโครงข่ายสายโทรศัพท์ที่มีอยู่เดิม ..... แนวโครงข่ายสายโทรศัพท์ที่เสนอแนะเพิ่มขึ้น	มาตราส่วน 1 : 40,000 0 05 1 15 กม.
	 แผนที่ 4.9

ที่มา :

๑. ปรับปรุงโครงข่ายที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้พร้อมสำหรับการบริการในด้านการสื่อสารติดต่อที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมาตรการการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ดำเนินตรวจตรา ซ่อมแซม สายเคเบิลและอุปกรณ์ต่าง ๆ

ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมสำหรับให้บริการอยู่เสมอ

๒. ให้ขยายเขตการให้บริการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ซึ่งมาตรการการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้วางแนวโครงข่ายเพิ่มเติม ได้แก่ ถ.ทางเลี่ยงเมือง

ถ.สายหนองแห่น-หนองข้างคอก ถ.พระยาสุรเสนา ถ.ทางเข้าสู่สนามฯ เชื่อมต่อกับซอยสุขาภิบาล ๔ แนวถนนในเขตต.หนองรี

- ให้เพิ่มจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ให้เพียงพอ ซึ่งบริเวณที่ต้องการเพิ่มจำนวนเลขหมายได้แก่ บริเวณชุมชนชายทะเล ย่านการค้าในเขตเทศบาล ตลาดส.บ้านสวน ตลาดส.บางทรายและถนนไปต.หนองข้างคอก

- ให้ติดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนทั่วไปเพิ่มเติม ซึ่งได้แก่ บริเวณซอยต่าง ๆ ในชุมชนชายทะเล สวนสาธารณะ"ตำหนักน้ำ" บริเวณสี่แยกพนัสนิคม สี่แยกบ้านบึง (ไม่ควรจะติดตั้งหัวมุมถนน เพราะเสี่ยงรถดงรบกวน) ถ.พระยาสุรเสนาหลังโรงเรียนชลราษฎรอำรุง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๖ แนวทางการพัฒนาสาธารณสุขการ

โครงสร้างสาธารณสุขการในเขต เทศบาลและสุขาภิบาล จัดได้ว่าอยู่ในขั้นที่ดี ทั้งในด้านการศึกษาที่มีโรงเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ด้านสาธารณสุขที่มีโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน สถานีอนามัยประจำสุขาภิบาล สถานีตำรวจ อ. เมืองชลบุรี ที่ให้บริการประชาชนทั่วไปทั้งในเขต นอกเขตเทศบาล ซึ่งการให้บริการต่าง ๆ นี้จากการศึกษา พบว่ายังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาการให้บริการในปัจจุบัน และรองรับ การให้บริการในอนาคต ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

ก. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชน

จากแบบสอบถามพบว่า ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนมาเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพทางกายภาพของชุมชนโดยเฉพาะใน เขตเทศบาลที่มีตรอก ซอยมากมายและส่วนใหญ่จะคับแคบจึง เอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรม อีกทั้งอาชญากรรมจะเพิ่มมากขึ้นตามความหนาแน่นของประชากรที่สูงขึ้น สถานีตำรวจ อ. เมือง ชลบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบทั่วทั้ง เขตอ. เมืองชลบุรี (ยกเว้นสุขาภิบาลแสนสุขที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของสถานีตำรวจแสนสุข) อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันมีเพียง ๒๔๗ นายเท่านั้น นับได้ว่า ไม่เพียงพอทำให้การบริการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชนไม่ทั่วถึง

ข้อ เสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. ในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง อัตราของอาชญากรรมก็จะ สูงตามไปด้วย ดังนั้นในการวางแผนป้องกันอาชญากรรมรวมจึงควรที่จะ เน้นให้ความสนใจแก่ บริเวณที่มีความหนาแน่นประชากรสูงให้มากกว่าบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากรต่ำ โดย การวางแผนควรจะแตกต่างกันตามสภาพความหนาแน่นประชากรตามลำดับ อีกทั้งรวมไปถึงการ พิจารณาในการจัดสรรกำลังพล เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณก็ควรที่จะให้มีความสัมพันธ์ กับปริมาณความหนาแน่นของประชากรด้วย ซึ่งพื้นที่ที่ควร เน้นการรักษาความปลอดภัยมาก ได้แก่ ในเขต เทศบาลบริเวณระหว่างถนนวิจิตรปราการกับถนนสุขุมวิท และบริเวณชุมชนชายทะเล อัน เป็นย่านการค้าและย่านที่พักอาศัยมีประชากรอาศัยอยู่กันหนาแน่น จึงควรจัดตั้งป้อมยามและที่พัก สลายตรวจเพิ่มขึ้น ตามบริเวณที่แยกต่าง ๆ ในเขตตัวเมืองและตามซอยต่าง ๆ ในบริเวณชุมชน ชายทะเล โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ตลอดเวลาและ เพิ่มการจัดสายตรวจจักรยานยนต์ออกตรวจ ตรวจจับความสงบเรียบร้อย โดยเพิ่มจำนวนเที่ยวการตรวจตราให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเวลา

กลางคืนและบรี เวทสวนสาธารณะ

๒. อาชญากรรมในเขต เมืองจะสูงกว่าในแถบชาน เมือง ดังนั้นในการวางแผน จึงควรให้ความสนใจในเขต เมือง เป็นพิเศษ และควรที่จะมีการปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับการขยายตัวของสภาพความเป็น เมืองอยู่เสมอ แต่ในขณะที่เดียวกันพื้นที่ชุมชนที่อยู่ห่างไกลจากตัว เมือง ก็ควรที่จะ เพิ่มการจัดสายตรวจออกตรวจตราดูแลความสงบ เรียบร้อยให้สอดคล้องกับขนาดพื้นที่ โดยเฉพาะในเวลากลางคืนและบรี เวทที่เป็นที่เปลี่ยว ได้แก่ ถ.ทาง เลียง เมือง (ถ.บายพาส) ซอย เขาน้อย ถ.พระยาสัจจาถ.หนองข้างคอกถ.ชลบุรี-พนัสนิคม และถ.ชลบุรี-บ้านบึง

๓. ควรที่จะมีการศึกษาถึงสภาพการขยายตัวของ เขต เมืองในแต่ละปี เพื่อใช้ ประกอบในการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขต เมืองให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับการ เติบโต ของชุมชนพื้นที่ศึกษา โดยเน้นถึงขนาดพื้นที่และทิศทางของการขยายตัว

๔. จัดตั้งหน่วย เฉพาะกิจ เคลื่อนที่ เร็วซึ่งพร้อมจะปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที เมื่อมี เหตุ ร้ายเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การจับกุม ปรามปรามผู้กระทำความผิดได้อย่างรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่

๕. ให้มีการอบรมจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบ เรียบร้อยประจำตำบล หมู่บ้านขึ้น ซึ่งจะ เป็นมาตรการในการป้องกันเหตุร้ายเบื้องต้น และเป็นกำลังช่วย เหลือเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการตรวจตรารักษาความสงบ เรียบร้อยของพื้นที่ส่วนรวม

๖. ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง กองกำกับการตำรวจภูธรเขต ๒ เทศบาล สุขาภิบาลบ้านสวนและสุขาภิบาลบางทรายในการ รักษาความสงบ เรียบร้อยและความปลอดภัยของชุมชน

๗. เร่งกำจัดแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน ฯลฯ ไม่ให้ เป็นสถานที่มีวุ่นวาย เพราะ เป็นสาเหตุให้เกิดอาชญากรรมได้ บ่อนการพนันมักจะลักลอบ เล่นกันตามตรอก ซอย ซึ่งมี อยู่มากมายใน เขตพื้นที่ศึกษา โดยเฉพาะในเขต เทศบาล จึงควรมีเจ้าหน้าที่รถจักรยานยนต์คอย ตรวจตราจับกุมอย่างจริงจัง

ข. การบรรเทาสาธารณภัย

สาธารณภัยที่สำคัญคือ ภัยแล้ง ซึ่งมีความสำคัญรองลงมาจากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และประชาชนในเขตเทศบาลต่างหวาดเกรงกันมาก เนื่องจากมีบ้านเรือนที่ยังเป็นห้องแถวไม้มากมายโดยเฉพาะบริเวณชุมชนชายทะเลซึ่งบ้านเรือนเป็นไม้เสียหายใหญ่มีสภาพเก่า เนื่องจากก่อสร้างมานาน ปกุกสร้างติดต่อกันซึ่งวัสดุก่อสร้างเป็น เชื้อเพลิงได้อย่างดี อีกทั้งมีซอยเล็กและแคบมากมาย ยากต่อการที่รถดับเพลิงจะเข้าไปถึง

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้

แนวนโยบาย

๑. ให้มีการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้สอดคล้องกันกับการขยายตัวของความเจริญของชุมชน

๒. ให้เพิ่มมาตรการการป้องกันภัยในชุมชนมากขึ้น

ดังนั้นแนวทางการดำเนินการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้

๑. ให้มีการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้สอดคล้องกันกับการขยายตัวของความเจริญของชุมชน ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ รถดับเพลิง รถกระเช้าสำหรับดับเพลิง อาคารสูงหลายชั้น รถบรรทุกน้ำ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันและในอนาคต

- ให้ประสานงานกันกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ในการสื่อสารติดต่อ หน่วยบรรเทาสาธารณภัยของ ส.บ้านสวน ส.บางทราย เทศบาลและสุขาภิบาลต่าง ๆ ทั้งในเขตอ.เมือง และอำเภออื่น ๆ ในการร่วมมือช่วยเหลือในการดับเพลิงและประสานงานกันกับการประสานภูมิภาคชลบุรี ในการติดตั้งหัวท่อน้ำดับเพลิงในบริเวณต่าง ๆ ที่เหมาะสมโดยเฉพาะบริเวณชุมชนชายทะเลและย่านการค้าที่ประชาชนอยู่กันอย่างหนาแน่น

- ให้มีการจัดตั้งสถานีดับเพลิงย่อยประจำต.บ้านโชติ ต.มะขามหย่ง ต.บางปลาสร้อยในเขตเทศบาลขึ้น

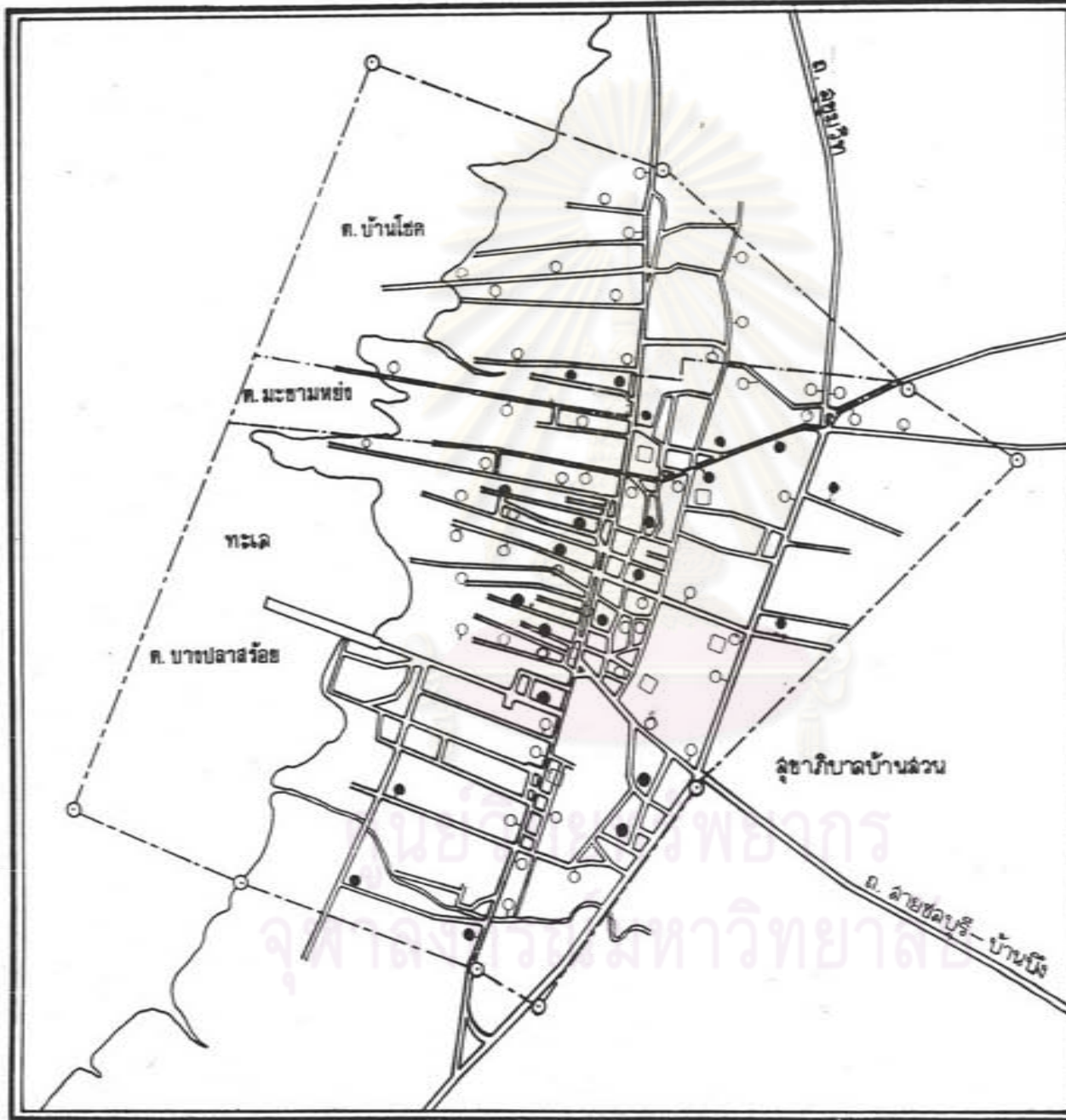
- ควรมียุทธดับเพลิงขนาดเล็กที่สามารถเข้าไปดับเพลิงซอยต่าง ๆ ที่รถดับเพลิงใหญ่เข้าไม่ได้ ส่วนซอยที่แคบมากควรมียุทธจักรยานยนต์ที่ดัดแปลงออกแบบติดตั้งอุปกรณ์

ดับเพลิงติดรถ เพื่อที่จะสามารถดับเพลิงได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

๒. ให้มีการเพิ่มมาตรการการป้องกันอัคคีภัยในชุมชนมากขึ้น ซึ่งมาตรการ
ดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ดำเนินการติดตั้ง เครื่องมืออุปกรณ์ดับเพลิง เบื้องต้นประจำชุมชนหมู่บ้าน
ที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ บริเวณชุมชนชายทะเลทุกซอย ตลาดต่าง ๆ ในเขต
เทศบาล ตลาดส.บ้านสวน ตลาดส.บางทราย
- จัดเตรียมพนักงาน รดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ พร้อมไว้เสมอและให้
จอดประจำผลัด เปลี่ยนกันระหว่างตลาดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตลาดส.บ้านสวนและตลาด
ส.บางทราย ซึ่งเป็นเขตที่มีประชากรบ้านเรือนมาก
- ให้มีการอบรมจัดตั้งอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยประจำในทุกตำบล
เพื่อเฝ้าระวังอัคคีภัยในบริเวณชุมชนที่มีการตั้งบ้านเรือนหนาแน่น ได้แก่ บริเวณชุมชนชายทะเล
ตลาดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตลาดส.บ้านสวน และตลาดส.บางทราย
- ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญและร่วมมือ
ในการป้องกันอัคคีภัยภายในบ้านเรือนของตนซึ่งจะส่งผลถึงส่วนรวม ซึ่งการประชาสัมพันธ์ควร
ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 4.10
แสดง ที่ตั้งหัวหอคับเพลิง
ในเขตเทศบาล

หมายเหตุ:
สัญลักษณ์

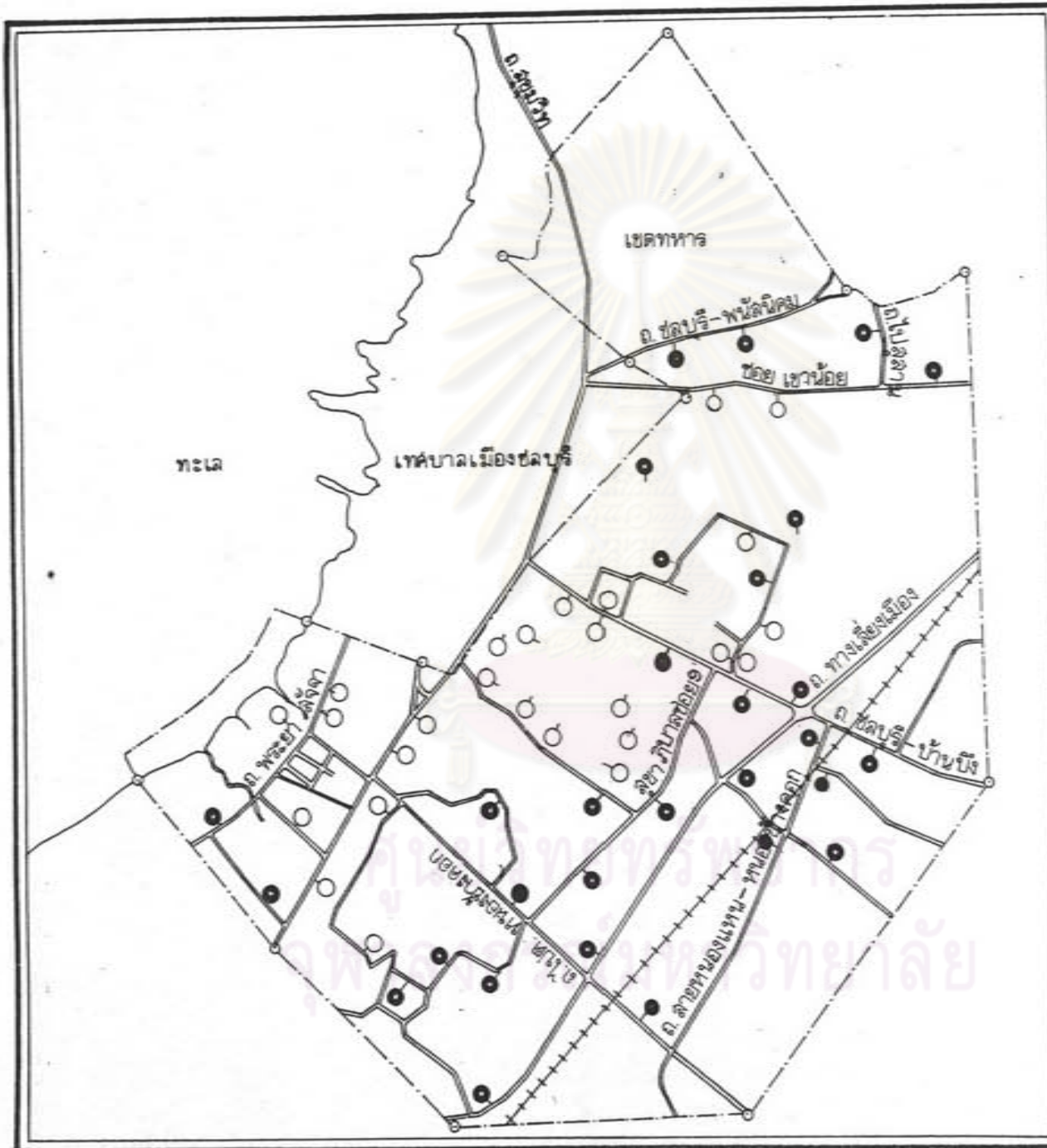
- บ่อน้ำสาธารณะ
- หัวหอคับเพลิง
- หัวหอคับเพลิงที่ควรคงเพิ่มขึ้น

ที่มา

- สัญลักษณ์
- หลักเขตและเส้นเขตเทศบาล
  - === ถนน

มาตราส่วน 1:20,000
0 200 400 600 เมตร

แผนที่ 4.11
แสดงที่ตั้งหัวท่อดับเพลิง
ในเขตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

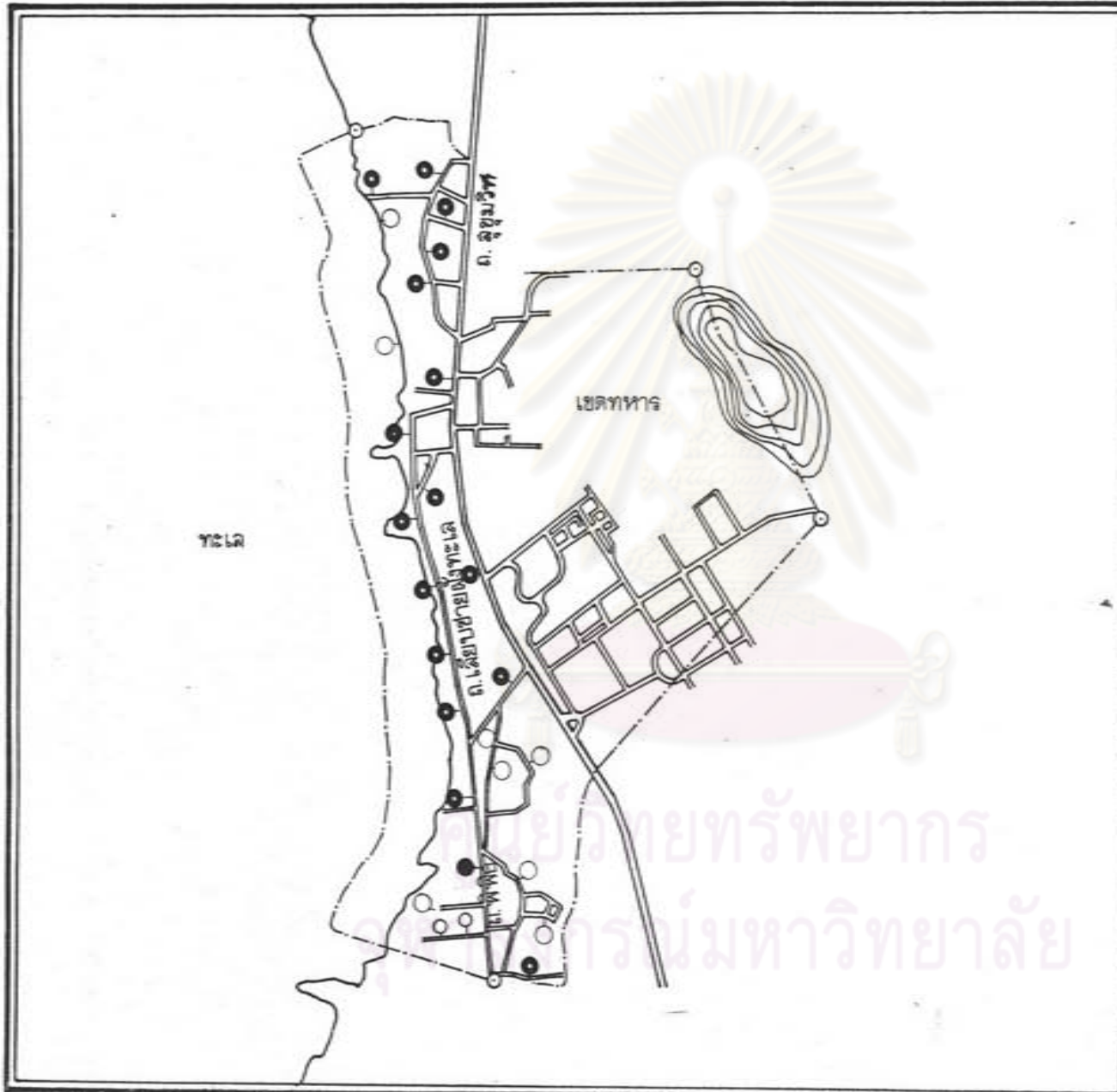
- หมายเหตุ:
สัญลักษณ์
- หัวท่อดับเพลิงที่มีอยู่เดิม
  - หัวท่อดับเพลิงที่ควรจัดตั้งเพิ่มขึ้น

ที่มา:

- สัญลักษณ์
- หลักเขตและเส้นเขตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - ==== ถนน
  - +++++ ทางรถไฟ

มาตราส่วน 1:40,000
0 05 1 15 กม.

แผนที่ 4.12
แสดงที่ตั้งห้วต้อดับเพลิง
ในเขตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ
สัญลักษณ์
○ ห้วต้อดับเพลิงที่มีอยู่เดิม
● ห้วต้อดับเพลิงที่เสนอแนะเพิ่มขึ้น

ที่มา:

สัญลักษณ์
—○— หลักเขตและเส้นเขตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
== ถนน

มาตราส่วน 1:20,000
0 200 400 600 เมตร

ค. ยาเสพติด

เป็นปัญหาที่สำคัญในชุมชนรองลงมาจากอัคคีภัย เนื่องจากมีการมีวามุม ตามแหล่งอบายมุข และมีแหล่งจำหน่ายมากตามบริเวณชุมชนชายทะเล โดยเฉพาะในเขตต.บ้านโชด อีกทั้งสภาพพื้นที่ที่เป็นตรอก ซอยแคบ ๆ มากมายยากต่อการปราบปรามจับกุมของเจ้าหน้าที่

ดังนั้นแนวทางการพัฒนามากำหนดได้ดังนี้

แนวนโยบาย

๑. ให้มีการปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพด้านการปราบปรามยาเสพติด
๒. ให้เพิ่มมาตรการการป้องกันภัยจากยาเสพติดในชุมชนมากขึ้น

แนวทางดำเนินการพัฒนา

๑. ให้มีการปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพด้านการปราบปรามยาเสพติดในชุมชนมากขึ้น ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้
  - เพิ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจและเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปราบปราม โดยเฉพาะหน่วยรถจักรยานยนต์คอยตรวจตราภายในชุมชนชายทะเลอยู่เสมอ
  - จัดตั้งหน่วยปราบปรามยาเสพติดขึ้นในชุมชนโดยเฉพาะ จัดส่งสายสืบเข้าไปในชุมชนชายทะเลโดยเฉพาะ เขตต.บ้านโชดที่เป็นแหล่งซื้อขายยาเสพติดกันมาก เพื่อสืบจับกุมผู้ที่ลักลอบค้ายาเสพติด
    - เพิ่มบทลงโทษผู้ค้ายาเสพติดให้รุนแรงขึ้น
    - เพิ่มสถานที่บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้มากขึ้นและรักษาให้ฟรี
๒. ให้เพิ่มมาตรการการป้องกันภัยจากยาเสพติดในชุมชนมากขึ้น ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้
  - ส่งเสริมเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ ในชุมชน
  - จัดให้มีการแสดงดนตรีในวันหยุดสุดสัปดาห์ที่บริเวณสวนสาธารณะ เพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนไปมีวามุมในแหล่งอบายมุข
  - ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับคุณค่าชีวิตและโทษภัยของยาเสพติด โดยการออกเสียงตามสายของเทศบาล ลงบทความเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ดิจโปสเตอร์ในชุมชนต่าง ๆ

จัดนิทรรศการป้องกันยาเสพติด

- มีกิจกรรมผู้นำชุมชน เช่น ครู ผู้นำเยาวชน ผู้นำชุมชนต่าง ๆ ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าชีวิตโทษภัยของยาเสพติด วิธีแก้ไขและป้องกันยาเสพติด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง. การศึกษา

โครงสร้างทางการศึกษาของพื้นที่ศึกษาจัดได้ว่าอยู่ในขั้นที่ดี กล่าวคือมีสถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยการสาธารณสุข โรงเรียนตำรวจภูธรเขต ๒ ซึ่งนับได้ว่าเพียงพอต่อการรองรับจำนวนนักเรียนในปัจจุบันและในอนาคต ส่วนแนวโน้มการขยายตัวทางการศึกษาในอนาคตนั้นคาดว่าจะมีการขยายตัวด้านโรงเรียนอาชีวศึกษา และการศึกษาพิเศษอื่น ๆ เพิ่มขึ้นเนื่องจากแนวโน้มนโยบายการศึกษาของชาติที่เน้นด้านอาชีวศึกษา และการศึกษาวิชาชีพ

สำหรับปัญหาทางการศึกษาจากการศึกษาพบว่า การจัดอัตราส่วนระหว่างครู : นักเรียน ครู : ห้องเรียน นักเรียน : ห้องเรียน บางโรงเรียนยังไม่เหมาะสมโดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนจะมีจำนวนครูและห้องเรียนน้อยเกินไป โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐยังขาดแคลนห้องเรียน และโรงเรียนประถมศึกษา บางโรงเรียนมีสภาพอาคารเรียนทรุดโทรม และนักเรียนในระดับต่าง ๆ ส่วนมากนิยมไปศึกษายังโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังไม่รุนแรงนัก โดยเฉพาะแนวโน้มในอนาคตที่จะมีเด็กนักเรียนน้อยลง เนื่องจากการคุมกำเนิดที่ได้ผล ซึ่งอาจจะทำให้อัตราส่วนระหว่างครู นักเรียน ห้องเรียน อยู่ในลักษณะสมดุลหรือจำนวนครู ห้องเรียน อาจเกินความต้องการสำหรับนักเรียนก็เป็นได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนให้บุตรเรียน ค่าเล่าเรียนโรงเรียนเอกชนแพง และโรงเรียนอนุบาลของรัฐรับเด็กได้จำกัด

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้

แนวนโยบาย

๑. ให้ปรับปรุงสถานศึกษาที่สังกัดในส่วนการศึกษาต่าง ๆ ให้อยู่ในมาตรฐานของสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ เพื่อสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนในท้องถิ่น
๒. ให้ปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพพออยู่เสมอ เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาและสร้างค่านิยมให้เด็กนักเรียนหันมานิยมศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนของท้องถิ่นมากขึ้น
๓. ให้มีการขยายการให้บริการทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในชุมชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมประชาชนทั่วไปให้ได้รับการศึกษา

แนวทางดำเนินการพัฒนา

๑. ดำเนินการปรับปรุงสถานศึกษาของโรงเรียนที่สังกัดในส่วนการศึกษาต่าง ๆ ให้อยู่ในมาตรฐาน ที่กำหนด ซึ่งมาตรการ ดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ปรับปรุงสภาพอาคารของโรงเรียนต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีให้พร้อม สำหรับใช้ในการศึกษาและรองรับจำนวน นักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นซึ่งโรงเรียนที่ ควรปรับปรุงได้แก่ ร.ร.เทศบาล ทุกแห่ง ร.ร.อนุบาลของรัฐ ควรมีการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล ของรัฐขึ้นอีก ๑ แห่ง เนื่องจากที่เดิมคับแคบขาดแคลนพื้นที่ที่จะขยายรวมทั้งโรงเรียนสตรีประจำ จังหวัด ที่ควรขยายสาขาเพิ่มขึ้น เนื่องจากที่เดิมคับแคบขาดแคลนพื้นที่ที่จะขยาย เช่นกัน ส่วนโรงเรียนชายประจำจังหวัดควรมีการสร้างอาคาร เรียนขึ้นเพิ่มเติม เนื่องจากยังมีพื้นที่ ว่างอีกมาก

- ปรับปรุงจัดอัตราส่วนระหว่างครู : ห้องเรียน ครู : นักเรียน และ นักเรียน : ห้องเรียน ให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนดซึ่งโรงเรียนที่ควรปรับปรุงได้แก่ ร.ร.ในสังกัด เทศบาล ร.ร.อนุบาลควรที่จะเพิ่มจำนวนห้องเรียนมากขึ้น รวมทั้งโรงเรียน เอกชนเกือบทุกแห่ง ในพื้นที่ศึกษาด้วย

๒. ดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งรัฐและ เอกชน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา ซึ่งมีมาตรการดำเนินการ พัฒนาดังนี้

- ส่งเสริมให้ครูและอาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาอบรมเพิ่มเติมในสาขาวิชา ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อที่จะได้นำความรู้มาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เพิ่มขึ้น

- ดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการศึกษา ระดับชั้นและโรงเรียนต่าง ๆ

- ส่งเสริมให้ครูและอาจารย์ได้มีโอกาสทดลองการศึกษาริวิจัยที่ เกี่ยวกับการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ

- จัดให้มีการเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสอนพิเศษหรือแนะนำตลอดจนร่วมในการวางแผนทางการปรับปรุง วิธีการเรียนการสอนของ โรงเรียนและในระดับชั้นเรียนต่าง ๆ

๓. ดำเนินการขยายการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนในชุมชนให้ กว้างขวางขึ้น เพื่อส่งเสริมการศึกษาของประชาชนทั่วไป ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้มีการจัดห้องสมุดประชาชนประจำสาขาภิบาลและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปจะได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม สำหรับห้องสมุดประชาชนในเขตเทศบาลควรจะมีการเพิ่มจำนวนหนังสือให้มากขึ้น รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนทั่วไป

- ดำเนินการส่งเสริมทางการศึกษาโดยวิทยุกระจายเสียง ซึ่งเป็นการให้ข่าวสารและความรู้ในด้านวิชาการต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในชุมชนซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยใช้วิทยุส่งเสียงทางสายที่มีอยู่แล้วในเขตเทศบาล และให้วางโครงข่ายส่งเสียงทางสายเพิ่มเติมไปยังจุดศูนย์กลางชุมชนบริเวณต่าง ๆ ในเขตเทศบาลให้ทั่วถึง และควรมีการติดตั้งวิทยุส่งเสียงทางสายในเขตส.บ้านสวนและส.บางทรายขึ้นด้วย

- สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถานศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสถานศึกษาที่ควรสนับสนุนคือ ร.ร.ระดับชั้นอนุบาล และร.ร.ที่เปิดสอนวิชาชีพด้านต่าง ๆ เช่น ร.ร.สอนพิมพ์ดีด ร.ร.สอนตัดเสื้อ ร.ร.เสริมสวย ฯลฯ เพื่อที่จะให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปได้อย่างกว้างขวางและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แต่ควรจะต้องควบคุมค่าเล่าเรียนไม่ให้สูงมากเกินไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จ. สาธารณสุข

การให้บริการสาธารณสุขอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์บริการสาธารณสุข
ในเขตเทศบาลและสถานีอนามัยประจำส.บ้านสวน และส.บางทรายจากการศึกษาพบว่า งาน
บริการสาธารณสุขนั้นกว้างขวางมาก ซึ่ง ครอบคลุมทั้งด้านการป้องกัน บำบัดรักษาความเจ็บไข้ได้
ป่วยของประชาชนทั่วไป การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน การป้องกันการระบาดของ เชื้อ
โรคต่าง ๆ ในชุมชน เป็นต้น จึงนับได้ว่า เกินกำลังขีดความสามารถของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มี
จำนวนน้อยซึ่งปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน และ
การป้องกันการระบาด เชื้อโรคต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนสาธารณสุขมูลฐานอื่น ๆ ส่วนด้าน
การบำบัดรักษาผู้เจ็บไข้ได้ป่วยนั้นไม่เป็นปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากประชาชนนอกจากจะขอรับ
บริการจากศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลและสถานีอนามัยประจำสุขาภิบาลแล้วยังสามารถไปใช้
บริการของคลินิก เอกชนโรงพยาบาลของรัฐทั้งในเขต อ.เมืองชลบุรี และอ.ศรีราชา ได้อย่าง
สะดวก

ซึ่งแนวทางการพัฒนาดังนี้

แนวนโยบาย

๑. ให้มีการปรับปรุงการบริหารและการบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนจะได้รับการบริการได้อย่างทั่วถึง
๒. ให้เพิ่มการส่งเสริมงานสาธารณสุขแก่ชุมชน เพื่อให้งานสาธารณสุขบรรลุ
ตามเป้าหมายที่กำหนดมากขึ้น

๓. ให้มีการส่งเสริมงานอนามัยชุมชนเพื่อป้องกันการระบาดของ เชื้อโรคต่าง ๆ

แนวทางดำเนินการพัฒนาดังนี้

๑. ปรับปรุงการบริหารและการบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม
มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนจะได้รับการบริการได้อย่างทั่วถึงซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนาดังนี้
  - จัดตั้งศูนย์บริการสาธารณสุขใน เขต เทศบาลเพิ่มขึ้นอีก ๑ แห่ง และ
เพิ่มสถานีอนามัยใน เขตส.บ้านสวนและส.บางทรายด้วยเช่นกัน เนื่องจากประชาชนนิยมใช้
บริการกันมาก เพราะค่าบริการถูกกว่าคลินิก เอกชน
  - เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการ
ให้บริการและการตรวจเยี่ยมประชาชนและบ้านเรือนที่อยู่ใน เขตการรับผิดชอบได้อย่างทั่วถึง

- ดำเนินการกำหนด เป้าหมายแผนการให้บริการด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของชุมชนและความต้องการของประชาชนในแต่ละตำบล ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขได้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

- เพิ่มวัน เวลาที่นายแพทย์จะทำการตรวจรักษาคนไข้ประจำศูนย์บริการสาธารณสุขและสถานีอนามัยต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถใช้บริการได้เพิ่มขึ้น

- จัดหา เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ เพิ่ม เต็ม เพื่อให้เพียงพอต่อการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย

๒. ดำเนินการส่งเสริมงานสาธารณสุขแก่ชุมชน เพื่อให้งานสาธารณสุขบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดมากขึ้น ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- เปิดรับสมัครสมาชิกอาสาสมัครพัฒนาสาธารณสุข (อ.ส.ส.) กับผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผ.ส.ส.) เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนและทางราชการในการ เผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขแก่ชุมชนในท้องถิ่น

- จัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมงานสาธารณสุขในลักษณะต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัว สนใจ และร่วมมือซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานพัฒนาสาธารณสุข

- จัดเจ้าหน้าที่ออกพบประชาชนเพื่อตรวจเยี่ยมสุขภาพและคำแนะนำในด้านอนามัยชุมชนต่าง ๆ

- ให้การสนับสนุนร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชน และส่วนราชการต่าง ๆ ในด้านสาธารณสุข

๓. ส่งเสริมงานอนามัยชุมชนเพื่อป้องกันการระบาดของเชื้อโรคต่าง ๆ ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ทำการบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ ให้กับเด็กนักเรียน และประชาชนทั่วไปเป็นประจำและสม่ำเสมอ

- ดำเนินการตรวจตราและให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการจัดทำส้วม สถานที่เก็บน้ำคั้นน้ำใช้ การระบายน้ำเสียและการกำจัดขยะสิ่งปฏิกูลของบ้านเรือนประชาชน ตลอดจนความสะอาดของร้านอาหารและสถานบริการให้ถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ

- ดำเนินการ เฝ้าระวังติดตามโรคระบาดของชุมชน โดยให้จัดทำข้อมูล

การระบาดของโรคต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหาการระบาดในอนาคต

- ดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ของพาหนะนำโรค เช่น แมลงวัน ยุง และหนูที่อยู่ในย่านชุมชนอยู่เสมอโดยเฉพาะในบริเวณชุมชนชายทะเล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๗ แนวทางการพัฒนาการบริหารการปกครอง

จากสภาพ ปัจจุบันที่พื้นที่ศึกษามีการขยายตัวของ ความ เจริญ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงทำให้รูปแบบการบริหารการปกครองที่เป็นอยู่ยังไม่เหมาะสม ยังมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ อยู่ เช่น เทศบาลขยายการพัฒนาออกไปไม่ได้ เพราะติด เขตการปกครองของสุขาภิบาล โครงสร้าง การบริหารการปกครองสุขาภิบาลในรูปคณะกรรมการที่มีข้าราชการส่วนภูมิภาคร่วมบริหาร ไม่ กระจายอำนาจเท่าที่ควร การจัดองค์กร หน่วยงานปฏิบัติทำได้ค่อนข้างจำกัด สัดส่วนรายได้ที่ แบ่งจากภาษีอากรที่จัด เก็บได้ยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการพัฒนา เป็นต้น จึงทำให้การให้ บริการการพัฒนาต่าง ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ดัง เช่น ส.บ้านสวน ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ บทบาทและการขยายตัวของชุมชน โดยเฉพาะใน อนาคตที่เขตการขยายตัวของความ เจริญจะมีแนวโน้ม ออกนอกเขต เทศบาลมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ เขตการพัฒนา เมืองครอบคลุมถึงพื้นที่เขตสุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้

ก. แนวนโยบาย

๑. ให้ปรับปรุงรูปแบบ การให้บริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและรองรับการขยายตัวของชุมชนและความ เจริญ ในอนาคต

๒. เพื่อพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบ เทศบาลให้บรรลุ เป้าหมาย ของการจัดการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวอย่างจริงจัง รัฐบาลจะต้องให้อำนาจในการบริหารงาน แก่ท้องถิ่นให้มีอิสระมากขึ้นซึ่งหมายถึงว่ารัฐบาลจะต้องลดการควบคุมดูแล เทศบาลที่มีอยู่อย่าง ใกล้เคียงลงบ้างด้วย

๓. ให้พิจารณา เปลี่ยนแปลงแนว เขต เทศบาลเสียใหม่ เพื่อรองรับ การขยายตัวของชุมชนในอนาคต ซึ่งต้องการการให้บริการและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

ข. แนวทางดำเนินการพัฒนา

๑. ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการของ เทศบาลและสุขาภิบาล ที่มีอยู่ใน ปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้เพิ่มอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ฝ่าย ปฏิบัติการในสายงานต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะฝ่ายงานโยธา งานเก็บขยะมูลฝอย และงานบรรเทาสาธารณภัย

- ขยาย เขตการให้บริการต่าง ๆ ให้ครอบคลุม เขตชุมชนและกิจกรรมที่อยู่ต่อเนื่องใกล้เคียง ได้แก่ แนวถนนสุขุมวิท เขตส.บางทรายและเขตส.บ้านสวน
- ให้จัดทำแผนพัฒนาหรือโครงการพัฒนาในระยะสั้น เวลา ๑ ปี และระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้สามารถจัดสรรพัฒนาโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ถูกต้องกับความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับการจัดหางบประมาณ
- ดำเนินการร่วมมือกับส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนคณะกรรมการสุขภาพบางทรายและสุขภาพบ้านสวน ในการดำเนินการโครงการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

๒. พัฒนารูปแบบการบริหารการปกครอง เทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาด้านบริหาร การจัดให้บริการ การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชนและให้สอดคล้องกับหลักการปกครองท้องถิ่นแบบกระจายอำนาจที่แท้จริงและ เพื่อสนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตยในท้องถิ่น ซึ่งมาตรการการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับประชาชน

- จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จะดึง ประชาชนให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลให้กว้างขวางขึ้น เป็นต้นว่ามีการใช้ระบบการรับฟังความคิดเห็น ระบบการรายงานกิจการและความก้าวหน้าของเทศบาลในเรื่องที่ประชาชนควรทราบให้กับประชาชนได้รับทราบเป็นระยะ ๆ พยายามดึงประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในการบริหารงานของท้องถิ่น
- จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เห็นคุณค่าของการปกครองท้องถิ่นว่า จะมีประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการรณรงค์การหาเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

ในส่วนที่เกี่ยวกับเทศบาล

- จะต้องมีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ของ เทศบาลให้มีความพร้อมทั้งในด้านอุปกรณ์และกำลังคนด้วยวิธีการที่ก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอ เป็นต้นว่า การประชาสัมพันธ์ทางโรงภาพยนตร์หรือหนังสือพิมพ์ข่าวสารของท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนั้นจะต้องมีการประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในด้านการประชาสัมพันธ์และการบริหารงานด้านอื่น ๆ

- ในการบริหารงานของเทศบาล จะต้อง เป็นไปโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน เพื่อสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่น โดยยึดหลักประสิทธิภาพและความสะดวก เป็นสำคัญ

ทั้งนี้อาจต้องอาศัยระบบการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวในข้างต้น เป็นพื้นฐาน

- ในด้านเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน เทศบาลก็จะต้องมีการชักจูงคนดี ๆ มีความสามารถให้เกิดความสนใจที่จะเข้ามาทำงานให้กับเทศบาลด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้นว่า มีค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่สูงพอสมควร ให้มีโอกาสดำเนินการอบรมหรือดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยการประสานงานหรือได้รับการส่งเสริมจากทางกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐบาลด้วย

- พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้เจริญเติบโตอย่างมีแผน โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพที่มั่นคงมีรายได้ดีและแน่นอน ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้สูงขึ้น มีกำลังงบประมาณและความสามารถในการบริหารกิจการในหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชน นอกจากนี้เมื่อประชาชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจแล้วก็ย่อมมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้นด้วย

- สนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรสาธารณะต่าง ๆ เช่น มูลนิธิ สมาคม ชมรม และกลุ่มสหกรณ์อาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อให้เป็นรากฐานการปกครองตนเอง และพัฒนาระบบการปกครองประชาธิปไตย

๓. ให้พิจารณาเปลี่ยนแปลงแนวเขตเทศบาลเสียใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ซึ่งคาดว่าจะมีการขยายตัวด้านประชากร เศรษฐกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งต้องการการให้บริการ การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสุขาภิบาลไม่สามารถจัดให้บริการ การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้ดีพอ เนื่องจากข้อจำกัดในด้านงบประมาณและบุคลากร อีกทั้งความเจริญต่อเนื่องกันภายในเขตพื้นที่ศึกษา ทำให้โครงการพัฒนาต่าง ๆ ของเทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะมีพื้นที่น้อยมาก และถูกล้อมรอบไว้ด้วยสุขาภิบาลบางทรายและสุขาภิบาลบ้านสวน พื้นที่พัฒนาจึงมีรูปแบบการปกครอง ๑ เทศบาลและ ๒ สุขาภิบาล ดังนั้นจึงควรขยายอาณาเขตการปกครองของเทศบาลให้ครอบคลุมทั้ง เขต ส.บ้านสวนและส.บางทราย ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมด้านองค์กรและการบริหารงานด้วยเหตุผลดังนี้คือ

- เพื่อให้มีองค์กรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทั้งทางด้านการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนที่อยู่ในเขต เมืองค้อ เมืองโนนขบข้ายของงานที่กว้างขวาง และเป็นรูปแบบเดียวกัน

- จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหน่วยการปกครองท้องถิ่นปัจจุบันที่มีองค์กรรับผิดชอบการบริหารงานหลายหน่วย ให้สอดคล้องกับสภาพความเจริญของบ้าน เมืองและชุมชนที่

เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการขยายเขตโดยรอบสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลจะเป็นการช่วยเสริมบทบาทให้เทศบาลเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังเป็นการกระจายอำนาจการบริหารให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปกครองในรูปแบบเทศบาลอีกด้วย

- แนวเขตเทศบาลใหม่ควรครอบคลุมอาณาเขตทั้งหมดของส.บางทรายและส.บ้านสวน เพื่อสะดวกต่อการกำหนดแนวเขตปกครองของเทศบาลใหม่ และทำให้มีการพัฒนาพื้นที่ตอนกลางขึ้น ช่องว่างความแตกต่างของความเจริญระหว่างพื้นที่ริมทะเลและพื้นที่บนบกตอนในที่ห่างไกลออกไปจะได้ลดน้อยลงและช่วยทำให้ประชาชนมีการกระจายตัวกันมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๔ แนวทางการพัฒนาในด้านการคลัง

ฐานะทางการคลัง เทศบาลในภาพรวมจัดได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมีรายได้เกินกว่า ๑ ล้านบาทขึ้นไป (ดูตารางที่ ๓.๑๑ ประกอบ) ในขณะที่สุขาภิบาลบ้านสวนและสุขาภิบาลบางทราย มีรายได้ต่ำกว่า ๑ ล้านบาทและ ๔ แสนบาทตามลำดับ (ดูตารางที่ ๓.๑๒ และ ๓.๑๓ ประกอบ) ซึ่งรายได้ของทั้ง ๓ เขตนี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการที่จะใช้พัฒนาจัดให้บริการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยเฉพาะเขตสุขาภิบาลบ้านสวนที่มีขนาดกว้างใหญ่ มีบทบาทความสำคัญที่จะเป็นที่ตั้ง เขตอุตสาหกรรมขนาดย่อม และเป็นทางผ่านไปสู่แหล่งท่องเที่ยว บางแสน พัทยา เขตสุขาภิบาลบางทรายมีบทบาทความสำคัญที่จะเป็นที่ตั้ง เขตอุตสาหกรรมประมง ในขณะที่เทศบาลมีบทบาทความสำคัญในการ เป็นศูนย์กลางการค้าการบริการ ซึ่งต่างก็ต้องการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกมากตลอดจนการขยายตัวของชุมชนและความเจริญอย่างรวดเร็ว ซึ่ง เมื่อพิจารณารายจ่ายจะเห็นได้ว่างบประมาณพัฒนานั้นจะมาจาก เงินอุดหนุนของรัฐบาล ส่วนรายได้ที่แท้จริงจะถูกใช้ไปในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารองค์การในรูปของค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน วัสดุ ครุภัณฑ์และอื่น ๆ

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่กำหนดได้ดังนี้

ก. แนวนโยบาย

๑. ให้จัดหารายได้ให้เพียงพอต่อความต้องการของงบประมาณรายจ่ายที่จะใช้ในการบริหาร การจัดให้บริการและการพัฒนาด้านต่าง ๆ โดยอย่างยิ่งความต้องการในอนาคต

๒. ให้ปรับปรุงงบประมาณรายจ่ายในหมวดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในการใช้บริการ การจัดให้บริการ และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลและสุขาภิบาล

๓. ให้ปรับปรุงแนวนโยบายของการคลัง เทศบาลและสุขาภิบาลให้มีความยืดหยุ่นในด้านการวางงบประมาณ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการบริหาร การบริการและพัฒนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. แนวทางดำเนินการพัฒนา

๑. ดำเนินการจัดหารายได้ให้เพียงพอต่อความต้องการของงบประมาณรายจ่าย ซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้แก่กฎระเบียบข้อบังคับให้เทศบาลและสุขาภิบาลมีอำนาจในการจัดเก็บจำนวนประเภทภาษีอากรเพิ่มมากขึ้น และเพิ่มส่วนแบ่งภาษีอากรที่ส่วนราชการต่างๆ เก็บได้ให้กับเทศบาลและสุขาภิบาล ซึ่งจะช่วยให้รายได้แท้จริง ซึ่งเป็นรายได้หลักของเทศบาลและสุขาภิบาลเพิ่มมากขึ้น

- ให้เทศบาลและสุขาภิบาลกำหนดบริเวณเก็บค่าจอดรถทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์บนถนนที่มีความคับคั่งในเมือง อันเนื่องมาจากการจอดรถตาม ๒ ข้างทาง เป็นการช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรและเพิ่มรายได้ให้กับเทศบาลและสุขาภิบาลในการปรับปรุงซ่อมแซมถนน

- ให้สุขาภิบาลเพิ่มอัตราการเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียมในส่วนที่เทศบาลและสุขาภิบาลเป็นผู้จัดให้บริการและมีอำนาจจัดเก็บได้ เช่น ค่าบริการรักษาความสะอาด จัดเก็บขยะ ค่าอนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าหาบเร่แผงลอย วางจำหน่ายสินค้าในบริเวณที่กำหนดในเขตสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ บริเวณตลาดทุกแห่งทั้งในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

- ให้ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษี ให้มีความกระชับรัดกุม ตลอดจนให้มีมาตรการเร่งรัด ติดตามการชำระภาษีเพิ่มขึ้นโดยวิธีจัดทำแผนที่ภาษี

- ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ให้การช่วยเหลือด้านการเงินอุดหนุนแก่โครงการพัฒนาของเทศบาลและสุขาภิบาลที่ส่วนราชการเกี่ยวข้อง

๒. ดำเนินการปรับปรุงงบประมาณรายจ่ายในหมวดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในการบริหาร การให้บริการ และการพัฒนาซึ่งมาตรการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- ให้จัดทำแผนพัฒนาที่จัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาในด้านสาขาต่าง ๆ ในระยะเวลาสั้น ๑ ปี ระยะเวลาปานกลาง ๕ ปี และระยะเวลายาวมากกว่า ๕ ปี ซึ่งจะช่วยชี้แนะถึงแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในระยะเวลาสั้น และระยะเวลายาวได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

- ให้เพิ่มความสำเร็จของการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อการพัฒนาในหมวดของค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง โดยกำหนดให้มีสัดส่วนและอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต

- ให้ควบคุมงบประมาณรายจ่ายบางประเภทให้มีสัดส่วนและอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีคงที่หรือลดลง เพื่อที่สามารถกันเงินส่วนเกินไปสนับสนุนงบประมาณการจัดให้บริการ การพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ รายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ หมวดรายจ่ายอื่น ๆ และรายจ่ายพิเศษ

- ให้ดำเนินการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ระหว่างหน่วยงาน ทั้งในด้านนโยบาย แผนงาน การดำเนินการ และงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อความต่อเนื่องก่อให้เกิดการประหยัด มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของโครงการร่วมกัน

- ให้มีการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายสำหรับโครงการพัฒนาที่สำคัญและต้องการใช้เงินเป็นจำนวนมาก โดยใช้หลักวิเคราะห์ผลประโยชน์ต่อการลงทุน (Cost Benefit Analysis) ซึ่งจะเป็นแนวทางชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายเงินลงทุนในโครงการพัฒนา เพื่อประกอบการตัดสินใจของเทศบาลฯ สุขาภิบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้วางแนวทางนโยบายทางการคลังให้มีความยืดหยุ่นในด้านการจัดหางบประมาณ เพื่อที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเงินสำหรับการบริหาร การบริการ และพัฒนาซึ่งมาตรการการดำเนินการพัฒนามีดังนี้

- การจัดหางบประมาณสมดุลย์ (Balanced Budget) เป็นการกำหนดให้รายได้ให้ เท่ากับรายจ่าย ซึ่งส่วนดีของนโยบายนี้คือ เป็นการรักษฐานะทางการคลังให้สมดุลคงที่ งบประมาณรายได้ทั้งหมดถูกใช้ไปในการบริหาร การจัดให้บริการ และการพัฒนา ทำให้ท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่กลับคืนมาได้ทั้งหมด โดยเฉพาะงบประมาณการพัฒนาสามารถจัดสัดส่วนได้เพิ่มขึ้น ส่วนข้อเสียคือ จะขาดเงินสำรองที่จะไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน และเมื่อเกิดเงินเหลือจ่ายในหมวดต่าง ๆ เงินจำนวนนั้นอาจถูกนำไปใช้ในทางอื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์การพัฒนาเท่าที่ควรได้

- การจัดหางบประมาณเกินดุล (Surplus Budget) เป็นการกำหนดให้รายได้มีมากกว่ารายจ่าย ซึ่งส่วนดีของนโยบายนี้คือ เป็นการรักษฐานะทางการคลังให้มั่นคง รายได้ส่วนหนึ่งจะถูกเก็บไว้เป็นเงินสำรองสะสมไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน หรือสนับสนุนรายจ่ายในส่วนที่ขาดของหมวดต่าง ๆ ได้ ส่วนข้อเสีย บางครั้งการกำหนดจำนวนเงินที่เกินดุลมากไป

อาจจะเสียโอกาสการใช้จ่ายเพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะโครงการที่ต่อเนื่อง เมื่อเทียบอัตราดอกเบี้ยของการลงทุนต่อหน่วยที่จะเพิ่มขึ้น นอกจากนี้จะมีผลกระทบต่อการบริหารงาน การจัดให้บริการ และการพัฒนาชุมชนโดยส่วนรวมได้ ถ้ามีการทำงานประมาทเกินดุลจำนวนมากและซ้ำกันหลายปี ขณะที่อัตราความต้องการเพิ่มขึ้นของรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย

จากแนวนโยบายทางการคลังที่กล่าวมานี้ การจะเลือกใช้แนวนโยบายใดนโยบายหนึ่งเพียงอย่างเดียวในการทำงานประมาทไม่ได้ เนื่องจากว่ามีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำงานประมาท เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน แนวนโยบายการพัฒนาระดับเทศบาลฯ สุขาภิบาล ระดับส่วนราชการต่าง ๆ และระดับชาติ ขนาดความต้องการและความจำเป็นของการจัดให้บริการและการพัฒนาต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้นควรจะมีการผสมผสานการใช้นโยบายทั้ง ๓ ตามสถานการณ์และความต้องการที่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๔ แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษจากการเก็บขนมูลฝอย

จากการพิจารณาสภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม ระบบการจัดการมูลฝอยและสภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไปของเมืองชลบุรี เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน สำหรับการวางแผนการแก้ไขปัญหามลพิษ พบว่าเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวนและสุขาภิบาลบางทราย ควรดำเนินการปรับปรุงระบบการเก็บขนมูลฝอย โดยกำหนดให้ประชาชนนำมูลฝอยจากบ้านเรือนที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ หรือร้านค้ามาทิ้งยังภาชนะรองรับมูลฝอยมาวางไว้ที่จัดเก็บขนมูลฝอย (Station) จากนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบก็จะทำการเก็บขน (โดยอาจพิจารณาใช้รถประเภทธรรมดาเปิดข้าง หรือประเภทมีเครื่องอัดมูลฝอย) ส่วนมูลฝอยประเภทกิ่งไม้จากสถานที่สาธารณะหรือซากวัสดุจากการก่อสร้าง จะเก็บขนเป็นกรณีพิเศษโดยใช้รถประเภทกระบะเทท้ายสำหรับมูลฝอยจากตลาด โรงแรม หรือธุรกิจขนาดใหญ่ควรดำเนินการเก็บขนโดยใช้คอนเทนเนอร์ และรถประเภทบรรทุกคอนเทนเนอร์

กล่าวโดยสรุปคือ เทศบาลเมืองชลบุรีควรมีรถยนต์เก็บขนมูลฝอยประเภทบรรทุกคอนเทนเนอร์ จำนวนอย่างน้อย ๑ ชุด (ประกอบด้วยรถยนต์บรรทุกคอนเทนเนอร์ จำนวน ๑ คัน และถังคอนเทนเนอร์จำนวน ๗ ใบ) สำหรับเก็บขนมูลฝอยจากตลาดและแหล่งกำเนิดขนาดใหญ่ นอกจากนี้ควรจัดหารถยนต์ประเภทกระบะเทท้าย จำนวนอีก ๑ คัน สำหรับเก็บขนมูลฝอยที่เป็นกิ่งไม้และเศษวัสดุก่อสร้าง สำหรับมูลฝอยจากอาคารบ้านเรือนก็ควรใช้รถยนต์เก็บขนมูลฝอยประเภทธรรมดาเปิดข้าง แต่ในอนาคตหากมาตรฐานการครองชีพของประชาชนสูงขึ้น อัตราค่าแรงงานสูงขึ้น การใช้รถยนต์เก็บขนมูลฝอยประเภทใช้เครื่องอัดมูลฝอย พร้อมภาชนะยกเท ก็เป็นสิ่งที่ควรพิจารณา

สำหรับสุขาภิบาลบ้านสวน และบางทรายนั้นปัจจุบันยังไม่มีควมจำเป็น ต้องใช้รถยนต์เก็บขนมูลฝอยชนิดอื่น นอกเหนือจากรถยนต์เก็บขนมูลฝอยแบบธรรมดาเปิดข้าง

นอกจากนี้แล้วบริเวณชุมชนชายทะเลในเขตเทศบาล และสุขาภิบาลบางทรายที่รถเก็บขยะไม่สามารถจะเข้าไปได้เนื่องจาก เป็นซอยแคบ จึงควรใช้รถเก็บขยะขนาดเล็กที่สามารถเข้าไปในซอยได้ เพิ่มจำนวนถังรองรับขยะให้มากขึ้นตลอดแนวของซอยและเพิ่มจำนวนพนักงานรักษาความสะอาด กวาดถนนประจำบริเวณซอยที่มีปัญหาขยะมากให้ถี่ขึ้น ซึ่งบริเวณที่มีปัญหาการ

กำจัดขยะที่ไม่ดีพอได้ในภาคผนวก ง

๑. จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำรถยนต์เก็บขนมูลฝอย

ในปัจจุบันเทศบาลเมืองชลบุรีได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำรถยนต์เก็บขนมูลฝอยขนาดใหญ่คันละ ๕ คน (ไม่รวมนักขับรถ) ซึ่งมีความเหมาะสมดังสภาพของท้องถิ่น และเป็นการทำให้ประสิทธิภาพการเก็บขนสูงอยู่แล้ว แต่สำหรับสุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย ควรมีการพิจารณาจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำรถยนต์เก็บขนมูลฝอยให้เหมาะสมคือ ประหยัด เวลา ค่าใช้จ่าย และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด แต่อย่างไรก็ตามในการพิจารณาจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำรถยนต์เก็บขนมูลฝอยนี้จะต้องมีการคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายประการ อาทิ เช่น ประเภทและความจุของรถยนต์เก็บขนมูลฝอย ลักษณะพื้นที่ที่รับผิดชอบในการเก็บขน ระยะห่างระหว่างชุมชนและสถานที่กำจัด ฯลฯ

๒. อุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก

อุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสิ่งที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ให้เพียงพอเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขน (เช่น ไม้กวาด) อุปกรณ์บำรุงรักษารถยนต์ รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับการดูแลรักษารถยนต์ ฯลฯ

๓. การขนส่งมูลฝอย

การขนส่งมูลฝอยออกจากชุมชนไปยังสถานที่กำจัดนิยมกระทำกันใน ๒ ลักษณะคือ การใช้รถยนต์เก็บขนมูลฝอยขนส่งโดยตรง (Direct haul) และการขนส่งผ่านสถานีขนถ่ายมูลฝอย (Transfer station) การขนส่งโดยรถยนต์เก็บขนมูลฝอย เป็นวิธีที่นิยมปฏิบัติกันมาก ซึ่งปกติจะมีความเหมาะสมในกรณีที่สถานที่กำจัดอยู่ไม่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดมากนัก รถยนต์เก็บขนมูลฝอยจะไม่เสียเวลาในการขนส่งมูลฝอยมากนัก และสามารถกลับมาให้บริการในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างรวดเร็ว แต่หากสถานที่กำจัดมูลฝอยอยู่ห่างจากชุมชนมาก ๆ การใช้สถานีขนถ่ายมูลฝอยจะประหยัดค่าใช้จ่ายและมีประสิทธิภาพสูงกว่า กล่าวคือ รถยนต์เก็บขนมูลฝอยจะนำมูลฝอยไปยังสถานีขนถ่าย ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงชุมชนเพื่อถ่ายเทมูลฝอยลงภาชนะขนถ่ายที่มีขนาดใหญ่

ในอนาคต เมื่อปริมาณมูลฝอยของเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย มีปริมาณมากขึ้น และสถานที่กำจัดมูลฝอยจะต้องย้ายออกไปใช้สถานที่ใหม่ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากชุมชนมาก ๆ การขนส่งมูลฝอยผ่านทางสถานีขนถ่ายมูลฝอยควรจะต้องถูกนำมา

พิจารณาความเหมาะสมทั้งในแง่วิชาการและค่าใช้จ่าย

๔. การกำจัดมูลฝอย

ระบบการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการกำจัดโดยวิธีกองทิ้งไว้โดยไม่มีการกลบฝัง และทำการเผาเป็นครั้งคราวซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ถูกหลักวิชาการ เนื่องจากจะส่งกลิ่นเหม็นรบกวนและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลง และสัตว์นำโรคอื่น ๆ สำหรับการกำจัดมูลฝอยโดยวิธีนำไปถมทะเล (Land reclamation) ซึ่งจะทำให้ได้พื้นที่เพิ่มมากขึ้นแต่ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงถึงแม้ว่าการกำจัดมูลฝอยด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้นยังไม่มีปัญหา เรื่อง เหตุ เค็ดรอนรำคาญมากนักก็ตาม แต่ในอนาคตเมื่อชุมชนขยายตัวออกมาและมีบ้านเรือนตั้งอยู่ใกล้เคียงกับสถานที่กำจัด ปัญหา ก็จะมีเกิดขึ้นตามมา นอกจากนี้สถานที่ที่ใช้กำจัดมูลฝอยของเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย ในปัจจุบันได้ถูกใช้ของมูลฝอยจนเกือบจะเต็มพื้นที่อยู่แล้ว ดังนั้นเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย ควรมีการพิจารณาปรับปรุงระบบการกำจัดมูลฝอย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานที่ใหม่ที่จะต้องถูกนำมาใช้ในอนาคต

การกำจัดมูลฝอยโดยวิธีการเผาในเตาเผา (Incineration)

หรือวิธีหมักทำปุ๋ย (Composting) เป็นวิธีที่ต้องใช้เทคโนโลยี และค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี นอกจากนี้ระบบการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น อากาศเสีย น้ำเสีย ก็จะต้องได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม ดังนั้นการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย จึงควรใช้วิธีกลบฝังดินอย่างถูกหลักวิชาการ (Sanitary landfill) โดยในอนาคตเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย หน่วยงานท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง อาจพิจารณาใช้สถานที่กำจัดร่วมกันโดยเสียค่าใช้จ่ายตามปริมาณมูลฝอยที่แต่ละท้องถิ่นนำไปกำจัด

นอกจากนี้ในการกำจัดมูลฝอยโดยวิธีกลบฝังดินอย่างถูกหลักวิชาการ จะต้องมีการจัดเตรียมสถานที่อุปการณ์ และบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของระบบกำจัดอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น เครื่องชั่งมูลฝอย ระบบระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วมและบำบัดน้ำเสีย ถนน อาคารที่ทำการ บ้านพักคนงาน รถแทรกเตอร์ สำหรับกลบฝังมูลฝอย รถยนต์กะบะบรรทุก ระบบระบายก๊าซที่เกิดจากการย่อยสลายของมูลฝอย ฯลฯ

สำหรับสถานที่กำจัดมูลฝอยที่ใช้อยู่ เดิมควรมีการปรับปรุงสภาพ เพื่อใช้ในการกำจัดมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการหรือเพื่อปิดสถานที่กำจัดในกรณีย้ายไปใช้สถานที่กำจัดแห่งใหม่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการกำจัดสัตว์และแมลงที่เป็นพาหนะนำโรคก่อน จากนั้นนำดินมากลบทับหน้ามูลฝอยที่ถูกกองทิ้งไว้

๕. บุคคลากร

บุคคลากรดังกล่าวมีความสำคัญต่อระบบการจัดการมูลฝอย ดังนั้นจึงควรพิจารณาจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอเหมาะสมกับระบบการจัดการมูลฝอย รวมทั้งควรมีการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสศึกษาอบรมหรือดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในด้านการจัดการมูลฝอย ซึ่งนอกจากจะเป็นการบำรุงขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานแล้ว ยังทำให้เจ้าหน้าที่สามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปพัฒนาท้องถิ่นอีกด้วย ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ใช้แรงงานอื่น ๆ ก็ควรเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้งควรมีการให้รางวัล หรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่มีกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วย

บุคคลากรทางด้านการจัดการมูลฝอยสามารถแบ่งออกได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้คือ

- เจ้าหน้าที่ด้านบริการ และธุรการ
- เจ้าหน้าที่ขับรถยนต์เก็บขนมูลฝอย
- เจ้าหน้าที่เก็บขนมูลฝอย
- เจ้าหน้าที่เก็บกวาดมูลฝอย
- เจ้าหน้าที่ด้านการกำจัดมูลฝอย
- เจ้าหน้าที่อื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน หรือเก็บรวบรวมข้อมูล

๖. การเก็บรวบรวมสถิติข้อมูล

หน่วยงานที่รับผิดชอบควรพิจารณาจัดวางระบบการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการนำไปใช้ และควรมีการศึกษาสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านเทคนิคต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้น เช่น ปริมาณมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ในแต่ละวัน ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่หรือประสิทธิภาพของอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ รวมทั้งควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านการบริหารการจัดการ และข้อมูลค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการ และประกอบการพิจารณาตัดสินใจต่าง ๆ เช่น การเลือกซื้อรถยนต์เก็บขนมูลฝอย การเลือกสถานที่ตั้งของระบบการกำจัดมูลฝอย ฯลฯ

๗. การนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์

หน่วยงานท้องถิ่นควรพิจารณาส่งเสริม

ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และถูกต้องตามหลักวิชาการมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น เศษอาหาร เพื่อนำไปเลี้ยงสัตว์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการนำเศษสิ่งของกลับมาใช้ประโยชน์แล้ว ยังจะเป็นการลดปริมาณของมูลฝอยที่จะต้องเก็บขนและกำจัดอีกด้วย รวมทั้งยังเป็นการประหยัดการใช้ทรัพยากร และช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยทางหน่วยงานที่รับผิดชอบอาจจะจ่ายเงินสมทบให้แก่ผู้รับจ้างเก็บเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์ แต่ทั้งนี้จะต้องดำเนินการเก็บขนเป็นประจำอย่างถูกหลักวิชาการ ส่วนการแยก เศษวัสดุที่มีค่า หรือมีราคาออกจากมูลฝอย (เช่น กระดาษ โลหะ แก้ว) หน่วยงานที่รับผิดชอบอาจมอบหมายให้บริษัทหรือนิติบุคคลดำเนินการจัดตั้งศูนย์แยกมูลฝอย โดยให้ว่าจ้างผู้ที่คัด เลือกมูลฝอยซึ่งปัจจุบันอยู่ตามสถานที่กำจัด หรือแห่งอื่น ๆ เป็นพนักงาน ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะนี้จะทำให้ผู้ที่เข้ามาคัด เลือกมูลฝอยมีรายได้ที่ค่อนข้างแน่นอน รวมทั้งจะได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองแรงงาน นอกจากนี้ยังไม่ก่อให้เกิดการกีดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บขนและกำจัดมูลฝอย

๘. ความร่วมมือจากประชาชน

ความร่วมมือจากประชาชนนั้นมีความสำคัญมาก ในระบบการจัดการมูลฝอย ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงควรให้ความสำคัญในการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด เช่น มีการจัดรณรงค์ เรื่องการรักษาความสะอาดอย่างต่อเนื่องโดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาความสะอาด รวมทั้งมีมาตรการลงโทษผู้ที่ทิ้งมูลฝอยไม่เป็นระเบียบตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๙. ระบบการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการจัดการมูลฝอย รายได้จากค่าธรรมเนียม เก็บค่าธรรมเนียม เก็บขนมูลฝอยในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ที่ต้องจ่ายในการจัดมูลฝอยนั้น นับว่ายังไม่พอเพียง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการคือ ยังไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนที่รับบริการได้อย่างทั่วถึง และอัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้เรียกเก็บยังต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจริง จึงเป็นสาเหตุสำคัญทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถปรับปรุงการจัดการมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามหลักวิชาการได้ ดังนั้นหากหน่วยงานที่รับผิดชอบจะแก้ไขปัญหาก็จะต้องจัดหางบประมาณ สำหรับการแก้ไขปัญหานี้โดยอาจเป็นงบประมาณที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

- เงินกู้ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบขอเงินจากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลและสุขาภิบาล ซึ่งจะให้เงินกู้แก่เทศบาล และสุขาภิบาลในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
- เงินกู้จากต่างประเทศ ในกรณีที่จะต้องใช้งบประมาณมากในการแก้ไขปัญหาของ เทศบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจขอเงินจากต่างประเทศ โดยความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน
- ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย หน่วยงานที่รับผิดชอบอาจดำเนินการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย ซึ่งตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ. ๒๕๒๔) ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข ได้อนุมัติให้เทศบาล สุขาภิบาล สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียม หรือปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนได้ตามแต่จะเห็นสมควร
- งบประมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่รับผิดชอบอาจจัดสรรเงินงบประมาณบางส่วนจากงบประมาณด้านอื่น ๆ มาใช้ในการจัดการมูลฝอย ถ้าหากเห็นว่าการพัฒนาทางด้านนี้มีความจำเป็นและควรดำเนินการ

๑๐. การจัดองค์กร

เนื่องจาก เทศบาล เมืองชลบุรี สุขาภิบาลบ้านสวน และสุขาภิบาลบางทราย มีอาณาเขตติดต่อกันและชุมชนก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนั้นการจัดองค์กรที่จะรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมอาจช่วยให้สามารถลดภาระของท้องถิ่นในด้านค่าลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างมาก ซึ่งการจัดองค์กรดังกล่าวนี้สามารถกระทำได้หลายวิธีคือ

- หน่วยงานที่รับผิดชอบทั้ง ๓ แห่ง ร่วมกันลงทุนเพื่อจัดให้มีระบบการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยของชุมชน ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อาจคิดเป็นสัดส่วนตามปริมาณมูลฝอยที่จะต้องดำเนินการ เก็บขนและกำจัด
- ให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนและดำเนินการ โดยหน่วยงานท้องถิ่นจ่ายค่าใช้จ่ายตามปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัด (หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้เก็บค่าธรรมเนียมเก็บขน และควบคุมการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา) ซึ่งในกรณีเอกชนผู้รับเหมาอาจรับดำเนินการ เป็นเพียงบางส่วน เช่น ท้องถิ่นรับผิดชอบในการเก็บขนแล้วส่งให้เอกชนดำเนินการขนส่ง และกำจัดมูลฝอย

ข. ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหามลภาวะอากาศและเสียง

เมืองชลบุรี เป็นเมืองท่องเที่ยวทางด้านตะวันออกที่สำคัญมาก เมืองหนึ่ง มีนักท่องเที่ยวจากภายในและภายนอกมาเที่ยวกันมากมาย นำเงินตราเข้าประเทศจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเที่ยวปีละมาก ๆ ดังนั้นจึงควรอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าเที่ยวอย่างแท้จริง จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นพบว่า มีบางจุดเกิดปัญหามลพิษทางอากาศและทางเสียงเกิดขึ้น ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่าอาจทวีความรุนแรงขึ้นในอนาคตอันจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมือง และอาจกระทบกระเทือนต่อกิจการท่องเที่ยวได้ ดังนั้นจึงควรที่จะมีการดำเนินงานโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อลดปัญหามลพิษที่มีอยู่และจัดวางมาตรการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ดังที่จะเสนอแนะได้พอสังเขปต่อไปนี้

๑. ควรจัดวางแผนและมาตรการต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการขั้นตอน และผู้ดำเนินการในการที่จะกระทำการเพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศและทางเสียง ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานสนับสนุนในส่วนกลาง เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติการในการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษจากยานพาหนะ แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษจากการอุตสาหกรรม เป็นต้น

๒. ควรมีการศึกษาสำรวจภาวะมลพิษอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เป็นระยะ ๆ เพื่อให้รู้ถึงสภาพของปัญหา เฝ้าระวังปัญหา และเป็นการติดตามการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา

๓. ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมแหล่งกำเนิดของมลพิษดัง เช่น ยานพาหนะ สถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ให้มีการปฏิบัติงานควบคุมอย่างจริงจัง โดยจัดให้มีการสนับสนุนเกี่ยวกับเครื่องมือ งบประมาณ และกำลังคน แก่หน่วยงานดังกล่าวอย่างเต็มที่ และมีการออกกฎหมายข้อบังคับที่เหมาะสมเพื่อรองรับการปฏิบัติการควบคุม ป้องกัน ปัญหามลพิษทางอากาศและทางเสียงได้เต็มที่ ดังตัวอย่างเช่น

- กวดขันการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ ตำรวจและขนส่งจังหวัด จัดให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่และเครื่องมือให้เพียงพอในการปฏิบัติงานตรวจสภาพรถยนต์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

- กวดขันยานพาหนะต่าง ๆ ที่ใช้งานอยู่ในถนน ทั้งภายในตัวเมือง และที่วิ่งผ่านตัวเมือง มิให้มีการปล่อยสารมลพิษทางอากาศและทางเสียงออกมา เกินกว่าที่กฎหมาย

กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งยานพาหนะที่มีการตัดแปลงสภาพอย่างผิดกฎหมาย เช่น การเปลี่ยนเครื่องยนต์โดยไม่ถูกต้อง ตัดแปลงระบบท่อไอเสีย ตัดแปลงลักษณะการบรรทุก เป็นต้น

- ปรับปรุงระบบการจราจรของ เมืองให้ดีขึ้น ในบริเวณที่มีการจราจรคับคั่ง เช่น บริเวณถนนสุขุมวิทในช่วงหน้าที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขชลบุรี บริเวณหน้าธนาคารมหานครชลบุรี เป็นต้น กวดขันมิให้เกิดการจราจรติดขัด เช่น กวดขันการฝ่าฝืนกฎจราจร จัดให้มีที่หยุดรับส่งผู้โดยสารที่แน่นอนในช่วงที่มีรถยนต์เบาบาง เป็นต้น

- กวดขันโรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีผู้ให้มีระบบกำจัดและควบคุมมลพิษทางอากาศและทางเสียงมิให้ปล่อยออกมาส่งผลกระทบต่อประชาชน มีการสอดส่องดูแลเป็นระยะ ๆ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล อุตสาหกรรมจังหวัด มีเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ และงบประมาณเพียงพอในการปฏิบัติงาน

๔. จัดให้มีการ เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้ตระหนักถึงปัญหาทางด้านมลพิษทางอากาศ และทางเสียง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๕. จัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขและป้องกันปัญหาโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดกลุ่มรณรงค์ จัดสัปดาห์รณรงค์ แก้ไขปัญหามลพิษ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เป็นต้น

๖. ต้องมีการศึกษา สํารวจ ติดตามผล เป็นระยะ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขมลพิษของแหล่งน้ำ

จากการศึกษาปัญหาภาวะมลพิษด้านน้ำเสียในแหล่งน้ำ เมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ การตื่น เชนและเน่าเสียของน้ำในคลองระบายน้ำธรรมชาติ เช่น คลองสังเขป และคลองบางปลาสร้อย เป็นต้น เนื่องจากมีการทิ้งน้ำเสียรวมทั้ง เศษขยะมูลฝอยลงไป สภาพทะเลบริเวณชายฝั่งมีแนวโน้ม เป็นหาดเลนมากขึ้น และสกปรกมากขึ้น เนื่องจากมีน้ำเสียจากแหล่งชุมชนระบายลงสู่ทะเลตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรมีมาตรการเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทวีความรุนแรงตามจำนวนประชากรและการขยายตัวของชุมชนในอนาคต

แผนงานระยะสั้น

ระบบระบายน้ำ

๑. ขุดลอกคลองสายสำคัญ เช่น คลองสังเขป คลองบางปลาสร้อย ซึ่งในปัจจุบันมีสภาพตื่น เชน และมีเศษขยะมูลฝอยอยู่จำนวนมาก เพื่อให้มีการระบายน้ำได้ดีขึ้น และมีสภาพที่น้ำจืด
๒. ปรับปรุงและลอกท่อระบายน้ำเสียที่ชำรุด และอุดตัน ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี เขตสุขาภิบาลบ้านสวน และเขตสุขาภิบาลบางทราย เพื่อให้มีการระบายน้ำได้ดียิ่งขึ้น
๓. ป้องกันไม่ให้มีการทิ้ง เศษขยะมูลฝอยลงในท่อระบายน้ำเสียของเทศบาล และในคลองระบายน้ำ
๔. ปรับปรุงถนนทุกสายที่มีน้ำท่วมถึงโดยการก่อสร้างและซ่อมแซมทางระบายน้ำ บริเวณที่เกิดปัญหา (ดูภาคผนวก ง) ดังนี้คือ (เป็นแผนงานระยะสั้นควบคู่กับแผนงานระยะยาว)
  - ก่อสร้างท่อระบายน้ำหลังวัดใหญ่อินทารามพร้อมบ่อพัก เพื่อป้องกันน้ำท่วม
  - ก่อสร้างท่อระบายน้ำบริเวณสุตห้องแถวไม้หลังโรงเรียนสารพัดช่าง เก้าพร้อมบ่อพัก เพื่อป้องกันน้ำท่วม
  - ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยสุภาพพร้อมบ่อพัก
  - ก่อสร้าง เขื่อนข้างซอยโปะยานนท์ตัดใหม่ เพื่อเป็นแนวกันดินของถนนไม่ให้เสียหายและ เป็นเหตุที่จะทำให้คลองอุดตัน เชน เนื่องจากดินไหลถนนทรุดหรือทลายลงไปในคลอง

- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยหลังตลาดบุรีบริบาล ไปลงท่อระบายน้ำซอยศรีมงคลพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยที่ขามাত্রพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีขนาดมาตรฐาน เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยศาลเจ้าพ่อสิงห์ด้านทิศใต้พร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอย เอกภูติพร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับน้ำฝนและให้น้ำเสียไหลสะดวก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำถนนสุขุมวิทตั้งแต่แยกถนนสุขประยูร ไปยังคลองสังข์ เขตพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยหลังเขื่อนน้ำมั่นคงพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน และเหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยแยกจากถนนโพธิ์ทองออกหลังศาลเจ้าพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน และเหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยท่าเรือพลีตั้งแต่หน้าโรงจิวไปยังซอยแยกศรีนิคมพร้อมบ่อพัก เพื่อให้การระบายน้ำฝนและน้ำเสียไหลสะดวก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพักซอยโรงไม้ซัดตลอดซอย เพื่อให้การระบายน้ำเสียไหลสะดวก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำระหว่างซอยชมสำราญกับซอยปรีดามย์พร้อมบ่อพัก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำถนนพาส เกตราทั้งสายพร้อมบ่อพัก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำเชื่อมซอยพิพิธสถานกับถนนพาส เกตราพร้อมบ่อพัก
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำตรอกตันจันทร์หลังศาลเจ้าพร้อมบ่อพัก เพื่อปรับปรุงท่อระบายน้ำให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนและน้ำทิ้ง
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำถนนสาธุราษฎร์ประสงค์หน้าคริสจักรจีนพร้อมบ่อพัก เพื่อการระบายน้ำโสโครกระบายให้สะดวก

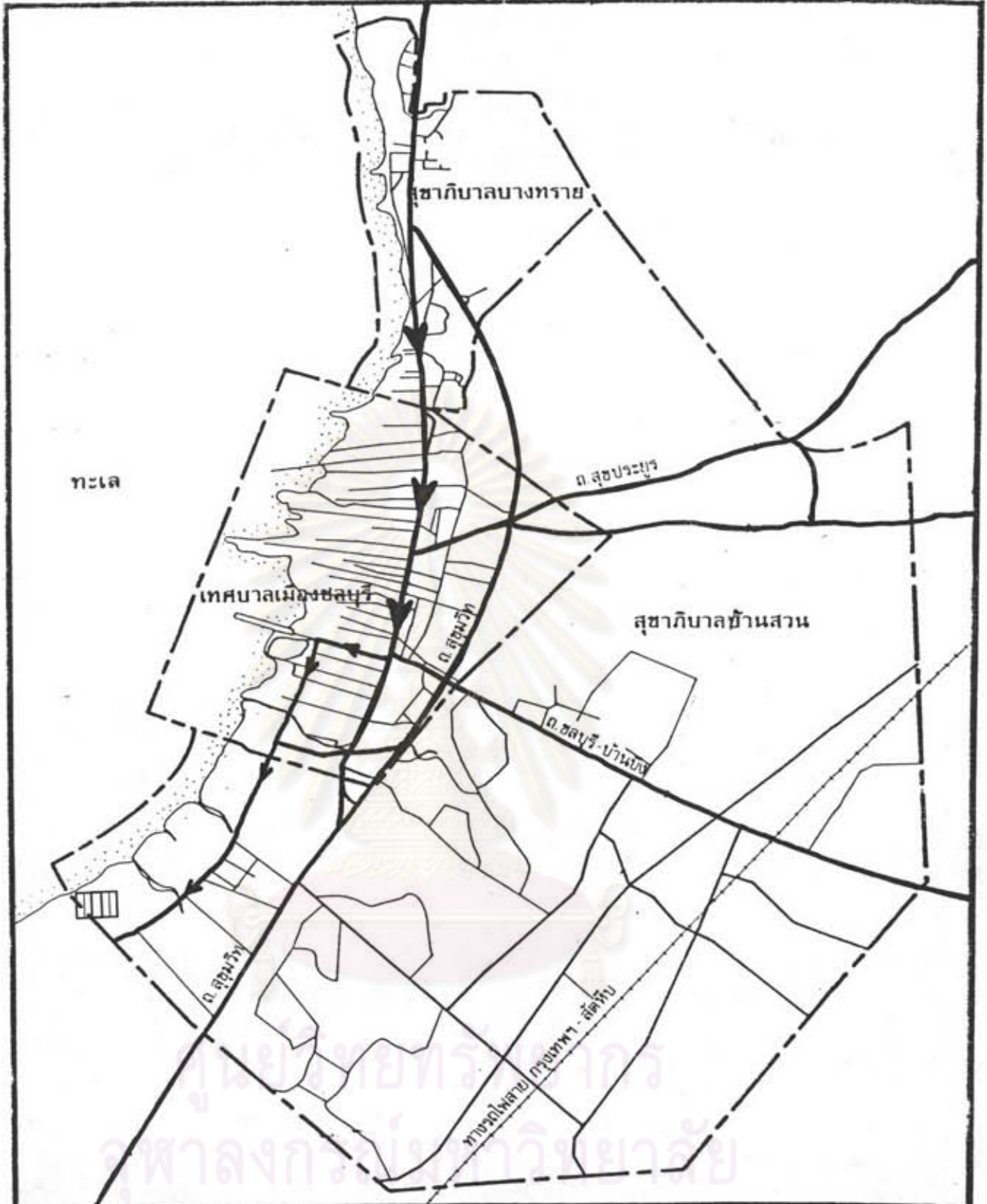
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยวัดอรัญญิกาวาสด้านทิศใต้พร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยอินวราคมด้านทิศเหนือพร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำ เชื่อมระหว่างซอยวัดอรัญญิกาวาสกับซอย เอ เชียง ทั้ง ๒ ฝั่ง พร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยสำราญราษฎร์แยกชวาตลาดสดพร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์พร้อมบ่อพัก เพื่อให้หน้าเสียดไหลสะดวกป้องกันน้ำท่วม
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยหลังวัดเนินพร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำซอยไพบรุษพร้อมบ่อพัก เพื่อรองรับน้ำฝนและน้ำเสีย
- ก่อสร้างท่อระบายน้ำพร้อมทางเท้าซอยหลังวัดต้นสนพร้อมบ่อพัก เพื่อให้หน้าเสียดไหลสะดวก

แผนงานระยะยาว

ระบบระบายน้ำ

๑. จัดสร้างระบบระบายน้ำในพื้นที่ชุมชนที่ยังไม่มีระบบระบายน้ำ หรือพื้นที่ขยายใหม่
๒. ระบบระบายน้ำเสียที่จะสร้างขึ้นใหม่อาจทำ เป็นระบบระบายน้ำเสียแบบแยก (Separate System) เพื่อจะสามารถแยกเอาน้ำเสียจากชุมชนไปเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียที่จะมีขึ้นต่อไป
๓. ระบบระบายน้ำเสียที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นแบบรวม (Combine System) ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น
๔. จัดสร้างระบบท่อดักน้ำเสีย (Interceptor) ขนาดตามแนวชายฝั่ง ในแนวถนนคพช เพื่อดักน้ำเสียจากชุมชนในเขตสุขาภิบาลบางทรายไม่ให้ระบายลงสู่ทะเล

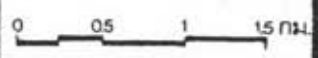

การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชลบุรี : 2539

แสดง : ทิศทางการระบายน้ำเสีย และที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย จ. ชลบุรี
สัญลักษณ์

- ท่อดักน้ำเสีย
- ▣▣▣▣ ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย

ที่มา :

แผนที่
4.13

๕. จัดสร้างระบบท่อดักน้ำเสีย (Interceptor) ถนนวชิรปราการ เพื่อดักเอาน้ำเสียจากชุมชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี รวมทั้งสุขาภิบาลบ้านสวนไม่ให้ระบายลงสู่ทะเล

๖. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนชายทะเล โดยการยกระดับพื้นดินที่มีน้ำขังและวางท่อระบายน้ำ ท่อระบายสิ่งโสโครกจากด้านตะวันออก ตามถนนสู่ชายฝั่งทะเลไปยังท่อรับใหญ่ตามแนวถนนสายใหม่ เลียบชายทะเลให้เชื่อมต่อกับระบบของเมืองที่จุดต่อระหว่างถนนพาสเกตราและถนนพระยาสีจจา

๗. จัดสร้างระบบระบายน้ำเสียตามแนวถนนพระยาสีจจา ในเขตสุขาภิบาลบ้านสวน เชื่อมกับระบบท่อดักน้ำเสียตามข้อ ๔, ๕ และ ๖ เพื่อรวบรวมน้ำเสียจากแหล่งชุมชนทั้งหมด เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียต่อไป ดังแสดงในแผนอยู่ที่ ๔.๑๓

ระบบบำบัดน้ำเสีย

- ที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสีย พื้นที่ที่จะตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ควรอยู่ห่างจากตัวเมืองหรือแหล่งชุมชน มีรูกาไม่สูงเกินไป ไม่อยู่ใกล้สถานพักผ่อน หรือแหล่งท่องเที่ยวของประชาชน ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหากลิ่นรบกวนจากน้ำเสีย จากการพิจารณาโดยใช้ข้อจำกัดดังกล่าวแล้วพบว่า พื้นที่ที่เหมาะสม ได้แก่ พื้นที่ทางด้านใต้ของเทศบาลเมืองชลบุรี บริเวณแยกห้วยละมุง ซึ่งเป็นแนวเขตระหว่างส.บ้านสวนกับต.เสม็ด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย